

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos pecht sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitlár pecht sora 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 867.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 154.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

FŐSZERKESZTŐ:

STAUBER JÓZSEF.

Arad, 1910.

Vasárnap, január 9.

Mai számunk főbb közleményei:

- A Lloyd új palotája.
- Sakkmeistereknél mérközése.
- Fiatalszövetség.
- Az örökség.
- Kulisszatitkok.
- A világ vége.
- Férj és feleség.
- Politikai apróságok.
- Aradi élet.
- Kabaré a szegénytanulókéért.
- Fegyelmi vizsgálat egy városi tanácsos ellen.
- Tarkaságok.

Amit a társadalomra biznak.

Arad, január 8.

Mi az a társadalom?

Erre a kérdésre nem fogunk becsületes definícióval felelni. A társadalom egy csomó ember, akiknek hajnaltól estig az irodában van dolguk, akiknek idegein pörlekedő felek táncolnak, akiknél a mellékfoglalkozások egymás kezébe adják a kilincset, akiknek váltókat kell prolongálni, törlesztést lekönyörögni és új konverziók hadműveleteit kieszelni, akik a legszentebb kötelességeiktől lopnak el egy félórát, amit a kávéházban akarnak elüdülni, de amit ott is elrontanak a szivességet kérő emberek; egy érdekekre körvadászó társaság, akiknek, ha nem akarnak zsákmány nélkül maradni, még a köszönésüket is akként kell kiszabni, hogy abból hasznuk lehessen; százezer Szizifusz,

akik akkor érik el a háromezer forint jövedelmet, amikor már csak négyből tudnak kijönni, és így tovább; egy tábor konkurens, akiket nem hagynak békén a mások sikerei, örökségei, főnyereményei, szerencsés erdőspekulációi és egyéb üzletei, s ezt mind utánuk akarják csinálni; s végül megszámlálhatatlan mennyiségű nullák, akik abból élnek, amit megvonnak maguktól.

Es erre a kívülről mosolygó, szórakozást kereső, kedvesen csevegő s belülről gondoktól, munkától és titkolt bűnöktől rothadt társadalomra akarnak új missziót, hatáskört, magasztos tennivalókat bizni.

Alkalmas-e rá? A tapasztalat tud erről bizonyítványt adni.

Nincs is sok idje, hogy a tisztelt társadalmat befogták az esküdti munkára. Szép, szebb, sőt egyenesen büszkítő hivatás. Dönteni — tizenkettő rész súlylyal — élet és halál, szabadság és fogvatartás fölött. Az elkövetett bűnt, a bűnösség mértékét nem a paragrafus méri, hanem a lelkiismeret. Az esküdtek minden törvénytudása az, hogy magát a vádlott helyébe képzele s ebben az állapotban érzi meg az enyhítő és rontó körülményeket.

S esküdt urainkat ez se heviti. A kisorsolásnál az esdő pillantások keresztsugarai érik a védőt: „dobjon ki doktor ur, dobjon ki!” A doktor ur visszaveti a kartársakat, (az ügyvé-

deknek igazán okosabb dolguk van, minthogy a főtárgyalást az esküdti padban végigásítsák,) kidobja a boltost, akinél vásárol s akinek esetleg adósa, kidobja még a mérnököt, akinek családi ügyben el kell utazni, — többet már igazán nem dobhat ki. S benn marad a hivatalnok, akinek a főnöke haját tépi, hogy azt az embert két hétre ellopják az íróasztaltól, a gazda, akinek tavaszi szántása lenne s a magánzó, aki véletlenül csakugyan ráérne az esküdti hivatásra, de akinek a ciklus harmadik napján mégis eszébe jut: „mért épen ő s mért nem más!” A ciklus vége felé az orvosi bizonyítványok jönnek el az esküdtszéki terembe, az elnök birságokat vet ki azokra, akik igazolás nélkül lesznek hűtlenek a már több ízben méltatott, kenetteljes hivatáshoz; az utolsó tárgyalás után pedig valamennyien, az esküdt uraim ugysóhajtának föl, mint ha most helyezték volna őket szabadságra.

Igy fogadta a társadalom, amikor birói tisztet, ítélő hatáskört, pallosjogot adtak a kezébe. Pedig ezért, a dícsőség mellé, még napidíj is jár.

Van azután egyéb példa is. Arad városa szegényügyi szabályrendeletet csinált. Gyönyörűet, derék szándékából fakadót. A szegények istápolását, segélyezését ki kell venni a bürokratizmus kezéből, — ez volt a szabályrendelet átfűző selyemszála — s a

Tudósok harca.

Írta: Szomaházy István.

Midőn Kádár Sándor, dicsősége és fiatal-sága virágjában, a világnak egy márciusi napon bucsut mondott, barátai között, akik egyszerre gomba módjára dugták ki fejüket az ismeretlen rétegekből, eszeveszett vetélkedés támadt. Harmincöt éven át talán senki sem tudta Kádárról, hogy a világon van, egy évig gyerekként dédelgették, most pedig, mikor porai már vegyülni kezdtek a föld rögével, egyszerre mindenki hinni kezdte, hogy Kádárral egyik legnagyobb elméje homályosult el a XIX. századnak.

Valóban különös, majdnem hihetetlen karriert futott meg ez a köhécselő fiatal ember. Kádár tizenkét éven át egy terézvárosi ügyvédnél dolgozott; váltókat pörölt, felebvezéseket fogalmazott s önmaga járt el azokra a végrehajtásokra, amelyek a főnökének derogáltak. Hatvan, a jobb hónapokban nyolcvan forint fizetésből élt; s e potomságból még arra is jutott pénze, hogy nyaranként a tüdejét reparálgassa. Bizonyos, hogy senki sem tartotta nagy szellemnek s a főnöke, mikor a szürkületi kezdő, szorgalmas öreg legényt néha a legmagasabb figyelmére méltatta, többnyire ezt gondolta magában:

— Kádár ur is okosabban tette volna, ha inkább puhánynak születik...

Két év előtt az újságok szenzációs hírt hoztak, a berlini akadémia nemzetközi nagy díját,

a hatezer márkás jogi jutalmat, a kopott kabátos, terézvárosi díjnok nyerte meg *A büntettek lelki rugói* című munkájával. A világhírű német professzorok, akik a pályamunkákat bírálták, egy-egy forradalmi költő lelkesedésével emlékeztek meg a 19-ik számú dolgozatról, amelyben — mint a nagy Stelwig írta — „egy nagy filozófus analízáló ereje, egy nagy humanista bölcsesége s egy nagy jogász lángelméje egyesül.” És ekkor kiderült, hogy a szegény alázatos Kádár voltaképpen a legnagyobb jogászok egyike; s a mit az olasz Lombroso csak nomályosan sejtett, azt ő, a fegyelmezett velejű, élesen látó bölcs, szigorú precizitással rajzolta meg csodálatos munkájában. *A büntettek lelki rugói*-t tizennégy élő nyelvre fordították le s száz angol, francia, német, olasz, orosz és amerikai jogász hat hónapon át vicatta, magyarázta, kommentálta azokat az igazságokat, melyeket ő Knezich-utcai hónapos szobájában papírra vetett. Kádár nemcsak világhírré tett szert, de — a mi ennél sokkal csodálatosabb — idehaza is érdeme szerint megbecsülték, az akadémia a tagjai sorába iktatta, s a lapok még azt is megírták róla, hogy mi a legkedvesebb eledele. Pénzhez, hírnévhez, dicsőséghez és társadalmi álláshoz jutott, s immár csak egyetlen hajsza hiányzott ahhoz, hogy boldoggá legyen, mikor márciusban, egy lucskos tavaszi napon, mindörökké kiköhögte magából a lelket, mely annyi sok évig felismerhetetlen inkognitóban járt a mindennapi emberek között.

Kádár Sándor tulajdonképpen akkor lettiga-

zán híres emberré, mikor a szeméit lehunyta. Az újságok, az emberi érték fokmérői, ötszáz soros nekrológban bucsuzatták el, a párisi Illustration pedig gyönyörű rézmetszetben adta ki a nagy tudós arcképét. Századunkban egyszer fordul elő, hogy valaki ilyen tüneményes karriert csináljon s a hónapos szoba szegényes ípszbutorai közül a világhír piedesztáljára emelkedjék. Ki sejtette volna, hogy a Kádár Sándor nevével még valamikor a pétervári akadémia is foglalkozni fog? És mit szóltak volna két évvel ezelőtt az Andrássy-úti Ventimiglia-kávéházban, ha valaki bolond fővel azt állítja, hogy Lombroso valaha nagy oldalas levélben siratja el „a halhatatlan mestert, aki a világot egy remekművel megajándékozta.” A szegény Kádár Sándor, akinek sirját a tavaszi esők paskolták, elvégre is nem sokat élvezett mindebből, de a magyar tudomány lefelé fordított fáklyával gyászolta az ő korán lehullott adeptusát.

A nekrológok, magyarázó szövegek, panegyrikus tárcák nagy óceája közepette is fel tűnt az a szenzációs cikk, mely egy zöldborítékos stuttgarti folyóiratban jelent meg a Kádár Sándor halála után. A cikket a vicinális magyar jogtudomány egyik méltó büszkesége, dr. Hladár Imre, kuriai bíró írta, akitől régenté, egyetemi tanár korában, egy egész jogász generáció remegett. Hladár, irományainak végzetlen tömegéből szerencsésen kihalásztta a Kádár tudori értekezését, egy szerény tizen- négyoldalas tanulmányt, mely ezt a fenhéjazó

társadalom kezébe kell adni. A polgárok közül választani kell szegényatyákat, akik a polgármester kezébe teszik le az ünnepies fogadalmat. Mindenik szegényatya kerületet kap, s a maga rayonjában ő intézi, utalványozza, ellenőrzi a város szegényeinek ellátását. És még jóvá sincs hagyva a szabályrendelet, már hirtelen jön a fővárosból, s egyebünnet, a hol ezt az intézményt megpróbálták, hogy zavar van: nem lehet szegényatyákat fogni, s a kik vannak, azok is lomposan végzik a dolgaikat. Mindenkinek ugyanis meg van a maga szegénye, kinek a rokonságban, kinek másutt; hogy jusson ide a város gyámoltjaira is gondolni! És tudja isten: mindig akkor van ezeknek a szegényeknek bajuk, kívánni, sürgetni, elintézni valójuk, mikor az ember ép fülig van a magánügyeivel, üzleti dolgaival, a halaszthatatlan teendőivel. Az ember szívesen vállalja a szegényatyaságot, de elvégre annak nem áldozhatja föl a kenyerét, a klientéláját, az iparát, a legkényesebb megrendelőit?

Most pedig életbelép a patronázs, amikor a fiatalok bünyösök fölött való gyámkodást bízzák a társadalomra. Most megint elmerülhetnénk az azon való gyönyörködésben, hogy ez milyen okos, lélekderítő, az emberméltóságot növelő, derék intézmény. És megadjuk a patronus-hivatásra vállalkozóknak is az elismerést, hogy a legkomolyabb szándékkal állottak kötélnék és hogy a magánérdeken áttaposó önzetlenséggel, buzgósággal fogják művelni ezt a hivatást, soha nem pihenő szemmel kísérik, a legpiszkosabb mélységekben is, védettjeik sorát. De sokáig ez se fog tartani. Hűtlen lesz ehhez is a társadalom, amelyet a maga dolgai nyelnek el, s a mely attól csak a rövidebb lejáratu műkedvelésekre — egyesületesdi, párbajjelenes mozgalom, bálrendezés és efélék — tud kiszabadulni.

A biráskodás, a szegények fölött való gondoskodás, a serdületlen bünyösök figyelése pedig nem műkedvelés, hanem állandó tennivaló. Az igazság talán az, hogy a társadalomnak önmagát kell védenie a bűn és a szegénység ellen, önmagának kell maga fölött biráskodni, — de végül az ilyen tennivalók ellátására ép úgy kénytelen egyeseknek mandátumot adni, mint ahogy a képviselőknek maga politikai sorsának intézésére ad. Ez nem civilizálatlanság s nem vall a társadalom serdületlenségére, hanem az emberi természet azon tulajdonságából ered, amely az én-nek körén csak ritkán és igen szűk területre tud eljutni.

A Lloyd új palotája.

Hogy értelmezik az új építési szabályrendeletet?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 8

Aradvárosi tanácsa ma délelőtt tartotta első tanácsülését az 1910 ik esztendőben. Ezen az ülésen járt el a tanács legelső ízben az ujesztendő napján életbelépett építési szabályrendelet értelmében és az első alkalommal már lényegesen eltérő felfogásra valló állásfoglalás osztotta két részre a tanácsot egy igen érdekes és rendkívül ritkán előforduló építkezési kérdésben. Vannay Gyula tanácsnok külön véleményével szemben a tanács tudniillik kimondotta, hogy építkezési ügyekből kifolyólag történt magánjogi meg egyezéseket olybá tekint, mintha azok bíróság előtt kötöttek volna meg és ezek alapján ad építkezési engedélyt, illetve vállal ő is anyagi és erkölcsi felelősséget.

A Pannónia szálloda mellett bontják az egykori Három Király-szállodát. Munkáközben Szántay Lajos építész, Almáry Olivér új palotájának építője, észrevette, hogy a szálloda tűzfala oly mértékben repedt meg, hogy az könnyen bedőlhet, szerencsétlenséget okozhat és hogy melléje a Lloyd-palota határfala nem építhető mert nem bírná meg. Az építész erről jelentést tett a mérnöki hivatalnak

és ez az építészeti bizottságot kérte véleményadásra.

A bizottság érdemleges határozathozatal előtt azt az elvi kérdést döntötte el, vajjon az új vagy a régi, vagy az új szabályrendelet szerint bírálendő el? A most életbelépett rendelet intézkedik oly esetekben is, mikor szomszédos házak tűzfalának építéséről van szó és úgy határoz, hogy az építészeti bizottság békés meg egyezést köteles megkísérlni és ha a feleket sikerül rábírnia arra, hogy az építkezés költségeit közösen viseljék és ezt kötelezőleg vállalják, akkor az építkezési engedély megadható. Ezután a bizottság helyszíni szemlét tartott és konstataálta, hogy a szálloda fala veszedelmes repedéseket mutat és annak lebontása az ület menetét hosszabb időre megakasztaná. A kiskoru tulajdonos érdekében tehát egyezkedési ajánlatot kísérelt meg Szántay műépítészszel, mint Almáry Olivér megbízottjával. Az egyezés létesült és a kiskoru tulajdonos nevében Reichner Károly városi főügyész kötelezettséget vállalt, hogy a Lloyd-palota határfalának olymódu építéséhez, hogy ezáltal a szálloda tűzfalát lebontani ne kelljen, az építési anyag többletárával járul hozzá, míg Szántay a munkatöbbletet viseli. A felek ezt a bizottsági megállapítást írásba foglalták, aláírták és benyújtották a tanácshoz.

Ma délelőtt tartott ülésében foglalkozott a tanács a kérdéssel és a többség, tekintettel arra, hogy a megállapodás révén úgy a szálloda üzemfolytonossága mint a Lloyd-palota háborítatlan építése biztosítva van és a lehetőségig a közbiztonság követelményei is kielégítést nyertek, az építési engedély kiadása mellett foglalt állást. Angel István dr. előadó ezt az új építkezési szabályrendelet idevágó szakaszaival indokolta meg.

Ezzel szemben Vannay Gyula tanácsnok különvéleményt jelentett be.

— Véleményem szerint — ugymond — a tanács abszolúte illetéktelen ilyen megállapodások szankcionálására és hivatalból kell leszállítania illetékességét. Csak a bíróság joga magánügyi kérdésekben egyezményt létesíteni és a tanács nem vállalhat sem anyagi, sem erkölcsi garanciát. Ha az építési szabályrendelet ilyen intézkedéseket tartalmaz, akkor a szabályrendelet túllépi hatáskörét. Különben sem hagyta még jóvá a miniszter s remélhető, hogyha ezt észreveszi, sem is fogja jóváhagyni.

A szavazásnál Vannay egyedül maradt véleményével.

cimet viselte: az antropologiai iskoláról. A stuttgarteri folyóirat szószerint kiadta a Kádár pókháos értekezését és a Hladár hozzáfűzött magyarázó szövegét, — a jogi szemlék pedig sietve átvettek a becses és posthumus munkálatot. Hladár így vegezte a stuttgarteri cikket: „Ama bölcs logikának, mely az egész művelt világot meghódította, már nyoma taláható a szerény értekezésben, melylyel Kádár a tudori fokot elnyerte. Az eronk, az élestatásnak ugyanaz a teljessére szól hozzánk a fiatal diák soraiból, amely később az érett férfit oly magasztalja. És a stuttgarteri szerkesztő, csillag a att, ezt írta: „Boldogok vagyunk, hogy mi lehetünk az elsők, akik a világgal a posthumus munkát megismertették.”

Történt azonban, hogy a párisi Toeplin, a németből írta a nagy tudós, rosszul ebédelt a külvárosi kocsmában, a hova szalmazöveg egy vidám napjai egyikén betévedt. A híres jogász rossz hangulatban tért haza este fele a lakására s nőttan, varag s kedv en olvastá végig a stuttgarteri jogi szemlét. Toeplin, minthogy lefeküdni még nem akart, cikket írt a Kádár Sándor értekezéséről s a cikkben ep-s szavakkal illette a tudori disszertáció közlőjét. „Igaz, írta a híres Toeplin, hogy a fiatal Kádárban már itt is megcsillognak a későbbi nagy tudós tehetségei, de a magyarázat, melyt Hladár ur a cikkhez fűz, önkéntes, erőszakolt és értelmetlen. Honnan veszi Hladár ur annak a bizonyítékát, hogy Kádár már ifjabb korában magáévá tette a Lombroso-féle elméletet? Amit ő oly meglepő tudással, oly

ellenállhatatlan logikával fűjt ki tudori értekezésében, nézetei, irányja eszméi szerintünk sokkal közelebb állanak a svájci Schnäbeli féle elmélethez, mint a Lombroso ur ismeretes alapelvéhez. Hladár ur a Kádár ur lelkebe oltja azokat a bölcsességeket, amelyek az ő virgonc agyvelejében születtek.”

Természetes, hogy Toeplin cikke nem maradt visszhang nélkül a tudományos világban s az angol Westroode rögtön kötelességének tartotta hogy Hladárt a szavazatával támogassa. Westroode is azon a nézetben volt, hogy a fiatal Kádár a Lombroso nézeteit helyeselte, míg Mentz-Frohdorff fiatalos tüzzel szegődött a francia Toeplin pártjára. Azt lehet mondani, hogy a jogtudós világ két komoly és szenvedélyes pártja szakadt; az egyik: Hladár, Westroode, Thalmayer, Grinceman, Chevieux kardtörésig állott amellett hogy Kádár lángeszű logikával küzdött ifju korában a Lombroso-féle elmélet mellett; a másik: Mentz-Frohdorff, Toeplin, Wood, Hoeckel, Cauders tudni sem akart a Lombroso befolyásáról és a Kádár művében „csodálatos és zseniális lándzsatorést” látott a svájci Schnäbeli mellett és a hinueves olasz antropologus ellen. A vita oly szenvedélyes hullámokat vetett, hogy később Chevieux és Hoeckel egymást egész feszületlenül tudatlan fajnóknak mondták, Cauders pedig gunyosan írta egy francia lap tárcájában:

— Ahhoz, hogy az ember Kádár Sándort magyarázza, egy fontos kellék szükséges: az, hogy az ember Kádár Sándort megértse...

A guerilla harc e lézas napjaiban történt, hogy egy magyar vidéki lap, ha jól emlékszem, a Baranyavár és Vidéke, tárcát közölt az öreg Kampóstól, aki tíz év óta Pécs városában ügyvédkedett. Azok, akik a kövér Kampóst öregnek hívják, nem az ő zsenge negyven évét tisztelik meg ezzel a jelzővel hanem a Kampós tekintélyes embonpointját és naiv, szinte himporos kedélyvilágát Kampósból, aki valamikor egyetemi forradalmakat szervezett és a véres kardot diadalmasan hordozta körül az alma-mater kávéházaiban és kifőzdőiben, ártatlan és gyermeklelkű vidéki ügyvéd lett. Tíz év óta még talán azok sem gondoltak rá, akik némiképpen az ő szorgalmának köszönhették a tudori kalapot. Mert a fiatal Kampós valaha különös mesterséget űzött; öt forintnyi fix honorarium fejében doktori értekezéseket fogalmazott. Az értekezések testvérek közt sem értek öt forintot, mert Kampós egy szarka nonchalance-ával dezsálmálta meg a legteljesebb jogi műveket. A tanárok azonban, akik évtizedek óta nem olvastak el egyetlen disszertációt sem, kivétel nélkül elfogadták a tudori értekezéseket, s a Kampós-féle cég jó hírnévnek örvendett az egye emi polgárok soraiban. Kampós utóbb kétszer elbukott a második államtudományi szigoriaton...

A tárcában, mely később méltó feltűnést keltett, a kövér Kampós egy régi levelet közölt a baranyai olvasóival. A levelet Kádár Sándor írta; 1882-ben, május elsején, mikor a harmadik szigoriatát elfogadták. Az olvasókat nem igen szokta érdekelni egy privát levél, de

Fiatal bűnösök.

Az új büntető novella az aradi törvény-széken.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 8

A büntető novellának a fiatalokorra vonatkozó része egész terjedelmében ez év január 1-én lépett életbe. Az igazság- és a belügyminiszterium végrehajtási rendeleteiket már a múlt év december havában kibocsátották. Az aradi büntetőtörvényszéken ma délelőtt volt az első főtárgyalás, amelyen a fiatalok büntetőügyeiben ítélezni hivatott tanács első ízben alkalmazta a novella életrehívott rendelkezéseit. Ebből az alkalomból a büntetőtörvényszék főtárgyalási termében számosan megjelentek. Ott voltak a többi között Simon Jenő dr., Wolff Mihály, Csiky Odón dr., Szilvássy László, Schmitt Sándor dr., Szkalák Gyula dr., akik a fiatalokakat a mai tárgyaláson védelemmel látták el.

A tárgyaláson Köller János táblai bírósági elnök, szavazó bírák voltak Nagy József és Lukácsy Miklós. A vádhatóságot Pogonyi Nándor királyi ügyész képviselte.

(A mai tárgyalások)

A tárgyalás megkezdése előtt Köller János elnök igen szép beszédet mondott, amelyben örömet fejezte ki azon, hogy a büntető novella életbe lépett. Ismertette azokat a változásokat, amelyek a régi törvényhez képest beállottak és úgy látja, hogy az igazság istenszónya ezentul nyitott szemmel fog ítélezni a vádlottakról. A bírót kell, hogy melegen érző szív vezérelje akkor, amikor a fiatalok vádlottakról ítéleznek.

Pogonyi Nándor tartott ezután hosszabb beszédet, amelyet a következő szavakkal fejezett be:

— Javítsuk, neveljük a gyermeket. Nem jótékonykodással, nem a divatos áramlatok követésével, hanem nagy, magasba törő, az emberi méltóságot megőrző és az emberi kötelességeket megértő munkával. Ha minden kertész híven ápolta palántáját, ha majdan talán egy évszázad múltával új nemzedék nőtt az emberiség törzsén, akkor a mi gyermekeinkből nőtt új, tudásra, boldogságra, harmonikus életművészetre

nevelt nemzedék, elmondhatják, hogy a gyermek százada, — melynek napja most van felkelésben, — leáldozott. Az ég keletén pedig ott fog derengeni az új nap hajnalfénye, fel fog virradni az öntudatra ébredt, a boldog, az igazi, a bűn nélküli emberszázad... Akkor majd nem lesz szükség fogházra, bűnhődésre... Mi pedig ekkor azon boldog öntudattal nyughatunk sirjainkban, hogy ezt a férfias munkát itt — mi kezdtük meg... Ideálisan szép perspektíva nyílik meg előttünk, uraim! Vessük össze szeretettel vállainkat a nagy munkára és ha mindnyájan megtegyük, amit a kötelesség reánk szab, akkor — biztos a siker.

Az első tárgyaláson öt fiú állott a bíróság előtt: N. J., H. J., N. I., Z. A. és Z. J., akik ellen az volt a vád, hogy Eleken együttesen bementek egy éjjeli mulatóba és ott összekülönböztek a tulajdonosnővel. Erre eltávolították őket és bezárták a mulatót. N. J. és társai később visszajöttek, az ajtókat betörték, behatoltak a helyiségbe, a tulajdonost és feleségét tetteleg bántalmazták és egy 200 korona értékű hegedőt összetörték.

A bíróság, tekintettel a nagy bűnhalmozatra a kiszabható legsúlyosabb büntetésnem, az elzárást alkalmazta és egyenként hat-hat heti elzárásra és 30-30 korona pénzbüntetésre ítélte őket. Az ítélet jogerős.

Félénk kis fiú volt a következő vádlott: K. L. simonyifalvi 14 esztendő paraszt fiú. Az volt a bűne, hogy 10 esztendő öcsését bizta meg egy megterhelt kocsinak elhajtásával. A kocsirol egy hordó leesett és a közelben játszadó három éves Por Györgyöt agyonnyomta.

A bíróság felmentette a vádlottat a gondatlanságból okozott emberölés vétségének vádjáról, mert úgy találta, hogy nincs elég belátási képessége cselekménye elbírálásához.

Sch. J. és H. T. 12-13 éves fiúk saját lakásuk kulcsával többször benyitottak a Menyháza levő gróf Wenckheim kastélyba, ahol a festményeket nézegették.

A bíróság a magánlakásértés vétségének vádjáról felmentette őket, mert úgy találta, hogy nincs elég fejlett értelmességük.

Cs. J., S. J. és K. R. aradi suhancok ala-

posan megdézsmálták a Millenium vendéglő szappan készletét, mely a padláson volt elraktározva. A bíróság a beismerésben levő fiukat dorgálásra ítélte.

(A patronusok.)

A tárgyalás elején Köller János elnök bejelentette, hogy az aradi „Fehér Kezsz” gyermekvédő egyesület a patronázsba a következőket jelentette be:

Női választmány: özv. Andrányi Károlyné, ifj. Andrányi Károlyné, Aggvölgyi Jánosné, Ábray Lajosné, Baross Boriska, dr. Baross Ferencné, báró Banihy Antalné, Blaskovits Ernőné, özv. Boros Béciné, Boros Ivánné, gróf Bréda Viktorné, dr. Borsos Béláné, Bogdánffy Béláné, Bing Béláné, Czárán Mártonné, Csernovits Diodorné, Drescher Gizella, ifj. Darányi Jánosné, Éles Arminné, báró Exterde Kálmánné, Fráter I. né, özv. Feldmann Györgyné, özv. Fenyves Ignácné, Fábian Lászlóné, Fetter Gézáné, Földes Jánosné, Friebeisz Miklósné, Gutzjahr Mihályné, Glück Károlyné, Gellényi Ernőné, Goldschmidt Sándorné, Habereger Györgyné, Horváth Imréné, Halász Jenőné, Halmai Andorné, özv. Hudetz Ferencné, özv. Hász Sándorné, Hegedüs Lászlóné, Heinrich Sándorné, Hermann Gyuláné, Hecht Arnoldné, dr. Heitz Nándorné, Hajós Árpádné, Hegyi Albertné, Hebs Vilmosné, Issekutz Lászlóné, Jakabffy Dezsőné, Jankó Gyuláné, Jankó Imréné, Kintzig Gézáné, özv. Kabdebó Béláné, dr. Kabdebó Jánosné, Kádas Kálmánné, dr. Králitz Lajosné, ifj. Kintzig Jánosné, dr. Köpf Jánosné, Kristyó Jánosné, dr. Keresztes Gyuláné, Keller Ivánné, Lejtényi Sándorné, özv. Leitner Janka, dr. Leopold Zsigmondné, Lilienberg Sándorné, Lócs Rezsőné, Mairovics Emilné, Mayer Miksáné, Medveczki Zsigmondné, Magyar Ferencné, dr. Mittler Izidorné, Montag Sándorné, Nachtnebel Ödönné, dr. Nagy Sándorné, Neuman Alfrédné, Otrubay Károlyné, dr. Prohászka Lászlóné, özv. Petrovits Mihályné, dr. Priegl Istvánné, Probat Mihályné, özv. Purgly Lajosné, gróf Porcia Lajosné, Purgly Lászlóné, Péterffy Andorné, Ransburg Béláné, özv. Rónay Jánosné, Reicher Károlyné, Robitsek Gusztávné, Ráczel Józsefné, Schill Józsefné, özv. Sváby Pálné, Stankovits Miklósné, Stauber Józsefné, Sármezei Andorné, Simó Károlyné, Simon Karolin, Schor Lajosné, Somogyi Gyuláné, Steiner Jakabné, Steiner Ferencné, Steinitzer Imréné, Steinitzer Lujza, Szakoleczay Lajosné, Szalay Antalné, Széll Istvánné, Szathmáry Gézáné, Szathmáry Jánosné, Szathmáry Mihályné, Szalay Károlyné, Székely Inigóné, Sármezey Jánosné, Szabó Zoltánné, Seidner Rezsőné, Steiner Józsefné, Tagányi Gusztávné, Tenner Lajosné, Tótfóssy Gézáné, dr. Tisch Mórné, özv. Takácsy Sándorné, Urbán Ivánné, Varjassy Árpádné, Vásárhelyi Janka, Velosov Gézáné, özv. Végh Aurélné, Vajda Zsigáné, Virágh Lajosné, Wiener Miksáné, Vass Gusztávné, Vásárhelyi Dezsőné, Wadowaky Gusztávné.

Férfi választmány: Ábray Lajos, Baross Ferenc dr., Burján János, Banihy Antal báró, Boros Vida, Boros Iván, Borsos Béla dr., Balázs Ferenc, Bácskay Béla dr., Csernovics Diodor, Csiky Tivadar dr., Csiky Károly, Darányi János, Fábian László, Grün Nándor, Glück Károly, Goldschmidt Sándor, Guta József, Hunyár Algonon, Hecht Arnold, Hoffmann Antal, Heinrich Sándor, Heppes Aladár, Issekutz László dr., Jók Béla, Kiss Lajos, Kintzig János, Kristyó János, Kovács Vince, Baross Zsigmond dr., Keller Iván, Kádas Kálmán, Leopold Zsigmond, Láng Mihály, Leviczky Tibor, Mittler Isidor dr., Múlek Lajos dr., Nagy Sándor dr., Neuman Alfréd, Neuman Samu, Neuman Dániel, Natiland Bernát, Nemess Zsigmond dr., Nesnera Aladár, Ottenberg Tivadar, Purgly László, Ransburg Sándor, Ring Géza, Reisinger Sándor, Szudy Elemér, Seidner Bernát, Szalay Antal, Sarlot Domokos, Solymosán Illés, Szabó Zoltán, Szathmáry Gyula, Stauber József, Tagányi Sándor dr., Virágh Lajos, Vásárhelyi József, Wadowaky Gusztáv, Weisz Márkus, Zima Tibor.

Az „Összetartás” aradi szabadkőműves-páholy a fiatalok büntetésére védőül a következőket jelentette be: Bácskay Béla dr. Éhás Jakab, Fodor Zsiga, Glück Dezső, Halász Jenő, Hegyi Albert, Kepes Ármán, Kilenyi János, Lautner Mátyás, Leopold Zeiga, Sátor József, Somogyi Gyula, Székely Inigó dr., Székely Salamon, Széll

a Kádár sora: megérdemlik, hogy minél szélesebb körökben elolvassák.

A levél ugyanis szó szerint így hangzott:

Édes mesterem!

Ha csütörtökre nem adom be a doktori értekezésemet, nem avatnak föl a szombati szállítmánygyal. Az ördög azonban vigye el az egész jogtudományt, mert amikor az ember a három borzas Moskovicot kénytelen sétálni vinni a városligetbe, mindenre inkább áll a szegény feje. Minthogy római lányok möringolási ügyeivel foglalkozzék. Édes mesterem, drága jóltövöm, Önre vár, hogy helyettem a tudomány csarnokait fölkeresse és számomra, vagyis inkább az Egyetem vén sarkányai számára néhány értékes drágagyöngyöt kihozzon. Irjon, amiről akar és írja, amit saját maga jónak lát; de a fő, hogy holnap reggelre nálam legyen a halhatatlan remekmű, mely számomra a kutyabőr megsezerzi.

Pénzem most nincs, de elsején adek önnek, drága mester, 2 frt 50 krt, s szeptemberben, ha a jó isten éltet, a másik 2 frt 50 krt is elküldöm, egy pár kövér tyúk s egy doboz jóféle kiro kisérétében! Mert ha az isten éltet, szeptemberben már lerázhatom a nyakamról a Moskovicz név tehetséges örököseit, s kizárólag a telekkönyvi ügyeknek szentelem kiváló képességeimet.

A kézirat a Micsek-kávéházban átveszem

reggeli 8 órakor. — Isten Önnel, drága mester, kezét csokolja

szegény, de tudatlan szolgálja:

Kádár Sándor,

a Moskoviczok legelső udvarmestere.

— Így történt, írta Kampós a levél kapcsán, hogy én írtam meg a Kádár tudori értekezését, még pedig, mint most már jól emlékszem, ezzel a címmel: Az anthropologiai iskoláról. Kádár nem olvasta el a kéziratot, hanem még aznap benyújtotta az egyetemi tanácsnak. Az egyetem levéltárában különben annál könnyebben meg lehet találni az anthropologiai iskolát, mert ezt az értekezést körülbelül harmincnégyezer adták be a doktori disszertációk. Két éven át többnyire mindig ugyan-ezt a disszertációt nyújtották be, mert ugyan-ki az ördög fog hitvány öt forintért mindig új értekeéseket fordítani? ...

Kampós a cikk végén azt is elmondta, hogy az Anthropologiai iskolát a Lombroso egy fiatalkori művéből fordította. Ez a vallomás némi zavart okozott a tudományos világban, mert a francia Chevieux, aki Hoeckel-t fajan kónak mondta, amiért az Lombrosoval példálózott, szegyenkezve abbahagyta a polemiát. A Schnabeli-párt általában véve elhallgatott; de a Lombroso-párt is, mely a későbbi Kádár vaslogikáját fő özte fel az öreg Kampós értekezésében, csöndesen bevonult a csigaházába. De egyben mégis mindkét párt megegyezett; abban, hogy ama baranyai nyársolgár csúfosan kompromittálta a tudományt.

Ernő, Schütz Henrik dr., Tisch Mór dr., Wagner Ágoston és Zerkovitz Rudolfot.

Az egyesület kéri azokat, akik nem hajlandók a fiataloknál főlött való védelmet gyakorolni, jelentsék azt be a törvényszéknél.

Az örökség.

Egy detektív naplójából.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 8.

Tizenégy esztendővel ezelőtt történt. Éppen Karácsony táján, a marosvölgyi kastélyban meghalt idősb Marosvölgyi Gerzson. Körülbelül tíz millió forintot hagyott hátra s egyetlen örökösül végrendeletileg Sándor fiát jelölte meg. Az eset a vidéken nagy feltűnést keltett, mert az öreg ur éveken keresztül nem is érintkezett a tékozló fiával, aki hosszú ideig Amerikában kóborolt s csak a halálet előtt néhány hónappal érkezett haza. A hatalmas, négyezer holdas marosvölgyi birtokon Menyhért, a fiatalabbik gyermek vezette a gazdálkodást. Derék, jóra való embernek ismerték az egész környéken, akit Marosvölgyi Gerzson is rendkívül kedvelt. A kitagadás éppen ezért érthető feltűnést keltett.

Marosvölgyi Sándor 1895. május huszadikán toppant be váratlanul a kastélyba. Kopott volt. Az inas be sem akarta jelenteni. Szomorú arccal állott az apja előtt.

— Bocsásson meg apám a régi korhelykedésért, könnyelműködésért, — mondta halkán, közben végigvert rajtam a sors, megkönyölyödtem, megjavultam, fogadjon vissza.

Az öreg Marosvölgyi ellágyult és Sándor már másnap el is foglalta az első emeleten levő lakosztályt. Állandóan az apja mellett tartózkodott s a szolgálatkész, gyongéd gyermek láttára megnyugodva gondolt az apa arra, hogy ime, az elveszettnek hitt fiu tényleg megjavult.

Menyhért nem lakott a kastélyban, az ő lakása a birtok közepő részét tevő Karacs nevű tanyán volt. Jobban szerette ezt a vidéket, mert a vaddal teli szomszédos erdőségben bő alkalma nyílt a vadászatra. Hetenkint egyszer-kétszer ellátogatott apjához s részletesen beszámolt a gazdaságban törtétekről. Sándort nem szerette. Tudta, hogy álszentelkedő, kétszínű és a javulásban is számítást látott. Nem így az apja. Az öreg Marosvölgyi a behizelgő modoru Sándort lassan teljesen megkedvelte s ha Menyhért nyers, de nyílt modorával néhány hónapig óvatosságra intette apját, a nábob dühösen fakadt ki:

— Hagyj békében, én nem látok mindenki ben gazembert, elvégre az öcséd, a fiam és a vér tényleg nem válik vízzé.

Őszi szántás idején történt, hogy az öreg ur ágyának esett. Régi baja kiújult s a környékből összeseregő orvosok, élükön dr. Nemessel, a háziorvossal egyetemben megálaptították, hogy nem éri meg a tavaszt. Egy decemberi napon erős rohama volt az öreg urnak. Nem volt melléte orvos, csak a szomszéd község főjegyzője ült az ágya szélén és Sándor foglalataskodott az ágy körül.

— Fiam, — nyögte Marosvölgyi Gerzson, érzem, hogy nemsokára értem jön a halál, ülj gyorsan kocsira s hozd ide a városból a közejegyzőt és az ügyvédemet, végrendeletet, új végrendeletet akarok csinálni.

A jegyző meghatva hallgatta a mind halakban hangzó szavakat s maga ajánkozott, hogy elisiet az ügyvéért és közejegyzőért.

— Jobb lesz Sándor, ha te itt maradsz mellette, — szolt oda a könyező fiunak, — én berobogok a városba.

Körülbelül hat órára járt az idő, amikor a jegyző, az ügyvéd és a közejegyző társaságában megérkezett. Nyomban hozzafogtak a végrendelet megszerkesztéséhez. Az öreg ur maga diktálta. Rövid volt nagyon. Idősb Marosvölgyi Gerzson kijelentette, hogy ép ésszel, érett megfontolás után minden vagyonát Sándor fiára hagyja.

— Nem adok Menyhértnék semmit, —

kiáltotta fuldokolva a haldokló. — Elhanyagolt, napokig színét se láttam. Ebből is látszik, hogy nem törődik velem, halálatomat kívánja.

A közejegyző szótlanul írta a kívánt szöveget, csak Sándor szolt közbe.

— Talán mégis gondoskodna Menyhérről, apám!

— Nem gondoskodom, — mondta az öreg alig hallhatóan, ha te akarsz, adj néki, én kitagadom.

A hetvennyolc esztendő s nábob három órával a végrendekezés után meghalt. Mire a háziorvos megérkezett, már hült tetemmel feküdt Marosvölgyi a hófehér ágyon.

Amikor a végrendelet nyilvánosságra került, az egész környéken rebegeni kezdtek, hogy a Marosvölgyi-kastélyban valami rendkívüli történt. Menyhért is ezen az állásponton volt s ebben a hitében a jegyző, ügyvéd és közejegyző bizonygatása, hogy minden a legnagyobb rendben folyt le, sem ingatta meg.

Marosvölgyi Menyhért egy hónapon keresztül járt fel és alá a karacsai vadászkastélyban, töprengett, hogy mitévő legyen. Egy szép napon azután levelet írt a budapesti főkapitánynak. Elmondta, hogy egy rendkívül diszkrét természetű nyomozásról van szó és egy igen ügyes detektívet kért, aki segitene az ügy felderítésében.

Öt nappal később Winter titkos rendőr, a detektív testület egyik legagilisebb tagja megérkezett.

És Winter nyomozni kezdett. Marosvölgyi Menyhért úgy mutatott be ismerőseinek, mint volt osztálytársát, aki jeles festőművész és csak nemrégiben érkezett haza külföldről. Ez megkönyvitte a detektív munkáját. Szabadon járhatott-kelhetett azok között az emberek között, akiktől egyet-mást megakart tudni. Egy napon benyitott a Marosvölgyi kastélyba is. Sándor megengedte neki, hogy megszemlélje a képtárat. Az öreg szolga kalauzolta a hatalmas termeken végig. A kastélyban való kóborlás közben eljutottak abba a szobába is, amelyben az öreg ur lehunyta a szemét.

— Innen menjünk, — szolt az öreg cseléd. — Ide nem szabad belépni. Itt halt meg az öreg méltóságos ur.

De Winter nem tágitott.

— Ugyan öreg, ne legyen olyan szörsszálhasogató. A falakon gyönyörű festmények vannak, szeretném alaposan megnézni valamennyit.

A detektív a falakra nézett, de közben jobbra-balra kémlelt a szobában. Az ágy még akkor is úgy hevert vetetlenül, ahogy kiemelték az öregot.

Tíz percig tartott az izgató képszemle, Winter azután elhagyta a gyönyörű kastélyt. Aznap este a vacsoránál megkérdezte megbízója:

— No, tud-e már valamit?

— Semmit sem tudok, — válaszolta a titkosrendőr, miközben egy pohár vörös bort felhörpintett.

Körülbelül tíz óráig voltak együtt. Winter ekkor nyugovóra tért. Kis vártatva lefeküdt a házigazda is, de sokáig nem tudott aludni. Éppen reggelijét fogyasztotta másnap, amikor egy parasztlány egy levelet hozott számára. Winter titkosrendőr írta. A néhány sor kusza írásnak ez volt a tartalma:

Öt-hat napig nem hall rólam. Maradjon csendben. Ha kérdeznek utánam, mondja, hogy a szomszéd határba mentem vadászni. Majd értesitem.

Winter.

Marosvölgyi Menyhért érthetetlenül csóválta a fejét. Összehajtogatta az írást, betette pénztárcájába, azután türelmesen várt.

A detektív távozását óta már nyolc nap eltelt, anélkül, hogy bármi történt volna. Izgatótságában már azon a ponison volt, hogy kérdést intéz a budapesti főkapitányhoz, amikor Winter a nyolcadik napon délután úgy három óra tájban sárosan beállított.

— Az istenért, önnel mi van? — kérdezte Marosvölgyi a detektív elé sietve.

— Vegye tudomásul, hogy Marosvölgyi Sándor e pillanatban már a marosvásárhelyi ügyészség börtönének foglya. Ott pihen büntársa, Balog Mátyás, az öreg kulcsár is. A végrendelet hámis.

— De a jegyző, közejegyző, ügyvéd, az istenért miket beszél.

— A tanuk mind kifogástalan, tisztességes urak. Csodálatosan rafinált esetről van szó. De tartsuk meg a sorrendet. Amikor végigjártam a kastély termeit, körülbelül egy héttel ezelőtt, még semmit sem tudtam. A séta alkalmával bevetődöttünk abba a szobába, ahol az öreg ur meghalt. Az ágy még érintetlenül hevert. Akaratlanul az ágynevelőre esett a tekintetem s a párna egyik csücskénél egy csomó női hajszálát vettem észre. Teljesen észrevétlenül zsebre dugtam a tíz-tizenöt szállóal állótincset, azután távoztam. Megtudtam, hogy a szobában az öreg ur betegsége óta egyáltalán nem fordult meg nő. Ha a cselédség közül be is vedik valaki, az nem vágta keresztül gyanumat, mert akkor már valami átvillant az agyamon, mert a párnákon talált haj a kastélyban fehéren hajától teljesen elütött. Délutántól estig kutattam apró adatok után, s este, amikor jóéjszaka kívánva eltávoztam az ebédől, nem feküdtem le, hanem egyenesen a kastélylak tartottam. Már előzőleg kikémleltem, hogy a kulcsár nyitva hagyja állandóan a hátsó folyosóajtót. A kutyaház a tulsó oldalon van s így nehézség nélkül bejutottam abba a lakosztályba, ahol az elhunyt lakott. A hálószobában kis lámpásom segítségével átvizsgáltam az ágyat, amikor a hátam mögött lábkopogást véltem hallani. A zaj épen az ajtó feől jött. Mit csináljak? gondoltam; ha kirohanok, meglátnak, fel kell fednem magamat s dugába döl az egész nyomozás. Egy hirtelen elhatározással óvatosan kinyitottam a szemben levő kis ajtót s azután lámpámval világítva, előre mentem. Szűk folyosó futott végig a szoba mögött. Egy darabig hallgatóztam s amikor a zaj elült, amit különben a butorok recsegése okozott csupán, visszafelé akartam indulni, de megbotlottam valamiben. Lefordítva lámpámat, egy paróka hevert a lábam előtt. Izgatottan kaptam utána s gyorsan összehasonlítottam a zsebemben levő hajtincscsel. Teljesen egyezett. Ezen a nyomon kutattam tovább. Végimentem a szűk folyosón, amely egy kis ablak nélküli szobába torkollott. A szoba egész berendezése csupán egy koffer volt. A bőröndben masztix, festék, alszakáll, alvajusz hevert össze-vissza. Egy levelborítékot is találtam. Marosvölgyi Sándor írását ismertem fel benne: Venczel Géza kardalossnak szolt s a budapesti Népszínházhoz volt címezve. Másnap már a bizonyítékokkal jávában roboztam a főváros felé. Egy pillanat alatt világosan láttam az egész ügyet.

Marosvölgyi Sándor felbőszülte Venczel kóristát, aki a haldokló maszkkjában befeküdt az ágyba, ahonnan a néhány perccel ezelőtt már meghalt Marosvölgyi Gerzsont kiemelték. Eljatszotta a végrendeleti jelenetet, előzőleg természetesen megtanulta az öreg aláírását. Amikor a tanuk távoztak, a kórista kibújt az ágyból s a halott Marosvölgyit visszatették a párnák közé. Következtetésem helyes volt. Amikor a Szép Heléna előadása után Venczelt a színházban felkerestem és bizalmasan a fülébe sugattam, hogy jőjön a rendőrségre, összezerzent. Különbe is már addig teméntelen bizonyíték kom volt ellene. Megtudtam, hogy öt napi szabadságon volt s hogy amit a visszatért, bőven van pénze. Az egyik kávéházban, ahol máskor a kávéjával is adós maradt, több ízben váltott százásokat.

Nem is tagadott sokáig. Elmondta a detektív-főnök előtt nyíltan az egész komédiát. Letartóztattuk. Miányáczy bácsi, a hü kulcsár, mindenben segédkezett a Sándor urfinak. Épen ezért egymás mellé csuktam őket.

A szenzációs ügy tárgyalására sokan emlékszenek még. Marosvölgyi Menyhért a következő évben elköltözött Párisba. Mindent pénzzé tett s a vagyon felét deponálta öcsészé. Még ma is él.

Marosvölgyi Sándor, amikor kiszabadult, oroszánvadászatra ment. Ott pusztult el valamelyik afrikai őserdőben.

TANÜGY.

(—) „Az Aradi Tanítótestület Segélyalapja“ e hó 15-én, szombaton délután fél 5 órakor a polgári fiiskola (Kazinczy-utca) rajztermében tartja rendez évi közgyűlést, amelyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

KULISSZATITKOK.

Mi kell a házassághoz? — Novák Irén válasza. — Csak bátorság.

Ez a kis história a legutóbbi *Liliom-estélyen* történt, ahol egy nagyon jókedvű és nagyon bohém társaság asztalánál arról beszélgettek, hogy milyen kellek szükségesek a házasság létesítéséhez.

Dióssy Nusinak például az volt a véleménye, hogy a házassághoz a férj részéről legalább is egy hitbizomány szükséges a mai drága viszonyok között, amikor ezer koronába kerül egy női karmantyú és egy kis vagyonba egy női nagy kalap. Rontai Boriska szerint egy színésznőnek csak ugy érdemes férjhez menni színészhez, ha legalább is olyan jó direkción van a kezében, mint például a Vigszínház. Zalai Margit megelégedne egy dúsgazdag nagykereskedővel is, míg Kun Irén, aki nagyon szimpatizál Zalai Margittal, kijelentette, hogy ő mint a gazdasági önállóság és az önálló vámtérület lelkes híve, egy gyáriparossal is megelégedne.

Miután az anyagi viszonyokat így szépen letárgyalták, megszólal a szintársulat egyik tagja, aki csipős megjegyzéseiről ismeretes:

— Hölgyeim és uraim! Önök eddig mindannyian az anyagi jólétet állították előtérbe, mint a házassághoz feltétlen szükséges jót. Nos hát ez nem igaz. A házasság feltétlen szüksége: két „igen“ és két nem.

Novák Irén tanu volt a héten az aradi királyi járásbíró előtt. Egy kolleganójának volt valami toalett pere a varrónójével. Novák Irén a színésznő igaza mellett vallott, ami nagyon kizozta sodráb l a varrónó fiskálisát. Kereszkérdésekkel faggatni kezdte a művésznőt, de sehogy sem tudta zavarba hozni, hogy megkapja tőle a kívánt választ. Novák Irén minden egyes kérdésre szellemes riposztot ad. Végre a fiskális kifogy a türelemből és kissé idegesen odaszól Novák Irénnek:

— Nagysád, önnek csakugyan sok esze van!

— Milyen kár — vágott vissza a művésznő szeretetreméltó mosolylyal, — hogy nekem eskü alatt kell vallanom; különben szívesen viszonznám az ön bókját.

A női kar egyik szépséges tagja iránt, aki még csak rövid ideje működik a világot jelentő deszkákon, az aranyifjúság körében nagy az érdeklődés. A hódolók egész serege ostromolja a kicsi nőt, akinek dícséretére legyen mondva, nagy volt az energiája megküzdeni a csabító kísértések ellen. De csak volt. A napokban megtört a jég. Az egyik lovag ugyanis, aki a legkitartóbb volt az imádók között, meglátogatta a kóristánót a lakásán.

A „művésznő“ egyedül volt a csinos lakásban és éppen édesdeden szendergett egyhatalmas fotelben. A fiatal ur egy merész elhatározással hozzá lép és megcsókolja a hölgy meggyipiros ajkait.

A kóristánó erre felriad:

— Ki az? — Micsoda szemtelenség ilyen mérenyletet elkövetni az erkölcsön, a női tisztességem ellen. Pfuj, szégyen gyalázat. Gasság! Uriember maga, mi?

Az ifju, aki még tájékozatlan az ilyen műféléberedések mikénti értelmezésében, krétafehérre vált arccal állt a nagy nő előtt és hebegve szolt:

— Pardon nagysád ... bocsánatot kérek ... tévedtem. Mindjárt eltávozom.

Önagysága előbb csodálkozó arcot vágott erre a nem várt kijelentésre, majd édeskés mosolylyal megszólalt:

— Édesem! A maga eltávozásáról szó se lehet, de amit tett az mégis szemtelenség. És miután ezt elvileg így elintéztük, tegye magát kényelembe nálam, árágam.

Miután az ifju csodálkozásának adott kifejezést az erényes hölgy hirtelen változása fölött, ez mosolyogva felelt:

— Maga az első bátor ember Aradon.

Sakk mesterek mérkőzése.

Küzdelem a világ bajnokságért.

Távirati tudósítás.

Arad, január 8

Tegnap délután öt órakor vette kezdetét a bécsi sakk-klubban a verseny Lasker Emánuel dr., az ezidőszerinti bajnok és Schlechter között a világ bajnokságért. Minthogy nagy tolongástól félték, csak a klub tagjainak engedték meg a belépést, ezeknek is csak korlátozott számban. Azonban a nagyközönségnek is lehetővé fog válni a két legkiválóbb mester mérkőzését végignézni, mert a programszerű három parti után, melyet a bécsi sakk-klubban játszanak le, még két partit fognak lejátszani a Herz kávéházban belépti-díj mellett.

A verseny kezdetére válogatott közönség jött össze a bécsi sakk klub kényelmes termében. A külföldi mesterek közül Mieses és Alapin jelentek meg, a bécsi sakk klub régi gárdájából Weisz, Zinkl, Horovitz, a fiatal mesterek közül Perlis dr., Tartakower és Reti jelentek meg. A nézők között ott volt Rotschild báró is, egyike a legszenvedélyesebb játékosoknak.

Pont öt órakor megjelentek az ellenfelek és helyet foglaltak a részükre fenntartott asztalnál. Sorset húztak, melyikük kezdje a játékot. A sors Schlechternek kedvezett, az első húzás joga őt illette. Schlechter a spanyol megnyitást választotta.

A kis szobában, melyet a nézők zafolóság megtöltöttek, mély csend uralkodik. Egész sereg kibic fogja körül a két mestert és nem veszik le szemüket egy pillanatra sem az asztalról. A többiek, akiknek nem jutott hely, egy másik szobába húzódnak vissza, felállítanak egy sakk táblát és a mesterek minden lépését, amelyet a küzdelem színhelyéről hírül hoznak, nyomon követik. Egy sarokban Alapin mester foglal helyet és élénken magyarázza a várható fejleményeket. A legkülönbözőbb kombinációkba fognak, hogy aztán néhány pillanat múlva feladják.

A mesterek közben erősen dolgoznak. A kezdő lépéseket megtették és hamar benépesül a mezőny figurákkal. Lasker ugyanazt a védelmet választotta, amelyet Janowski elleni küzdelmében használt és sikerült neki az első támadásokat szerencsésen legyőzni. Schlechter a megnyitás folytán csekély előnyre tesz szert, de csak rövid időre és ugylátszik, hogy a parti remivel fog végződni. Csakhamar azonban fekete (Lasker) előnyömül és egy sikeresen keresztülvitt paraszt és toronytámadással és ellenfele királynéjának veszélyeztetésével előnyösebb helyzetbe jut. Schlechter kissé idegesen játszik és védekezésre szorul. Minden lélekjelenlétét igénybe kell vennie, hogy állása el ne romoljék. Nyele órakor a játékot másfél órára abbahagyják.

Fél tizkor tovább folyik a játszma. Schlechternek tényleg sikerült állását megszilárdítani és a matt veszélyét elkerülni. Változatos húzások után tizenegy órakor a holnapi napra halasztják el a játszma folytatását.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetésel osztály — 151

MULATSÁGOK.

(=) A postások bálja. Rég nem volt együtt a Központi szálló nagytermében annyi szép uriaszony és uri leány, mint ma, szombaton este. Ma ugyanis az aradi postások sportegyesülete tartotta meg mulatságát, amely valóban várakozáson fölül sikerült. Az előkelő közönség sorai között sokan voltak azok, akik a vidékről jöttek be, hogy résztvegyenek a postások fesztelen, kitünő mulatságán. Éjfél felé megkezdődött a rengeteg tombola tárgy kiszorolása, amely a hajnali órákig tartott a közönség őszinte mulatságára.

A pompásan sikerült estélyen megjelent hölgyek névsorát a következőképp állította össze a rendezőség:

Asszonyok: Füzessy Miklósné, Szilvássy Istvánné, Bernhardt Mátyásné, Komcsok Sándorné, Kapócsyné, Bruckmann Kálmánné, özv. Zaránd Gyuláné, Teleky Gyuláné, dr. Schmitt Sándorné, Pécsy Lajosné, D. Szabó Mihályné, Kovaly Mártonné, Kabát Irené, Lázár Józsefné, Jaschek Béláné, Fülöp Endréné, Tröscher Ferenoné, özv. Till Károlyné, özv. Varga Elekne, Fridwalszky Dezsóné, Ékes Józsefné, Stauffer Károlyné, Bartos Edéné, Erdélyi Istvánné, Schulde Frigyesné, Kuhn Antalné, Jakabffy Istvánné, Gencsy Kálmánné, Fleischer Adolfné, Vasóczy Károlyné, Fejér Károlyné (Pécska), Grünbaum Mórné, Neumann Istvánné, Gabovics Sándorné, Pifl Mártonné, Russ Sándorné, Fritz Béláné, Kun Józsefné, Schwiegelhoffer Györgyné, Schósz Lajosné, Unger Pálné, özv. Dugán Károlyné, Winter Sándorné, Kustján Lajosné, özv. Rössner Edéné, dr. Nagy Jánosné (Battonya), Rácz Jenóné (Bjenő), Rácz Kelemenné (Bjenő), Sosch Károlyné (M. radna), Moldován N.-né (M.-radna).

Leányok: Füzessy Erzsike, Szilvássy Valli, Bernhardt Margit, Kontos Jánosné, Komcsok Margit, Juresó Erzsike és Ilonka Kapocsi Aranka, Bruckmann Ilonka és Bözse, Zaránd Aranka, Teleky Erzsike, Nagy Anika, Jánosi Incike, D. Szabó Terike és Berta, Kovaly Ilonka, Mitterwald Matild, Kabát Margit, Lázár Józsa, Fülöp Irmuska, Fröscher Józsa, Till Karola, Varga Irma, Fridwalszky Olga, Stauffer Annuska, Ékes Aranka, Dugán Annuska, Dugán Juszinka, Nagy Klemuska, Moldován Jolánka, Mateovits Janka (Bjenő), Rontos Halnalka, Guttman Juliaska, Hladik Ninette, Hladik Irmuska, Bartos Kamila, Gehl Katica, Kohn Tonosi, Gencsy Margit, Fleischer Adél, Vasóczy Ilonka, Grünbaum Helén, Ganz Paula, Neumann Gizi, Papp Laura, Russ Erzsike, Pifl Ilonka, Sándor Vilmoska, Sándor Irenke, Schwiegelhoffer Emma, Schwiegelhoffer Olga, Unger Herminka, Miertl Timike, Miertl Mariaka, Mitterwald Mária.

(=) Tanító-bál. A fesztelen jókedvről, kellemes szórakozásról híres tanító-bál az idén is február elsején lesz megtartva. A hagyományos napon, a hagyományos jó hangulat mellett arról is nevezetes lesz az idei tanító-bál, hogy a tanító-ság ezzel egyuttal ünnepnapot is ül. Mert a Segélyalapja, melynek gyarapítására szolgál a tiszta jövedelem, az idén huszonöt éves fennállását ünnepli. Hihető tehát, hogy az idei bál nemcsak jó hangulatban, tarka szórakozásban lesz gazdag, hanem a rendezőség rajta lesz a mulatságot ünnepi hangulattal úgy párosítani, hogy a bál sokáig emlékezetes lesz a közönség előtt. A sok új iskolával gyarapodott a tanítói ifjúság is, tánckedvelőkben sem lesz tehát hiány.

(=) Az aradi állami főreáliskola „Fabián Gábor“ önképzőköre 1910. január 9-án, vasárnap d. u. 4 órakor Aradon, a Lyceum dísztermében, saját alapja javára ünnepélyt rendez. Belépő-jegy: ülőhely 1 K. állóhely 50 f. — Tekintve a nemes célt, felülfizetéseket köszönettel vesznek. — Műsor a következő: Elnöki megnyitó, Tartja: Heim Gyula VIII. o. t. — Schubert, Alfonso & Estrella. Ouverture. Sperber Frigyes zenetanár vezetése alatt játsza az intézeti zenekar. — Jókai. A lengyelek fehér asszonya. Szaválja: Facklmann Géza VII. o. t. — Hubay. „Hejre! Kati“. Hegedűn előadja: Kovács Antal VII. o. t. Zongorán kíséri: Fischer Ernő V. o. t. — Népdalok. Éneklő az intézeti énekkar. — Vendéghegyi. Zrínyi Ilona nikomédiai lakomája. Melodráma. Szaválja: Heim Gyula VIII. o. t. Zongorán kíséri: Fischer Ernő V. o. t. — Gabányi. Desperat ur. Előadja: Wink-

ler Antal VII. o. t. — Aleknöki, bezáró. Tartja: Szél József VII. o. t. — Martin. Kossuth-induló. Éneklő az intézeti énekkar, a zenekar, kísérete mellett.

Kabaré a szegénytanulókért.

Hauser ezredesné kitűnő hadvezér, aki alaposan ismeri a jótékonyosság összes stratégiai viszonyait. Tudja, hogy a jótékonyáságnál nem elég az egyszerű kérés szó felemelése, hanem az érzelmekre is hatni kell. És ugyan mivel lehetne nagyobb, frappánsabb hatást kiváltani, miként lehetne feltétlen győzelmet biztosítani, ha nem azzal, hogy szépséges asszonyokat, kedves leányokat küldünk harcba a jótékonyosság érdekében, akik egy csapásra, ostrommal beveszik az adakozók szívét és megnyitják velük érzényeiket.

A szegénytanulókat segélyező egyesület nemes szívű elnöknője: özvegy Hauser Károlyné urnó, ma újból kivonult az ő bájos gárdájával és hadvezéri taktikája ismét fényesen győzött. A zászlója alá sereglett hölgyek önkéntes légioja, a rongyos ruhájú, vézna testű, sápadt kis gyerekek segélyezésére tekintélyes összeget szerzett.

Már este nyolc óra előtt nyüzsgő, eleven képet nyújtott a Fehér Kereszt gyönyörűen díszített téli-kertje. Egymásután subogtak a selymek, csipkék és mintha Arad előkelő társasága találkat adott volna egymásnak, megjelentek a társadalom szép hölgyei, frakkos és egyenruhás urak kíséretében. Az ideai divat teljes mértékben kibontakozott a maga szépségében. A hölgyek választékos izléssel összeállított toalettjeinél leginkább a fehér, rózsaszínű és kék színek domináltak, míg fejdíszekben a szalag és kisebb mértékben a virágdísz excellált.

A reprezentálás nehéz szerepét Oncu Miklósné urasszony töltötte be, aki a töle megszokott szeretetreméltó figyelmességgel fogadta a vendégeket és gondoskodott a teljes rendről. Különben a kabaré-rendezés fárasztó munkája is az ő érdeme.

Mellette dr. Tisch Mórné és Laczay Endréné urasszonyok fejtettek ki úgy az est előzményeinél, mint az estély alatt fáradhatlan tevékenységet.

A bájos leánysereg már javában szolgálta fel az izletes étkeket, midőn a katonazenekar játéka közepette zajos tapsoktól és éljenzésektől kísérve megjelent az elnöknő özvegy Hauser Károlyné urnó, Fábry Sándor Acev. vezérigazgató karján. A megjelentek lelkesen tüntettek a népszerű urnó mellett, aki a pódium előtt álló asztal fejénél foglalt helyet.

A terem zsibongott az estebéd alatt és kaleidoszkopszerű tarka képet varázsolt a szemlélők elé. Csillogtak a ragyogó ékszerek, a pompás toalettek, a pezsgő pedig kigyújtotta a szemeket és rózsássá tette az arcokat. A jókedv általános volt.

A rendezőség a szervírozó hölgyek névsorát így állította össze:

A vacsoránál: Végh Aurélné, Stankovics Miklósné, Hegedüs Lászlóné, Keller Izsóné, Halász Jenőné, dr. Tisch Mórné, Razel Józsefné, Mayer Miksáné, Fischer Irén, Péterffy Antalné, Hopp Oszkárné, Bolyos Béláné, Hopp Elza és Annuska, Szathmáry Sata, Erzsébet és Ilonka, Boross Médi, Probst Böske, Priegl Irén és Gitta, Kell Ilonka, Haszlinger Böske, Réthy Saca, Bartha Ilonka, Nachtnébel Böske, Halász Anna, Balázs Erzsébet, Benda Jolán, Vajda Olga, Darvas Zsuzsi és Rózi.

A teánál: Reicher Károlyné, Laczay Endréné, Salamon Augustza, Sármezey Endréné, Szilágyi Margit, dr. Polónyi Jenőné, Ottenberg Erzsike, Hász Erzsébet, Reicher Ilonka, Sármezey Manci és Irma, Szathmáry Király Andi, stb.

A pezsgőnél: Boross Irma, Darvas nővérek, Bogdánffy Béláné, Seőr Lajosné, Jakabffy Dezsóné, Mokry Jenőné, Hofbauer Eima, Vásárhelyi Lili, Szabó Béláné, Vajda Olga, Jakabffy Gyuláné, Szalay Károlyné, Szalay Ilonka.

Pontban tíz órakor lépett Kaszab Géza, a kabaré konferenciérje a perzsa szönyegekkel díszített pódiumra. Szellemes, ötletektől sziporkázó prologját a közönség viharos tetszésnyilvánítással honorálta.

Két bájos gyermek lejtett be ezután az emelvényre: Ardeleán Lili és Bittó Józsi korhű rokokó jelmezben és menüettet táncoltak. Lilike gracióz tánc és Józsi szabatos előadása rendkívül nagy tetszést aratott. A közönség tomboló tapsviharral jutalmazta őket.

Buday Terus táncja volt a következő szám. A Notre-Dame-i toronyór-ből Esmeralda megzenésített spanyol cigány leány táncát járta festői toalettben. A viharos ovációra a bájos leánynak meg kellett számát ismételn.

Darvas Susu és Darvas Baha tündértánc következett most. Mindjárt megjelenésükkel taps fogadja őket, amely csak fokozódik, amidőn a díletánsokat messze felülhaladó táncművészetüket bemutatják. A teremben mindenki állva nézte végig a stílusos előadást, amelynek végén olyan hatalmas tapsvihar tört ki, hogy a kisasszonyok kénytelenek voltak tündéri táncukat újból ellejteni.

Dióssy Nusi — aki pazar kiállítású princeesse toalettet viselt — lépett most a pódiumra. Műdalokat énekelt díszkrét előadásban, rendkívül kedvesen. A frenetikus tetszésnyilvánítással szinte presszionálták, hogy megtoldja műsorszámát, még pedig nem is egygyel, hanem két dallal.

A Vig özvegy harmadik felvonásából ismert chansont táncolták ezután piros selyem toalettben Balázs Emma, Horváth Irén és Kobányi Zelma. Előadásuk csupa báj és siker volt. Kaptak is tapsot, hogy csak úgy visszhangzott a hatalmas télikert. Persze, hogy nekik is ismételnök kellett.

Beregi Sándor dalaival és kupléival, — ez volt a következő szám — a közönség nem akart betelni. A szimpatikus fiatal színész minden kuplóját zajosan megtapsolták, úgy, hogy szinte végtelen mennyiségben szállította Beregi a kuplékat a hálás publikumnak.

Most következett a kabaré egyik legkiemelkedőbb pontja: a bájos Aknay Katóka táncja. A kisasszony, aki pompás, ragyogó chasonette toalettet viselt, kezében kostainettel, táncolt egy gyönyörű tüzes spanyol táncot. A tánc alatt reflektor világította meg a művésznő alakját, akinek előadásában pompásan érvényesültek a zene és tánc ritmusai. A közönség hívó tapsára kénytelen volt a néző és fárasztó táncot megismételni.

Sauer Margit volt a következő szám, aki festői magyar viseletben toborzót táncolt. A precizen előadott gyönyörű tánc talán neki volt az est folyamán a legnagyobb sikere. Percekig éljeneztek.

Az utolsó szám szintén magyar tánc volt. Két bájos urleány: Bittó Ilonka és Vertán Margit táncolta, még pedig igazi magyaros tüzessel, temperamentummal. A publikum nekik sem engedte el a tánc megismétlését és őket is lelkesedéssel éljenezte és tapsolta.

Az egyes számok kíséretét zongorán: Hodos Getta-urleány és Csányi Máttyás látták el, hegedűn pedig a cigányok. A táncokat Buday Ida tánatanár nő tanította be izléssel és nagy gonddal.

A kabaré a konferenciér tisztjét mindvégig Kaszab Géza töltötte be, aki szellemes ötleteivel állandó derűtségben tartotta a közönséget. Az est sikeréből őt is jelentős rész illeti.

Legjobban mutatja az, hogy mennyire meg volt szállva a hatalmas télikert, hogy előkelő hölgyek és urak, katonatisztek, még a pódium szélén is helyet foglaltak, a kabaré előtt pedig, még az emelvényen is terítettek asztalokat, csak hogy el tudják helyezni a hatalmas vendégsereget. A nagy tolongásban majdnem baleset történt. Egy virágdísz esett le a terem közepébe levő szökőkút tetszéről, de szerencsére nem esínált semmi bajt.

A kabaré után felvonult a társaság az emeleti nagyterembe, ahol csakhamar kezdetét vette a kedélyes táncmulatság. Az estélyen résztvettek csaknem teljes számban Arad notabilitásai. A rendezőség a megjelent hölgyek névjegyzékét így állította össze az érkezés sorrendjében:

Urasszonyok: Purgly Lászlóné, Seőr Lajosné, Horváth Imréné, Bolyos Istvánné, Najmányi Gyuláné, Hofbauer Sándorné, Bittó Józsefné, Purgly Emilné, Kristyó Jánosné, Matusik Mártonné, Ottovay Károlyné, Szalay Antalné, Mokry Jenőné, Medveezky V. Lajosné, Winkler Józsefné, Benda Jánosné, Darvas Lajosné, Baross Ferenccé, Lészai Sándorné, Czárán Gézáné, dr. Vajda Istvánné, özv. Purgly Lajosné, dr. Fábry Sándorné, Buday Sándorné, Nachtnébel Ödönne, Kövér Zsigáné, Laczay Endréné, Popp Vazulné, Probst Mihályné, Kujdos Józsefné, Hartmann Béláné, özv. Berényi Józsefné, báró Bánhidny Antalné, Müller Gyuláné, Balázs Ferenccé, dr. Graur Viktorné, dr. Herman Károlyné, Halász Jenőné, Keller Izsóné, dr. Velcsov Gézáné, özv. Boros Béniáné, Hermann Gyuláné, Kintzig Jánosné, özv. Petrovich Gyuláné, Stancz Jánosné, Kintzig Gyuláné, dr. Tisch Mórné, Faragó Gyuláné, Kunfi Jenőné, Péchy Istvánné, Szathmáry Jánosné, Kovács Vincéné, Szathmáry Mihályné, Schvällengrüber Istvánné, Tagányi Gusztávné, dr. Posgay Istvánné, Schreiber Gusztávné, Kimberger Jánosné, Mezei Andorné, Jakabffy Dezsóné, Lukács Gyuláné, özv. Haszlinger Ferenccé, Németh Jánosné, Reicher Károlyné, Hopp Károlyné, Janossi Gyózóné, Dezsőffy Antalné, báró Bréda Viktorné, Vásárhelyi Lászlóné, Damaskin Istvánné, Berzesenyi B. I. Ané, Urbán Péterné, Buld Aurélné, Vásárhelyi Józsefné, Urbán Ivánné, Sármezey Endréné, Polónyi Jenőné, Csiky Ödönne, Bogdánffy Béláné, Gelényi Jenőné, Neuman Alfrédné, Szabó Béláné, Stankovics Miklósné, Razel Józsefné, Mayer Miksáné, Péterffy Antalné, Woraffka ezredesné, Almay Olivérné, Szilágyi Gyuláné, Litsek Ákosné, Lukács Gyuláné, Weil Józsefné, Steiner Józsefné, özv. Szacsavay Béláné, dr. Lukácsy Lajosné, Grünberger Jenőné, Bánffy Miklósné, dr. Schenk Ferenccé, Kintzig Jánosné, özv. Végh Aurélné, Leopold Zsigmondné, Deutsch Andorné, Lukácsy Miklósné, Medveczky-Wittich Lajosné, stb. stb.

Urleányok: Halász Lili, Mohr Irma és Minci (Közseg), Herman Lili, Vidos Margit, Szilágyi Margit, Litsek Ilma, Wlassák Vilma, Dióssy Nusi, br. Königsegg Alice, Horváth Böske, Medveczky W. Etta, Woraffka Helén, Haszlinger Böske, Hofbauer Elma, Monti Márta és Lala, Bignió Mária, Schauer Eszti, Baross Boriska, Mokry Gabriella, Benda nővérek, Darvas Susu, Baby, Bella és Margit, Czárán Teréz, Vajda Olga, Buday nővérek, Tulka Lima (Budapest), Nachtnébel Böske, Szath-

máry Sata, Nyéki Iona, Baranyai Dunci, Probszt Böske, Michelbauer Emma, br. Bánhidy Stefánia, Rettner Etelka, Balázs Margit, Balázs Emma, Kohányi Zelma, Horváth Irén, Hódoss Zsetta, Damaskin nővérek, Brund Ilus, Péchy Jolán, Sauer Margit, Kövér Klári és Manci, Unger Ilonka, Verzár Erzsike, Szathmáry Király Andi, Ardeleán Lili, Bak Judit, Reicher Pepe, Szalay Ilonka, Hopp Annuska és Elza, Szathmáry nővérek, Balanyi Ella, Sármezey Irma, stb., stb.

ARADI ÉLET.

* Bál-kibicek

Arany-ifjak is voltunk egy időn,
És ropvást roptuk, jártuk rémitőn.
A csárdás alatt adtuk bivaly-hangot,
És megujráztuk az egész farsangot.
S hogy elmás módon végződjék az este,
Belékölttünk egy-egy fűszeresbe.

Paliból Pál lett, Pistából meg István,
A frakkunk pihen, vagy már nincsen is tán,
Szívünk fölé nem vágyik fehér mell-vért,
Nem tudunk égni a legyező-nyelvért.
Nem hajolnak ránk nyitott keblü hattyuk, —
De a bálakat most is látogatjuk.

Mikor az éjféli kong a városon,
Valamennyiünk a karzatra oson,
S kalapban és feltűrt télikabáttal
Nézünk a mélybe órákon is által,
A tánc, hogy gomolyog, hogy hempereg, —
Milyen bolondok is az emberek!

S ha a multság nem olyan elit,
A nézőt odalenn is szivelik.
Meg nem ütköznek a későn jövőkön,
A barna ruhán s a sáros cipőkön.
Nem aprózza ilyes a kedvüket,
És mind tovább lejt, új bosztont üget.

És a karzatról és a parket szélén,
Mosolylyal rágódunk az ilyesfélén.
A lányon, a ki vállig rizsporos,
A szeladónon, a ki modoros,
S a kik a körmagyarért élnek-halnak,
S komolyan veszik, mint az irodalmat.

A hölgyet, a ki táncol s szót se ejt,
A dzsentlement, ki mindig vall, s felejt,
A rendezőt, a ki kétségbe dül
Mert ő a szerencsétlen egyedül,
A szép asszonyt, kit kézről kézre adnak —
Hogy ezek mindig egyformák maradnak!

A kopott bókók s a szakállas élcek! —
Ó mennyi itt a humoros, a félszeg.
A selyemkendő is, a hogy lobog, —
És mégis ők, ezek a boldogok,
S a cigányhurból szinte ránk sziszeg;
— Ti vagytok a bolondok, kibicek!

Robotos.

SPORT.

+ Az „Aradi Athletikai Klub” ez évi január hó 16-án délelőtt 11 órakor az „Aradi Mérnök és Építész Egylet” helyiségében (Központi szálloda) XI. évi rendes közgyűlését tartja a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés 1909. évről. 3. Pénztári jelentés 1909. évről. 4. Számvizsgáló bizottság jelentése és felmentvények feletti határozathozatal. 5. 1910. évi költségelirányzat feletti határozathozatal. 6. Az elnökség és új választmány választása 1910. évre. 7. Indítványok. Az elnökség. Az Aradi Athletikai Klub e hó 15-én klubvacso-
rát rendez.

Lukács Bécsbe megy.

A megtagadott indeminitás.

Távirati tudósítás.

Arad, január 8.

Lukács László miniszterelnök holnap, vasárnap délután Bécsbe utazik és hétfőn délután egy órakor külön kihallgatáson jelenik meg a király előtt. Az audiencia döntő lesz Lukács vállalkozására nézve. Az új miniszterelnök ugyanis nemcsak a ma már majdnem teljesen kész miniszteri listátterjeszti őfelsége elé, hanem beszámolván legutóbbi tárgyalásainak eredményéről, vagy inkább eredménytelenségéről, a király belátására bizza, vajjon folytassa-e vállalkozását, vagy pedig másnak engedje át a teret. Lukács tárgyalásain kitűnt, hogy a kooperáló pártok, az alkotmánypárt nagy részének kivételével, nem hajlandók megszavazni az indeminitást, a Justh-párt pedig ma délelőtt adta tudtára Lukácsnak, hogy a jelenlegi helyzetben Lukács programjának ismerete nélkül, nem szavazzák meg az indeminitást. Így tehát Lukács helyzete kétségtelenül rosszabbodott és bár nem felel meg a valóságnak az a hír, hogy a hétfői audiencián lemond missziójáról, az bizonyos, hogy a Felsőnek előadja a vállalkozása elé gördült nehézségeket és a király további utasításától teszi függővé vállalkozásának folytatását.

A mai nap eredményeiről különben itt következik tudósításunk:

Justhék nem adnak indeminitást.

Lukács László vállalkozása elé ma újból súlyos akadály gördült. A Justh párt vezetési másfél órai tanácskozás után azt az elhatározásukat közölték Lukács Lászlóval, hogy a jelenlegi helyzetben nem hajlandók számára megszavazni a két hónapi indeminitást.

A tanácskozáson, mely Justh lakásán volt, Justh Gyula, Holló Lajos, Batthyány Tivadar és Lukács László vettek részt. Justh a párt jelenlevő alelnökeinek hozzájárulásával Lukácsnak azt a választ adta, hogy a függetlenségi párt eddig követett eljárásának megfelelőleg csupán olyan kormányt szavaz meg indeminitást, melyet támogathat is. Lukács távozása után Justhék még sokáig tanácskoztak a helyzetről, majd a tanácskozás után Justh ezeket jelentette ki az újságírók előtt:

— Lukács indeminitást kért tőlem megalakítandó kabinetje részére. Én erre ezt válaszoltam Lukácsnak:

— A függetlenségi 48-as párt, álláspontjánál fogva, csak olyan kabinetnek adhat indeminitást, amelynek programját ismeri. Lukács e kijelentésem után eltávozott.

— Ez ugyebár negatív válasz volt? — kérdezte egy újságíró.

— Ugy van — mondta Justh. A mi pártunknak régi elvi álláspontja, hogy az indeminitás megszavazását bizalmi kérdésnek tekintik. A költségvetés elintézése nem a politikai bizalom dolga, de az appropriáció megajánlása már feltétlenül az. Az indeminitásban pedig nemcsak a költségvetési provizorium, hanem a felhatalmazás is benne foglaltatik. Hogyan adhatnók tehát meg ezt olyan kormányt, melynek még a programját sem ismerjük!

— Más kérdésről nem volt szó? — kérdezte az újságíró.

— De igen. Még sok mindenről beszélünk. Ezekről a témákról azonban nem nyilatkozhatom.

— Egyes lapok szerint — szól az újságíró — arról is szó került ma, hogy később a Lukács-kabinetet néhány függetlenségi Justh-párti miniszterrel egészítik ki.

— Erről nem volt szó — felelte Justh Gyula. — Sajnálom, ennél többet nem mondhatok.

A Justh-pártban különben sekan úgy értelmezik a vezérek állásfoglalását, hogy az nem jelent végleges elutasítást. Most — mondják — teljességgel Lukácson áll, megtudja-e nyerni a párt támogatását vagy nem. Ha olyan érdemleges programot ad, mely a párt ismeretes álláspontjának megfelel, akkor megkapja a támogatást.

Vavrik Béla tárcát vállal.

A Lukács-kabinet két tárcája körül — mint azt megírtuk — tegnap még nehézségek voltak. Az egyik nehézség az volt, hogy Vavrik Béla, kuriai tanácselnök, kinek Lukács az igazságügyi tárcát ajánlotta fel, tegnap levélben visszalépett, egészségi állapotára való hivatkozással. Ma délelőtt azonban Vavrik meglátogatta Lukácsot és annak ismételt kérésére kijelentette, hogy egészségi állapotának javulására való tekintettel most már elfogadja az igazságügyi tárcát.

A másik nehézség a horvát miniszteri állás körül merült fel. A legvalószínűbb jelölt most Skerlecz Iván külügyminiszteri osztályfőnök, kinek ugy Horvátországban, mint itthon igen sok barátja van. Skerlecz egyetemi tanulmányait Zágrábban végezte és személyisége a horvát politikusok előtt rokonszenves.

Tisza és Lukács.

„A Nap” ma esti száma hosszabb cikkben számol be arról, hogy milyen ellentétek vannak Lukács László és Tisza István gróf között. A cikk többek közt ezt mondja:

Tisza István nemrégiben felkereste Lukácsot és annak programját kérdezte. Lukács így válaszolt:

— Programom az általános, egyenlő és titkos választói jog és pedig minél előbb, annak megvalósítása után pedig döntsön az ország a bankkérdésben. Ha az ország az önálló bankot kívánja, én felállítom. További programom egy új progresszív adórendszer. Mihelyt átveszem a kormányt, rendeletet adok ki, hogy nem kell végrehajtani Wekerle adótörvényét, azután én új adó javaslatokat nyújtok be, mely a nagybirtok fokozatos megadóztatásán nyugszik.

Tisza erre állítólag így nyilatkozott:

— Ezek után lehetetlen veled mennem. Sem egyik, sem másik pontot nem fogadhatom el. A progresszív adójavaslat bűn, mert nálunk nem lehet a nagybirtokot megterhelni. A választói jog dolgában pedig Andrásyval és Kossuthal tartok. Ha Kossuth megelégszik a pluralitással, te se akarj nála nagyobb negyvenyolcas lenni.

Tanácskozás Csáky Albinnál.

Félhivatalosan jelentik:

Csáky Albin gróf lakásán ma megjelent Khuen-Héderváry gróf és Serényi gróf. A három politikus nösszesen tanácskoztak.

A miniszterjelöltek értekezlete.

Ma este Lukács László elnöklete alatt értekezlet volt, amelyen Jakabffy Imre, Serényi László, Hazai Samu, Vavrik Béla prezumpatív miniszterek és Khuen-Héderváry Károly gróf vettek részt. A

tanácskozásról semmi sem jutott nyilvánosságra.

A függetlenségi párt álláspontja.

— *Justh Gyula kijelentései.* —

A függetlenségi- és 48-as pártkörben ma este igen sokan jártak fejn. A képviselők helyeselték a pártvezéreknek az indemnitás megszavazásával szemben elfoglalt álláspontját.

Justh Gyula párthívei előtt a következő kijelentéseket tette:

— A függetlenségi pártnak lankadatlanul küzdenie kell programjának megvalósításáért. A nemzet utolsó reménye ahoz fűződik, hogy a függetlenségi párt szilárdan megálljon programja mellett és ne adja fel a harcot addig, amíg a nemzet jogainak érvényesülését nem biztosítja. Ha a függetlenségi párt olyan kibontakozáshoz nyujtana segédkezet, amely semmivel sem viszi közelebbre programját a megvalósuláshoz, eljátszaná a nemzet bizalmát és amellet még a koronát sem sikerülne megnyernie. Ilyen eljárással a függetlenségi- és 48-as párt önmaga fölött mondaná ki a halálos ítéletet. Ha arra kerül a sor, végig küzdi a harcot akármeddig, de az elfeledés és a függetlenségi párt elárulásának lejtőjére siklani nem fog. A legnagyobb valószínűség szerint bekövetkezendő választásoktól semmi oka nincs félni a pártnak; ellenkezőleg, minden jel arra mutat, hogy a nemzet teljes öntudattal fog helyt állani joga mellett. De akármilyen kimenetele legyen egy esetleges választásnak, az bizonyos, hogy a függetlenségi párt akkora erővel jön a Házba, hogy minden nemzetellenes politikát lehetetlenné tesz.

Justh kijelentéseit zajos éljenzéssel fogadták. *Holló*, *Kmety*, *Földes* mind hasonló hangon szólaltak fel és megoáfolták azt a hitet, mintha a pártban nézeteltérések lettek volna.

EGYESULETI ÉLET.

(*) Társadalomtudományi Társaság Aradon.

A Társadalomtudományi Társaság, melynek már a legtöbb vidéki városban van fiókegyesülete, most Aradon fog fiókot alakítani. A szervezési munkálatok már sikeresen véget értek és miután már kellő számú tag jelentkezett, az alakuló értekezletet már holnap, vasárnap délután 5 órakor meg fogják tartani a Munkásbiztosító Pénztár tanácstermében, az Ipartestületen.

(*) Lányok, asszonyok szövetsége. Sok fiatal asszony és leány fog összegyűlni hétfőn délután fél öt órakor a polgári leányiskolában. *Simon Karolin* igazgató hívására a tavaly megalakult „Isko atársnők Szövetsége” társadalmi tevékenységét fogja megbeszélni, melylyel az eddig végzett növendékek alapot létesítenek a mostani, szegénytanulók támogatására. A volt tanulók, akik közül soknak már gyermekeik is ott tanulnak, meg akarják erősíteni a kapcsolatot a kedves emlékü iskolával, ahová időnkint nemcsak gondolatban fognak visszatérni. Különböző és okos gondolat van a hétfői összejövetelben *Simon Karolin* hívására.

(*) Arad az O. M. K. E. alapító tagja. Az OMKE. elnöksége megkereste a törvényhatóságot, hogy *Budapest* és *Debrecen* példájára Aradváros is lépjen az OMKE. alapító tagjai közé, hogy ezáltal a kereskedelem fejlesztése és erősítése érdekében kifejtett akcióit segítse. A pénzügyi bizottság ma tartott ülésén a kérelem teljesítését javasolta. A város az ezer korona tagsági díjat öt kétszáz koronás évi részletben bocátja az egyesület rendelkezésére 1911-től kezdődőleg.

A VILÁG VÉGE.

★

Valamikor régen még izgultak az emberek, hírére az üstökös közeledésének. Valamikor a középkor misztikus századaiban remegés fogta el a lovagvárok urait, a óhékek nemes tagjait, a szépséges „asszonyi állatokat”, a szőkefürtű apródokat és a biborruhá uralkodókat, ha az udvari csillagász meg a lipcsei kalendárium azt jelentették, hogy egy félelmetes üstökös csillag közeledik a Föld felé. Régi könyvek, *Dürer* és *Holbein* rézkarcai csudásan borzalmas képeket adnak erről a világregtegről, amikor millió meg millió szempár csak arról a hosszú farku, sietergős, fenyegető csillagról vizionált, mely rohan, száguld a „Terra mater” felé, hogy egy rémes napon szétroncsolja, agyonzuzza ezt a vétke, céda világot. Reszkettek a főlösek, tivornyáztak a cinikusok, mert most már ugyanis minden mindegy: itt a világ vége...

És a világnak nem lett vége. Felocsudtak az emberek a halálfélelemből, újból hozzákézdtek a napi munkához vagy a napi henyéléshez, a föld pedig forgott tovább, meg sem zavartatva magát attól a fénylő csillagtól, mely esetleg néhány millió mértföldnyire mellette tovaröpült a mérhetlen világűrben. A história könyvei feljegyezték valamely égi jelenséget, meteorhullást vagy napfogyatkozást, a nép pedig továbbra is rettegve várta a második, a harmadik üstökös, mely egyszer mégis véget fog vetni ennek a nyomoruságos, küzdelmes, ennek a szépséges életnek.

Most megint üstökös várunk. *Halley* Edmund, ez a tudós angol csillagász, aki husz éves korában már *Szent Ilona* szigetén figyelte meg a déli ég csillagjait, vagy kétszáz évvel ezelőtt pontosan kiszámította husz üstökös pályáját, amelyek közül az utókor egyet róla keresztelt el. Így lett az emberek remévé a *Halley*-féle üstökös, amely pontosan abban az időben, mikor *Halley* megjelölte, 1758-ban, tényleg megjelent a rettegők előtt. Megjelenése azonban csakugy, mint a többi üstökösöké, egy érdekes látványosságon kívül nem hozott semmi szenzációt, sem égszakadást, sem földindulást. Mégis most, mikor ez az óriási gáz- és vastömeg megint közeledik földünkhöz, riasztó hírek, vészjósló beharangozás fogadják. Csillagászok tanakodnak, laikusok vitatkoznak azon, hogy milyen távolból rohan el a föld és a nap között az üstökös, érinteni fogja-e tüzes csóvája a föld légkörét, sőt egy-két merész tudósra ráfogják azt a szakvéleményt is, hogy vörös májusban egyenesen belénk fog rohanni ez a ciannal teli, mérgező csillag. Felénk száguld és méreggel, tüzzel pusztít el a földön minden élet.

A rémes jóslások tehát most sem hiányzanak. Hogyan van az mégis, hogy az emberek mégsem reszketnek a hír ballatára és nem tölti el a földet az az ideges nyugtalan-ság, az a szorongató halálfélelem, mely régen a végpusztulás hírére elfogta az embereket?

Igaz, ma a tudósok is csillapítják a közönséget. De hát a tudósok beszédét, pláne ha misztikus dolgokról van szó, nem nagyon fogadja meg a közönség. A csillagászok könnyen tévedhetnek néhány fokkal — gondolja különösen *Cook* óta a laikus, és nekem ez a néhány fok néhány millió mértföldet — életet vagy halált — jelenthet. Nem a tudósok biztató szava tehát az, ami elűzi tőlünk a rettegést, a jajveszékelt félelmet.

Talán inkább az, hogy ma már felette állunk a világ végét jósló babonáknak, az üstökösökről szóló meséknek: egyszerűen ma kulturáltabbak vagyunk? Ezt bizony csak kifelé szoktuk hirdetni; önmagunkban sokszor felébred a gyávaság földöge és lázasan suttogja fülünkbe: hátha mégis, mégis rosszul számítottak a tudósok és a *Halley*-üstökös megmérgez, eléget téged, mint a gyertya lángja a szunyogokat... De az ördög suttogására felébred bennünk a tiltakozó ember: nem, az mégsem lehet, hogy ezt a küzdelmes, ezt a munkás életet tönkre tegye egy buta tüzgolyó, ezt az évezredek kultúrával megművelt földet elpusztítsa egy gáz-tömeg és mindazt a gyönyörűséges, nagyszerű dolgot, amit az emberi kéz és az emberi agy oly hosszú idő alatt produkált, azt most összezuzza a természet! Nem, ez nem lehetséges, ezt a mai, sokszor istentelen, de mindig természetimádó, panteista ember nem tudja elképzelni. Nem a száraz tudomány ad neki fegyvert a babonás félelem ellen, hanem a hite: hite a természetben, hite az emberi kultúrában, hite abban, hogy milliók munkáját, küzdelmeinek, művészeinek, tudásának eredményét nem ölheti meg egy tüzes, rettenetes, vérvörös májusi nap.

Betta.

Férj és feleség.

Válasz után

Távirati tudósítás.

Arad, január 8.

Halassy Károly budapesti államvasuti tisztviselő a múlt év nyarán feleségül vett egy szép asszonyt, akinek előzőleg már két férje is volt. A házasságba csak azért ment bele, mert kényszerítette a nő s csakhamar, alig három hét múlva, meg is szakították az együttélést. Azóta nincs bíróság, ahol valamiféle pört ne folytatnának egymás ellen.

Ma a budapesti büntető járásbírósnál, *Benke* dr. bíró előtt találkoztak a nitvesek. A férj lopás miatt jelentette volt föl a feleségét, aki a közös lakásból történt távozásakor, a maga holmijain kívül egy ládát vitt el, amelyben *Halassy*nak egy csomó diszkrét tartalmu levele, több emlékül kapott fotografiája, hajfürtök s effélék voltak, amit mind nőismerőseitől kapott.

A bíró megkérdezi *Halassy*tól, hogy miért keresi neje a különben értéktelen dolgokat?

— Mert önagysága azokat felhasználja ellenem a válópörünkben.

— Mit például?

— Egy levelet már is felhasználta, a melyet egy urinő irt nekem.

— És hogy jutott azo'hoz neje?

— Álku cscsal felnyitotta minden asztalommat és kofferemet.

*Halassy*né, alig fejezte be férje a vallomását, odarontott a bíró elé:

— Engem lopott meg ez a gazember...

A bíró: Megtiltom, hogy ily kifejezést használjon!

*Halassy*né: Igaz, felnyitottam mindent, meg fel is törtem, mert ez az ur ellopott — egy ingemet.

Mikor a részletek előadására került a sor, kiszült a női ing ellopásának kényes históriája is. *Halassy*né azzal sürgette az egybekelést, hogy áldott állapotban van. Erre látszólag beleegyezett *Halassy* a házasságba, de kétszer is elmaradt — a saját esküvőjéről. A harmadik terminusnál ugy segített magán az asszony, hogy már két nappal előbb a lakására csalta vőlegényét s rácsukta az ajtót, az

esküvőig nem bocsátotta el. A bíró megkérdezte ezután Halassynét:

— Van önél férjének egy levele?

— Igenis van, az előbbi szeretőjétől, egy moszkvai színésznőtől, akitől mindig pénzt kért s kapott is ezer forintot

— És hogy kerültek önhöz e levelek?

— Ide adta az esküvőnk napján, hogy mind elégessem. Én pedig nem tettem a tűzbe, hanem fölhasználtam válópörünkben.

Miután a panaszos férj nem tudta bizonyítani, hogy a levelek és fotografiák csakugyan tiltott úton jutottak Halassynéhez, — a bíró felmentő ítéletet hozott.

Politikai apróságok.

— Fővárosi levél. —

(Oda és vissza.) Négyyszer ment Bécsbe Lukács László s mind a négyyszer megváltotta a vasúti jegyét. Ehhez képest úgy bántak vele a vasutasok, mint azokkal a szerencsétlen halandókkal, akiknek nem adatott meg a szabadjegy és a szalonkocsi kedvezménye. Lukács úgy jelent meg a nyugati pályaudvaron, mint egy bécsi cég utazója; nem törődött vele senki, a rendőr nem tisztelgett, a pályaudvar parancsnoka nem volt kíváncsi utasításaira, pedig akkor már designált miniszterelnök volt a kegyelmes ur; az államfőnök se jelentkezett, csak néhány újságíró jelenléte árulta el, hogy a cwickeres reszkető ember körül zajlik ma az országos politika.

Igy utazott Lukács legutóbb is Bécsbe. De a mikor elhagyta a Burgot, minden megváltozott egy csapásra. Már a bécsi Staatsbahnhof főnöke megérezte, hogy történt valami. Mikor Lukács a pályaudvarra érkezett, odasietett, keményen szalutált és parancsait kérte.

— Köszönöm, nem kell szalonkocsi, — szolt a miniszterelnök. — Csak egy félfülkét kérek rezerválni. Meg az újságíró uraknak egy egész fülkét mellettem.

Az uton Lukács nagyon jókedvű volt. Fölhasználta ezt a hangulatot egy fiatal újságíró, aki nagyon haragszik Boda főkapitányra, mert megrendszabályozta Budapest éjjeli életét.

— Kegyelmes uram, lehet már valamit kérni? — fordult hozzá tátran.

— Attól függ, mit.

— Csapja el kegyelmes uram, azt a Bodát. Főnkreteszi Budapest egész idegenforgalmát.

Lukács mosolygott, de nem szolt semmit.

— Uj rendszer! kiáltott fel egy másik újságíró. — Ez a miniszterelnök nem ígér.

— Budapesten is várt némi kellemes változás Lukácsra. Mikor kiszállt, sorfalat állt előtte minden hivatali funkcionárius. És minden rendőr szalutált, Igy utazott Lukács visszafelé...

(A nagy titok.) A bécsi audienciák idejét mindenféle visszaemlékezésekkel ütik agyon az újságírók. Közrefognak egy-egy kegyelmes urat és elévődnek vele. Amíg nem lett miniszterelnök, Lukács László is szívesen odaállt a sajtó fürge emberei közé. Egy könyvnyomatos lapszerkesztő, aki számon tartja, hányszor megy Bécsbe, a designált elnökhöz fordult:

— Tudja-e kegyelmes uram, hányadszor vagyunk Bécsben?

— Azt nem tudom így hirtelen megmondani, de eszembe jut, hogy szegény Sturm Albert — talán tizenkét évvel ezelőtt, mikor a kiegyezési tárgyalások engemet, mint pénzügyminisztert Bécsbe szoltítottak — nagy titokzatossággal fölkeresett a Magyar Házban és megkért, hogy adjak neki alkalmat egy négyszemközt való rövid beszélgetésre. Én

azt hittem, valami fontos politikai dologról lehet szó. Elmentem vele egy üres szobába. Itt Sturm halkán ezt mondta: „Tudja-e, kegyelmes uram, hogy most 137-edszer vagyunk Bécsben! Én csodálkozva ránéztem: „Nem tudtam, de most már tudom“, — feleltem. És mi az, amit mondani akart? Sturm indignálódva szolt: „Hát nem volt érdekes, amit mondtam?“

*

(A kurúzi.) Az irodalom hullámai olykor becsapnak a politika területére is. Vázsonyi Vilmos és Mezőfi Vilmos az Abbázia-kávéházban a modern költőkről beszéltek.

— Ami Ady Endrét illeti, — szolt Vázsonyi — olvasom a verseit, szépek is, de nem tudom őket megérteni.

— Én is úgy vagyok vele, — jegyezte meg Mezőfi — csak hogy én nem merem bevallani.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután mérsékelt helyárrakkal: A vagyáros, színmű. Este: Vigözvegy, operett. (A bérlet.)

Hétfő: Elvált asszony, operett (B bérlet.)

Kedd: Boszorkány, színmű. (C bérlet.)

Szerda: Kis királyok, vígjáték. (A bérlet.)

Csütörtök: Bálkirálynő, operett. (B bérlet.)

Péntek: Kuruzsló, színmű. Bemutató előadás.

(C bérlet.)

Szombat: Kuruzsló, színmű. (A bérlet.)

Vasárnap. Délután: Színésznő, operette. Este: A csikós, népszínmű. Kis Mihály felléptével. (B bérlet.)

* Mikszáth-ünnep Szegeden. Szegedről jelentik: Szombaton és vasárnap ünnepli Szeged és a szegedi Dugonics-társaság Mikszáth Kálmánt, aki most 40 éves fordulójához ért írói munkásságának. Szeged város közgyűlése Mikszáth műveinek új díszkiadását számos példányban megrendelte és a Laudon-utcát Mikszáth Kálmán nevére nevezte el. Mikszáth Kálmán szombaton délután érkezett az ünnepre, fiai és a jubileumra jövő írók kíséretében. A színházban szombat este díszelőadás volt. Dalnoky Lajosnak 1000 koronás díjjal kitüntetett népszínműve, A pesti gyerek, került bemutatásra. Az ünnepi előadás után társas vacsorát rendeztek Mikszáth Kálmán és Dalnoky Lajos tiszteletére. Vasárnap délelőtt 10 órakor a Dugonics-társaság ünnepi díszülést tart a városháza nagytermében. — A jubilaris ülésre az akadémia, a Kisfaludy- és Petöfi-társaság, a temesvári Arany János társaság, az irodalmi körök és egyesületek, azonkívül a szomszédos törvényhatóságok is küldöttségeket jelentettek be. Az ünnepségen Lázár György dr. mond elnöki megnyitót, Lipsey Ádám, Móra Ferenc, Both Ferenc, Szávay Gyula felolvassalásokkal szerepelnek, Mikszáth Kálmán emlékezéseket olvas fel, Kovács János és Homor István, a Dugonics társaság osztályelnökei pedig átadják a jubilaris írónak Vigh Ferenc szobrász művészi Mikszáth-plakettjét. Este lakomát ad a város a Kass-vigadóban az ünnepre érkezett írók tiszteletére. A lakomán Lázár György dr., Tömörkény István és Perjéssy László beszélnek.

* Az Aradi Képző- és Iparművészeti Társulat kiállítását az utóbbi napokban is számosan látogatták meg. Ma fennváltak a polgári leányiskola és az állami tanítóképzőintézet növendékei tanáraik, illetve tanítónők vezetése mellett. Több képre és szoborra vétel-ajánlatot tettek. A kiállítás vasárnap is nyitva lesz.

* Az aradi Mikszáth-ünnep. Említettük, hogy a Kőlcsey egyesület első januári felolvasását Mikszáth Kálmán 40 éves írói működésének megünneplésére szenteli. Faragó Rezső és Nemess Zsigmond dr. Mikszáthról fognak beszélni, Várnay Jenő, az aradi színház kedvelt művésze pedig Mikszáthtól fog előadni egy mulatságos, vidám irodalmi dolgot. A kaszát vásárló paraszt című kitűnő parasztrajz humora Várnai művészi előadásában a jubilaris írónak értékes jellemzése lesz. A Kőlcsey egyesület Mikszáthot, holnap szegedi ünnepén telegramban üdvözli.

* A kuruzsló premiérje. Földes Imre legújabb színműve, A kuruzsló, mely a Magyar Színházban sikert aratott, pénteken kerül bemutatásra az aradi színházban.

* Szamosi-Környei hangverseny. Három hét választ el bennünket az idei szezon legkiválóbb koncerteseményétől. Szamosi Elza és Környei Béla válogatott hangversenyszámokkal lépnek az aradi publikum elé, melynek most lesz először alkalma a két immár világhírű művésznagyságot egy nagyszabású koncert keretében hallani. Szamosi Elza február 1-én Szabadkán lép fel és aradi vendégszereplése február 2-án lesz, egyszersmind utolsó vidéki fellépése, mert newyorki szerződése Amerikába szoltítja a tüneményes pályafutású művésznőt. Legközelebb hirt adhatunk a hangverseny teljes műsoráról is, melyről annyit irtak a szereplő művészek, hogy szenzáció számba fog menni.

* Kiss Mihály bucsuja. Kiss Mihály, az országos híru népszínműénekes, aki hosszú ideig az aradi közönségnek is kedvence volt, most bucsuzik serba közönségétől, mielőtt nyugalmába vonulna. Kiss Mihály a jövő vasárnap este bucsuzik az aradi publikumtól, A csikósban.

* Culp Julia. Minden várakozást felülmutat az az érdeklődés, amely Culp Julia világhírű énekesnő, vasárnap esti hangversenye iránt mutatkozott. Az ülőhelyek közül már csak négy koronás jegyek kaphatók, azok is mérsékelt számban. A rendezőség, tekintettel a nagy érdeklődésre, arra kéri a közönséget, hogy már jóval nyolc óra előtt foglalja el helyét a Fehér Kereszt nagytermében, nehogy a művésznőt énekében a későn jövők zavarják. A hölgyek kalapjai részére külön garderobot állítanak fel. A még megmaradt ülő- és álló helyekre a közönség holnap déli 12 óráig válthat jegyet Weisz Leó könyvkereskedésében.

* Az Uránia vasárnapi műsora. Úgyesen összeválogatott műsor szórakoztatja vasárnap délután a publikumot az Uránia színházban. Nagyon kedves és különösen a gyermekeknek élvezetes mozgófénykép a Megjött a Jézuska című látványosság. A Párisban veszedelmesen elszaporodott apasok életéből rendkívül érdekes felvételt mutat be egy párisi kép. A hazai felvételek közül Budapestet és a fővárosi életet mutatja be egy kitűnően sikerült mozgófénykép. Sok jóízű humoroskép tarkítja a műsort, mely nagy és nem mindennapos szórakozást fog szerezni a közönségnek. Legközelebb a budapesti Uránia színház legnagyobb sikerű új darabját, A levegő meghódítását mutatja be az Uránia. 241

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Lónyay grófné zsarolója. Győről írják: Érdekes zsarolási ügyben mondott ma ítéletet a győri törvényszék. Néhány héttel ezelőtt Lónyay grófné, oroszvári birtokán fenyegető levelet kapott „Egy anarkista“ aláírással. A levél írója Stefánia főhercegnő és a Lónyay-kastély légberöptetésének tervét akarja elárulni

és meghiusítani, ha a park egyik hársfája alá kétezer koronát tesznek számára és titoktartást ígérnek neki. A megrémült grófné egy detektívvel kinyomoztatta a levél íróját és el is fogatta ifj. Pakróczy István vízvezeték-szerelő személyében, akit ma zsarolási kísérletért három hónapi fogházra ítéltek a győri törvényszék.

Titokzatos vasuti lopás.

Eltűnt 80 ezer korona? — Az aradi üzletvezetőség kára.

Távirati tudósítás.

Arad, január 8.

Az aradi Máv. üzletvezetőségét tegnap nyolcvanezer korona erejéig meglopták. A szenzációs lopást úgy követték el, hogy a vasuton felnyitották azt a vasszekrényt, amelyben az üzletvezetőség a vasuti munkások és egyéb kiadások fizetésére nyolcvanezer koronát szállított Piskire és annak tartalmát magukkal vitték. A tettes személyét eddig még nem sikerült kinyomozni, de a lopás elkövetésével gyanúsított vasuti kalauzt letartóztatták és a nyomozást nagy erélyvel tovább folytatják. Az esetről Déváról ezeket jelentik:

Tegnap az aradi máv. üzletvezetőség, munkások és más kiadások fizetésére mintegy nyolcvanezer koronát szállított Piskire. A vasszekrény, amelyben a pénz volt elhelyezve, a szokott módon le volt zárva és minden baj nélkül érkezett meg Piskire. Amidőn azonban a vasszekrényt le akarták emelni, csodálkozva konstatálták, hogy az teljesen üres.

Az ügyben azonnal szigorú vizsgálatot indítottak. Elsősorban a kalauzt vették elő, aki azonban nem tudott bővebb felvilágosítást adni a pénz eltűnését illetően. Tagadta, hogy bármilyen része lenne a pénz ellopásában. Ennek dacára nyomban letartóztatták, mert zavaros előadásával nem tudta magát tisztázni a gyanu alól.

A vasut hivatalnokai s a hatóság azonnal felvették a további nyomozást. Csakhamar megérkezett a helyszínre Seress, a dévai törvényszék vizsgálóbírája, aki megállapította a nyomozás során, hogy a pénzszekrényen kálérószak nyomai nem találhatók. A vizsgálóbíró intézkedett, hogy a letartóztatott kalauzt a dévai ügyészség fogházába szállítsák be, egyben az aradi és dévai rendőrség, valamint a piskiri vasuti tisztviselők segítségével tovább folytatja a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

Eddig szól a dévai jelentés, amely késő éjjel érkezett hozzánk. Érdeklődtünk az aradi rendőrségnél és az állomásfőnökségnél, de mindkét helyen azt a feleletet adták, hogy ilyen lopásról nincs tudomásuk.

Két héttel ezelőtt két darab, összesen 1400 koronát tartalmazó pénzeslevelet tényleg elloptak a petrosény-lupényi vicinálison. Nem valószínű, hogy a dévai tudósító ezt a lopást tévesztette volna össze a táviratában jelzett 80 ezer koronás lopással.

A nagyobb vasuti pénzküldeményeket direkt az államvasut továbbítja a mozgóposta mellőzésével. Így, ha ez a 80 ezer koronás lopás csakugyan megtörtént, a postának semmi szerepe sincs benne és csak a vasutnál folytatódik a vizsgálat.

HIREK.

Fegyelmi vizsgálat

egy városi tanácsos ellen.

— Hiányok a makói adóhivatalnál. —

Távirati tudósítás.

Arad, január 8.

Makó város adóhivatalánál már napok óta szigorú vizsgálat folyik. Az adóhivatalnál ugyanis, ahol már évek óta állandó rendetlenség, zavar uralkodik, most súlyos mulasztások derültek ki.

A város részéről megejtett vizsgálat a következőket konstatálta:

Az adóbehajtás körül súlyos mulasztások, kedvezések, fogosulatlan fizetési halasztások voltak. A múlt évben 3000 árverést tüztek ki. Néha egy napra két-háromszázat, úgy, hogy azokat fogatosítani képtelenség lett volna. De ezek a kitűzések is rendszertelenek voltak. Ugy találomra csinálták a dolgot, mert azokat végrehajtani az adóhivatalnak egyáltalában szándéka sem volt. — Az adófőkönyvekben a végrehajtási fokozatok és cselekmények feljegyezve egyáltalán nincsenek, ami az adó-elévülés megállapítását teljesen képtelenné teszi. A vidékre költözött adósok s az ingósággal nem bírók ellen évszámra semmiféle intézkedést nem tettek, úgy, hogy ezeknek a hátralékoknak a biztosítása és beszedése most már valósággal illuzórius. A legnagyobb részét le kell írni. A végrehajtási jegyzőkönyvek a lehető legszabálytalanabbul vannak felvéve, úgy, hogy azok alapján eljárni egyáltalán nem lehet. Nem kevesebb, mint 165 ezer korona közköltség — és 35 ezer korona körüli közmunkaváltság — hátralékkal dicsekedhetik az adóhivatal. El lehet gondolni, hogy ez a sok hátralék milyen kellemetlen anyagi viszonyok között tartja a várost.

Ezekért a mulasztásokért elsősorban a hivatal vezetője, Sonkovics János adóügyi tanácsnok felelős személyileg és vagyoniilag. E felelősség alapján a városi tanács azt javasolja a legközelebbi közgyűlésnek, hogy az adóügyi tanácsnok ellen, mivel hivatalának vezetésére teljesen képtelen, rendelje el a képviselőtestület a fegyelmi vizsgálatot s egyúttal állásától függesztesse fel, a vizsgálat tartama alatt pedig fizetésének csak kétharmad részét adja ki. A városi tanács, vagyoni és erkölcsi felelősségének teljes tudatában, ezt az ügyet névszerű szavazással kívánja elintéztetni, hogy abban az esetben, ha a képviselőtestület többsége, mint már máskor is megesett, a fegyelmi vizsgálat elrendelését és a függesztést el nem határozná, a vagyoni felelőséget azokra a képviselőtestületi tagokra hárítsa, akik a város anyagi érdekeit erősen érintő eme kérdésnél a határozat meghozatala ellen szavaztak.

Abban az esetben, ha a képviselőtestület nem fogadná el a tanács javaslatát, úgy a városi tanács a vagyoni és erkölcsi felelősség elhárítása végett kénytelen lesz az alispántól kérni az adóügyi tanácsnok felfüggesztését és ellene a fegyelmi vizsgálat elrendelését.

Éjjel azt jelentik, hogy Sonkovics ezt a nyilatkozatot tette egy hírlapíró előtt:

— A tanács határozatát személyem ellen való ellenszenvnek tulajdonítom. Valótlán, hogy olyan nagy szabálytalanságok történtek volna. Nem szakemberekkel vizsgáltatták fölül az én aktáimat. A szakember megállapíthatja volna, hogy én azért nem zaklattam végrehajtásokkal az adósokat, mert ez által fokozni akartam az

adózási kedvet. Sajnálom, hogy engem kizártak a tanácsülésből, mert ott elmondhattam volna védelmemet.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 9-én az időjárás: éjjeli fagy, keleten elvélve csapadék.

— Frank hadtestparancsnok — ezredtulajdonos. Ófelsége Frank Liborius gyalogsági tábornokot, a 7. számú hadtest parancsnokát, a cs. és kir. 61. gyalogezred tulajdonosává nevezte ki. E magas kitüntetés kiváló jele annak, hogy legmagasabb helyen a legmelegebben méltányolják a hadtestparancsnok érdemeit. Temesvárott osztatlan, élénk örömet keltett a kitüntetés nemcsak katonai, de polgári körökben is. Mint Temesvárról értesülünk, holnap, vasárnap este félnyolc órakor az új ezredtulajdonos tiszteletére Iampionszerenád lesz, mely alkalommal a 61. ik gyalogezred zenekara a hadtestparancsnokság épülete előtt fog játszani.

— Az aradi veszthely sorsjegyei. Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy ma este Budapesten a Vámházban kezdték meg a veszthely sorsjegyeinek huzását, amely szerdáig tart. Akkor a bizottság közölni fogja a teljes eredményt, amely természetesen ma még nem tudható.

— Az elutasított gázgyár. A gázgyár ma a városi pénzügyi bizottság részéről jól megérdemelt leckében részesült. Ma tárgyalta a bizottság a gázgyárnak már másodszor benyújtott kérvényét, melyben ismételten tesz kísérletet arra, hogy a várossal kötött szerződését átruházza a budapesti központra, mely összevásárolt hét gázgyárat az országban s a vidéki gyárakat fiókjává szervezte át. A közgyűlés már egyszer tudtára adta a kérelmezőknek, hogy nem engedi a várost az átruházás révén súlyosan károsodni. Ezt ma a pénzügyi bizottság nemcsak megismételte, hanem azt javasolja a közgyűlésnek, hogy az 1909. évi VIII. törvények 14., 24. és 27. szakaszainak szemmel tartása mellett térjen napirendre a kérelem fellett. Az idézett szakaszok ugyanis egész határozottsággal kimondják, hogy a fiókintézetek mindennemű adója az igazgatóság székhelyén fizetendő. Ez félremagyarázhatatlan rendelkezés és ha a város megengedné, hogy az aradi gázgyár fiókteleppé váljék, akkor évente körülbelül 6800 korona adót vesztené el.

— Chardonnet Hilár gróf halála. Szombathelyről táviratozzák: Chardonnet Hilár gróf, a sárvári műselyemgyár megalapítója és volt vezérigazgatója Párisban meghalt. Az elhunyt gróffal annakidején sokat foglalkoztak a lapok. A sárvári gyár felszentelése országos érdeklődés mellett történt; Salvátor főherceg és Lajos bajor királyi herceg is jelen voltak. A gyár üzembe helyezése után nemsokára nagy katasztrófa történt, melynek hét munkás esett áldozatul. Chardonnet ellen vizsgálat indult; a bíróság felmentette, de a közvélemény továbbra is őt hibáztatta a katasztrófaért, úgy hogy nem volt többé maradása a gyár élén. Mikor a vezérigazgatói tisztéről lemondott és Párisba költözött, a Kuria kötelezte a gyárat, hogy a grófnak évi 30.000 korona kártérítést fizessen. A kártérítés fizetésére azonban már nem került a sor, mert még mielőtt az első 30.000 koronát felvehette volna, meghalt. A francia royalisták lelkes híve volt, Sárvarott ő szervezte a keresztény-szociálista pártot.

— Véres harc a török-montenegrói határon. Belgrádból jelentik: A Politika jelenti Prepoljéból: A török-montenegrói határon Premcaniban török katonaság el akarta hajtani a montenegróiak néhány marháját. A montenegróiak észrevették ezt a szándékot és csakhamar fegyveresen keltek vagyonuk védelmére. Valóságos csata fejlődött. Husz török katonát és egy török csendőrt a montenegróiak lövései megöltek. A montenegróiak veszteségét nem ismerik. Plevljéből török tüzérség vonult a határra a montenegróiak ellen.

— Aradi aviatikusok. A repülési kísérlet Aradon úgy látszik idővel határozottan számításba veendő — iparág lesz. Az elmúlt esztendő zajos volt az aradi levegő hódítók nyilatkozataitól vélemény nyilvánításától és repülési törekvéséitől. Már az aradi gyermekek vére csak repülési problémákon izgul és a játékkereskedők legkeresettebb oikke a repülőgép. Sőt a hivatalos város is belesodródott a nagy probléma iránti érdeklődésbe. Az igaz, hogy akaratlanul. A vásártéren áll egy bódé, mely Arad város Maecenás voltát hirdeti. Itt kísérletezett Faludy Károly, a színész röpmester. Azonban hiába várta azt a lelkes pártfogót, aki egy huszonöt lóerős motorral a magasba röpitette volna. A hangár ajtai zárva vannak és a tanács már gondoskodni akart arról, milyen célra használja fel a műveltség történetében szerepre szánt faalkotmányt. Több terv merült fel és a város urai nagy zavarban voltak. Ámde a szerencse nem hagyta el őket. Két aradi ifju éppen a kellő pillanatban nyújtott be egy kérvényt, melyben a bódé ismét kulturmisszióhoz jut. Asbóth Oszkár és Horváth Gyula jelentették be a tanácsnak, hogy a vásártéri fabódéra szükségük lesz, mert a tavasszal repülőgép-kísérleteket akarnak végezni. A tanács örömmel tett eleget a kéréseknek. Érdekes, hogy egyik tanácsstag már annyira a repülőgép otthonának képzelte el Aradot, hogy évi bért akart kérni a hangárért. De leszavazták irgalmatlanul.

— Sikasztó főhadnagy. Budapestről jelenti tudósítónk: Szerajevóból táviratilag értesítették a budapesti rendőrséget, hogy Nachany főhadnagy 6000 koronát elsikkasztott és megszökött. A szökevény főhadnagy magas termetű, deli típus, nyakán nagy sebforradás. Fekete ruhát, világos szürke felső kabátot, utazó sapkát viselt. Szerbül és horvátul beszél. Szerajevóból jelentik: A megszökött főhadnagy a szerajevói garnizon réme volt. Néhány héttel ezelőtt sokat beszéltek róla egy véres botrány kapcsán. A Marilla mulatóban két polgár embert kaszabolott le. Akkor át akarták helyezni, de befolyásos barátai közbenjárására meghagyták a helyőrségben. Élete a botrányok valóságos láncolata volt. Egy kávéházi felirónő revolver merényletet követett el ellene, mert a főhadnagy házasságot ígért neki és cserben hagyta. A parancsnoksághoz sok feljelentés érkezett ellene piszkos adósságai miatt. Az elsikkasztott 6000 korona a század élelmezési és átalány pénze volt.

— Eljegyzés. Steekl Adolf, az aradi Linoleum cég főnöke eljegyezte Fleiszig Ilonka kisaszazonyt Aradról.

— Kell Manó cég ajánlja csipke és szalag különlegességeit. Telefon szám 673. 131

— Házasulandók figyelmét felhívjuk Bruckner Lipót dus választéku butorraktárára. — Neuman-palota. 3701

— A vasuti ör tragédiája. Posenből táviratozzák: Kludis és Jablons állomások között megölték Bruck Márton vasuti őrt, feleségét és három gyereket. A gyilkos elmenekült.

— Gál bírónak nem szabad lapot szerkeszteni. Gál Lajos dr. szabadkai királyi járásbíró a Szabadkán megindult Tisztviselő Ujság című jogi szaklap felelős szerkesztőül alkalmazta. Bár a törvényszék azt tilalmazza, hogy a bírónak politikai lapot nem szabad szerkeszteni s bár a Tisztviselő Ujság jogi lap, Gál Lajos dr. mégis lemondott a felelős szerkesztésről s most csak névleg szerepel a lapon, mint főszerkesztő, míg a lap felelős szerkesztője más lett. Ennek dacára a szegedi királyi főügyészség fegyelmi panaszt tett Gál Lajos dr. ellen. A fegyelmi panasz azzal vádolja meg Gál bírót, hogy politikai lapot szerkeszt és hogy fölöttes hatóságát, hivatalnoktársait gunyolja, megsérti és lekicsinyli.

— Elkobzott pornografikus könyvek. Bécsből jelentik: Az államügyészség indítványára az első kerületi törvényszék vizsgálatot indított, melynek folyamán tegnap délután Rosner L. könyvkereskedő üzletében, amely a Franzensring 16. sz. alatt van, házkutatást tartottak. A házkutatás alkalmával mintegy harmincezer példány pornografikus művet foglaltak le, körülbelül 150.000 korona értékben. Az óriási könyvhalmazt öt kocsin szállították el a törvényszék épületébe. A tulajdonos ellen büntető eljárás indult meg.

— Vizbefult diákok. Szarvasról jelentik: Három diák, névszerint Rácz Mihály, Brogula Pál és Lescsegoda Pál a Körösre korcsolyázni ment. A jég leszakadt alattuk és mindhárman a vízbe fultak.

— Öngyilkos joghallgató. Fiuméből táviratozzák: Tegnapelőtt temették el Kadlubek Jenőt, az öngyilkos budapesti joghallgatót. Kadlubek hátrahagyott leveleiben azt írja, hogy egy fővárosi irgalmas-rendű pap rágalmaszai kergették a halálba. Turóczy Kornél, a budapesti irgalmas-rend főnökének is irt az öngyilkos ugyanilyen értelemben. Az öngyilkos joghallgató nevelőanyja kijelentette, hogy a rágalmasz ellen büntető feljelentést fog tenni a rendőrségen. A fiumei rendőrség, miután az öngyilkosság oka biztosan meg nem állapítható, átteszi az iratokat a budapesti rendőrséghez a vizsgálat megajtése végett. Turóczy Kornél rendfőnök ma egy ujságíró előtt a következőképp nyilatkozott:

— Kadlubek Jenő a pozsonyi rendház novicius növendéke volt, mikor én a pozsonyi rendház élén állottam. Egy éjjel, mikor inspekiót tartottam a kórházban, ott találtam őt egy betegnél, akivel erkölcsstelen üzelmeket folytatott. Az öngyilkos abnormalis idegzetű volt. Elboosítottam a rend kötelekéből és vizsgálat indult meg ellene. Ő Amerikába szökött, két év múlva visszajött onnan, a pozsonyi törvényszék megidézte, de a vizsgálatot be kellett szüntetni bizonyítékok hiányában. Akkor kérte újból felvételét a rendbe, de én azt tanácsoltam neki, hogy menjen Rómába és kérjen ott engedélyt az újrafelvételre. Rómában azt felelték, hogy a rendre bízzák a restitució jogát, de Kadlubek többé nem jelentkezett. Azóta nem is láttam és csak most, öngyilkossága előtt irt nekem levelet.

— Az új lakbérleti szabályrendelet. A jogügyi bizottság ma tartott ülésén tárgyalta az új lakbérleti szabályrendelet tervezetét és néhány stiláris módosítás után abban a szövegezésben ajánlja a közgyűlésnek elfogadásra, melyet a lakbérleti albizottság állapított meg.

— Az építési kérvények elbírálása. A városi tanács ma tartott ülésén kimondotta, hogy mindazokat az építkezési kérvényeket, melyeket a múlt év december 31-ig iktattak a városnál, még a régi építési szabályrendelet alapján bírálja el.

— A repülő betörő. Bécsből jelentik: A Dreihausenstrasse 14. sz. alatti ház harmadik emeletén az egyik lakásban betörő járt. A fiatal gonosztervő éppen az ágyneműt csomagolta össze, hogy megugorják vele, amikor rajta csipték. Végső kétségbeesésében, minthogy az ajtó el volt zárva előtte, az ablakon át próbált menekülni. Az összekötözött ágyneműt ledobta az utcára, felkapott egy esernyőt a sarokból, pillanat alatt felfeszítette és kiugrott vele az ablakon. Azonban nem jól számította ki az ugrást és nem az ágyneműre, hanem melléje zuhant. Súlyos sérülésekkel maradt fekvő a kövezeten. A mentők beszállították a kórházba. A vakmerő gonosztervő 19 éves, Jurka Ödönnek hívják, többször büntetett lakatossegéd.

— A letartóztatott román költő. A minap irtunk arról, hogy Goga Oktavián magyarországi román költőt letartóztatták. A törvényszék akkor elrendelte szabadonbocsátását, de a tábla nem engedte szabadon. Most a kolozsvári ítélőtábla 10 ezer korona óvadék ellenében elrendelte a szabadon engedést.

— A békes házaseset. Nagyváradról írják: Tegnap késő délután egy feldult ábrázatu, megremült, nagybaju-szu gazdaember zavarta meg a v radi közbiztonság őreinek nyugalmát. Lihegve rontott be az inspekiós rendőrtisztviselő szobájába és k merülten rogyott le egy székre.

— Mentsenek meg! — rebegte elfuló hangon, mentsék meg az életemet!

— Csak hidegvér bátyám, — csillapította a rendőrtisztviselő, — lássuk, mi a baj. Hogy hívják?

A megszeppent gazdaember némileg magához tért és lassacskán előadta a „tényállást.“ Zacharie Jánosnak hívják, váradvelencei jómódu közbirtokos. Halálos rémületének pedig oka az, hogy a felesége kiakarja végezni. Még be sem fejezte panaszát a szerencsétlen családapának, amikor újból kinyílt az ajtó és egy asszony lépett be, egy fiatalember karján. A nő arca tele volt sebheltyekkel, a külseje olyan volt, mint akit csunyán helybenhagytak. Ahogy az újabb jövevények beléptek a szobába, Zacharie János felugrott és ijedten menekült a legtávolabb sarokba.

— Szent isten, itt a feleségem! — ordította rémültem.

Most keletkezett az igazi perpatvar. Mind a hárman egyszerre ordítottak, úgy, hogy még a második emeletről is ijedten rohantak le a hivatalnokok. Erélyes és többszörös rendreutastások után végre sikerült a rendőrtisztviselőnek kihámozni az esetet. Kitűnt ugyanis, hogy nem annyira Zacharie Jánost verte meg a felesége, mint inkább ő akarta meggyilkolni az asszonyt. Már régóta forgatta ezt a zavaros és sötét tervet a fejében, de sohasem jutott tovább a verésnél. Tegnap délután bicskával rontott rá feleségére, több sebet ejtett rajta és fia, az a fiatalember, akivel az asszony megjelent a rendőrségen, erőszakkal csavarta ki apja kezéből a kést. A rendőrség a férjet becsukta.

— Öngyilkosság. Ma délután Brodián Miklós 57 éves, aradi fatelepi ör Szentpéter-tér 6a. szám alatt levő lakásán felakasztotta magát és meghalt. Öngyilkosságának oka: gyógyíthatatlan betegség. Berecz rendőrkapitány és Tisch Mór dr. a helyszínen megállapították, hogy öngyilkosság történt és megadták a temetési engedélyt.

— Adományok. Az izr. népkonyha részére az elmúlt héten a következő adományok érkeztek be: Herzel Bernát (Budapest) 30 kor., Egy kártyatársaság, Szerényi Géza egy mulatságból fennmaradt összeg, Rédl Mór, Hegyi Albertné, dr. Steinitzer Pálné, Nagy Farkasné, Csillag Lajosné 10—10 koronát, Kaufmann Lajosné, Assael Adolfné 5—5 koronát, Werner Károlyné 50 kg. burgonyát, 15 kg. babot és 15 kg. lenosét. A védasszonyi tisztet a jövő héten Neuman Hermanné Kovács Jakabné, Neuman Alfrédné és Schreier Viktorné urasszonyok töltik be.

— A néma fiu. A máriaradnai főszolgabíró a következő körözést teszi közzé a megye hivatalos lapjában: A járásomhoz tartozó Máriaradna községben mintegy 10 évvel ezelőtt egy néma fiu-gyermek találtatott, aki akkor mintegy 12 éves lehetett. Magát hol Gazelna, hol Anus Györgynek nevezi, nevén kívül más leírni és származása felől semminemű támaszpontot vagy adatot megnevezni nem tud. A fiunak haja és szemöldöke fekete, szemei szürkék, arcza hosszas és himlőhelyes, termete magas és amennyire magát megértetni tudja, római, kath. vallásúnak vallja magát. Felkérem az összes hatóságokat, hogy ezen néma lelenc származási helyét puhatólni és eredmény esetén engem értesíteni sziveskedjenek.

— A ricinus olaj használata folyton csökken, mert a világ legkiválóbb orvosai ezen sűrű, utálatot keltő, ragadós olaj helyett a természetes Ferencz József-késérűvizet rendelik. — A „Ferencz József“-késérűviz minden világrészben bevált páratlan hatását semmiféle bizonyítja jobban, mint azon tény, hogy a kórházakban majdnem kizárólag használják mindazon esetekben, a mikor a betegeknek gyors, biztos és felétlenül kiméletes hatású hashajtóra van szükségük. 4461.

— Egy évi ingatlan forgalom Aradon. Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1909. évi értéktörvénye a következő: *I. Polgári birtokban.* Birtokváltás: 1. Adásvétel 1209 esetben 5,962483 korona értékben. 2. Végrehajtás útján eladás 52 esetben 796051 korona értékben. 3. Haláleset (hagyaték) következtében 323 esetben 1,573198 korona értékben. Terhekben: 4. Köteleztetvény alapján 2022 esetben 8,552772 korona értékben. 5. Zálogjog előjegyzés 133 esetben 428585 korona értékben. 6. Zálogjog előjegyzés igazolás 71 esetben 121879 korona értékben. 7. Végrehajtási zálogjog bekebelezés 395 esetben 166425 korona értékben. 8. Végrehajtási jog feljegyzés 225 esetben 588102 korona értékben. 9. Zálogjog törlés 2073 esetben 4,830740 korona értékben. 10. Hagyaték átszolgáltatásoknál 234 esetben 142832 korona értékben. Engedmény: 11. 58 esetben 55893 korona értékben. Életjáradék: 12. 4 esetben 10308 korona értékben. *II. Nemesi birtokban:* 13. Adásvétel 3 esetben 864572 korona értékben. 14. Haláleset következtében 1 esetben 188000 korona értékben. 15. Zálogjog bekebelezés 3 esetben 150000 korona értékben. 16. Végrehajtási jog feljegyzés 1 esetben 102193 korona értékben. 17. Örökösödési illeték bekebelezés 1 esetben 11288 korona értékben. 18. Zálogjog törlés 2 esetben 183000 korona értékben.

— Birtokcsere. Aradon az elmúlt hét folyamán a következő birtokcserek történtek: A nagyszabonyi általános takarékpénztár eladja az aradi 7305. számú tjkvben felvett Margit-utca 8. számú házat 5600 koronáért Turbucz Ferenc és nejének. — A nagyszabonyi földhitelintézet eladja az aradi 3553. számú tjkvben felvett Maros-utca 2. számú házat 17.000 koronáért Mártonfy Viktor és nejének. — Balogh Pál és neje eladják az aradi 2520. számú tjkvben felvett Illés-utca 68. számú házat 2950 koronáért Mészáros József és nejének. — Bán György és Bán Kata eladják az aradi 3941. és 3981. számú tjkvben felvett szántókat 6000 koronáért Wolf Aladár Bélának. — Busz sz. Gintuer Éva eladja az aradi 572. számú tjkvben felvett Magyar-utca 15. számú házat 4000 koronáért Bőszörményi András és nejének. — Az aradi ipar és népbank eladja az aradi 1857. számú tjkvben felvett Demeter-utca 100. számú házat 4400 koronáért Halik Demeter és nejének. — Leopold Ignác eladja az aradi 1860. számú tjkvben felvett P. ter-utca 2. számú házat 9400 koronáért Kinezel György és nejének.

— Észak-Olaszország és a Riviera. A Menetjegyiroda ezidei társaskirándulásának programjába Europa legdivatosabb üdülőhelyeinek megtekintését vette föl. Nizza és Monte-Carlo mellé San Remo, Mentone, Capmartin, Mobaco, Beau-lieu és Cannez sorakoznak, ahova seregestül özönlik az Ó és Újvilágból mindenki, aki pihenni és szórakozni óhajt. — A szorongásig megtelt vasuti kocsik és a tulsufolt szállodák jelzik leginkább, hogy az idény legforgalmasabb napjai következnek. A Menetjegyiroda kirándulónak azonban az egész uton kényelmes közvetlen külön vasuti kocsik állanak rendelkezésre, az egyes tartozkodási helyeken pedig a pompás hotelekben előre rezervált szobák várják. Az utazást a Menetjegyiroda egyik legtapasztaltabb és az utasok vezetésében teljesen szakavatott főtisztviselője kíséri, a tartozkodási helyeken pedig (Milano, Genua stb.) intelligens helyi vezetők magyarázzák az érdekes látványosságokat. Részletes prospektust szívesen küld az érdeklődőknek az Aradi Közlöny kiadóhivatala és a Központi Menetjegyiroda (Budapest, Vigadó-tér 1.)

— Betörés. Még a legutóbbi napokban elkövetett betörések tetteseit sem kerítette kézre a rendőrség és ma újabb tettesek betörés miatt feljelentést. *Lingurár János* cigánytelepi kereszmájának ajtaját az éjjel ismeretlen tettesek felfeszítették és a szögön lógó ruhájából négyszáz korona készpénzt elloptak. A nyomozás megindult.

— Születések és halálozások. Az aradi anyakönyvi hivatalban január hó 8-án a következő születéseket és halálozásokat jelentették be: *Született:* Szegedi Sámuel vasuti kézbesítőnek Mária nevű leánya, Ilies Simon kereskedőnek Julianna nevű leánya, Márk György napszámosnak Szidónia nevű leánya. *Meghalt:* Valentiny József 44 éves szabómester, Stóhr Mátyás 68 éves hangszerkereskedő.

— Kossak csász. és kir. udv. és kamara fényképész műterme. Weitzer János-utca 3. sz. Telefon 657. 261

— Január 15-én persaszőnyeg raktáratom felosztatom, addig a készletet minden elfogadható árban eladom. *Schwarz Zsigmond.* 275.

— Leltár előtt mindennemű árak mélyen leszállított árban lesznek eladva. Különösen női táskák, utazó-bőröndök s mindenféle pénz, szivar és cigarettatárolók, utazó készletek és színházi látszóvelek, stb. *Hegedüs Gyula* üzletében, Aradon, Andrásy-tér 15. 257.

— Uri hölgyközönség szíves figyelmét felhívjuk a Kelemen-féle legideálisabb *Magnás-crém* szappan, puder és kézfinomítóra, mely Kelemen gyógyszerésznél Berzova, továbbá Aradon Vojtek és Weisz uraknál kaphatók. 271

— Szabó féle pármal ibolya szappan a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes illata s bőrpuhító üdítő hatása olyan, hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Ha igazán finom szappannal akar mosdani, felesleges, hogy drága külföldi szappant vegyen. Egy darab 70 fill., 3 drb. 2 kor. Készíti Szabó Béla pipere-szappangyáros Miskolcon. Kapható Aradon Vojtek és Weisz, Hánzu Nesztor és Hegedüs Gyula cégeknél. 268

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillé. Vojtek és Weisznál. 279

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Ternova. 1. Államvasuti tisztviselő. 2. Dilletáns. 3. Többet nem tudunk.

Csak tavasz ne volna. Sok érzéssel megírt kis történet, de ez még mindig nem alkalmas nekünk.

Sepsiszentgyörgy. Halásan köszönjük az elismerő levelet. A kért cikk nem érkezett hozzánk.

TARKASÁGOK.

★

(A festmény.) Nemsokára befogják csukni az aradi tárlatot és éppen ezért tömegesen keresi föl a közönség a Weitzer-utcai képképzőtermet. Természetesen különféle vélemények hangzanak el. Egyiknek a modernnek tetszenek, de a többség mégis az igazi művészet értékét becsüli meg itt is. Egy modern festményt sokáig nézegetnek s azután kimondják az ítéletet:

— Nem értjük: mi lehet ez?

— Talán ha megfordítanánk, akkor érthető lenne, — vélekednek többen.

A dologban az a legérdekesebb, hogy egyik-másik művész ezt a sarokból végighallgatja s bánatában azzal az elhatározással hagyja el a termet, hogy soha többet ecsetet nem vesz a kezébe. Természetesen másnap mégis megfest egy-két kis tájképet.

Egy ilyen lekritizált művész bosszusan bandukolt el ma a tárlatról. A lépcsőn találkozott egyik ismerősével, aki melegen üdvözölte.

— Láttam tegnap a képeit, — mondta.

— Volt már a tárlaton? — tudakolta boldogan a művész.

— Hogyne. Tegnap egész délután ott voltam és csak az ön festményét néztem.

— Hogyan? A régi iskola mestereire nem volt kíváncsi?

— Dehogynem.

— Akkor mért nem nézte meg azoknak a festményeit is?

— Mert azok előtt mindig nagy tömeg állott és nem tudtam közel férközni.

★

(Nőorvosnál.) Egy aradi hivatalnok kétségbeesetten rohant ma az utcákon. Az ismerősei azt hitték, hogy megőrült, mert a kérdéseikre rohanás közben csak ezt hajtogatta:

— A feleségem, a feleségem...

Nem tudták, hogy hová rohan a kétségbeesett külsejű ember. Ő tudta, hogy hová akar menni: egy ügyvédhez, akit azzal akart megbizni, hogy azonnal indítsa meg a válópórt felesége ellen.

Nagy izgatottságában eltévesztette a lakást és dr. K. ügyvéd helyett egy orvoshoz rontott be.

— Doktor ur, doktor ur, — lihegte.

— Mi az?

— Nagy bajom van.

— De kérem, hiszen én nőorvos vagyok.

A kétségbeesett ember nagyot nézett, de hirtelen találó ötlete támadt:

— Az nem baj, hiszen nekem ugyanis a feleségemmel van bajom.

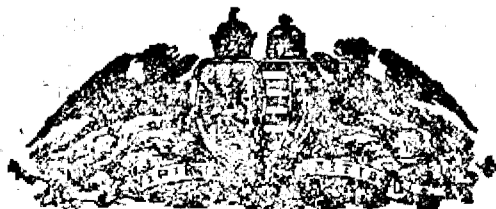
★

(A ravasz professzor.) Az egyetem egyik tudós professzora az orvosról általában beszélt hallgatóinak és azt hangoztatta, hogy a jó orvosnak főképpen két tulajdonsága kell, hogy legyen: nem szabad semmitől undorodnia és jól kell mindent megfigyelnie.

— Alkalmat adok most mindjárt önöknek, — mondotta a tudós tanár — hogy bebizonyítsák nekem, vajjon ez a két tulajdonság megvan-e önökben.

A tanár erre teletöltött egy poharat egy kellemetlen szagú folyadékkal, bemártotta abba egyik

Smocking, frak, jaquet és szalon öltönyök készen és mérték szerint kifogástalan kivitelben.

NEUMANN M. ARAD

cs. és kir. udv. szállító

FÉRFI-, FIU- ÉS LEÁNYKA RUHA-TELEPE.

ujját és lenyalta. Majd felszólította hallgatóit, hogy kövessék példáját.

Az ifju orvosövendékek halálmegvetéssel léptek egymás után a pohár elé és egytől-egyig eleget tettek a professor kivánságának.

A produkció végén a tanár elégedetten mosolyogva szólott:

— Önök, uraim, fényesen bebizonyították, hogy a jó orvos első főtulajdonsága megvan önökben; önök valamennyien le tudják győzni magukban az undor érzetét. Ami azonban a jó orvos második főtulajdonságát, a jó megfigyelő-képességet illeti: az hiányzik valamennyiükből! Mert ha jó megfigyelők volnának önök, uraim, észrevették volna, hogy én a pohárba a — mutatóujjamat mártottam be, A számba ellenben a — középső ujjamat vettem be...

KÖZHAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, január 8.

Kínálat mérsékelt, vételkedv gyengült, 8000 mm. alig tartott. Amerika 1/4-el olcsóbb.

As árak 50 kilónként számítva:

Table with 3 columns: Item, Price 1, Price 2. Items include Tengeri 1910. májusra, Buza 1910. áprilisra, Zab 1910. áprilisra, Rossz 1910. áprilisra, Buza 1910. májusra, Rossz 1910. októberre, Rossz 1910. októberre.

Zárul 5 órákor

Table with 2 columns: Item, Price. Items include Magyar hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Államvasut, Köszöni vasut.

A Temesvári Lloyd-Társulat

terményesernökének hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1909. január 8.

Buza (szokvány-minőség):

Table with 3 columns: Weight, Price 1, Price 2. Items include 75 kilogrammos uj, 76, 77, 78.

Buza (Temesvári keresk. áru):

Table with 3 columns: Item, Price 1, Price 2. Items include 75 kilogrammos uj, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri régi.

Budapest kőbányai sertéskereskedelem.

Janár 8.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon feletti súlyban...

Magyar elsőrendű: Január hó 4 napján volt...

Felelős szerkesztő: BOLGÁR LAJOS.

Kanyaró után

a legkomolyabb betegségeknek biztosan elejét veszi a SCOTT-féle EMULSIÓ. Az egészség gyors visszaszerzése meglepi mindazokat, akik először tesznek kísérletet a 5741/7

As Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelmét — a halaszt — kérjük figyelmesen látni!

SCOTT-féle EMULSIÓ-val.

A SCOTT-féle Emulsió csakis annak köszönheti nagy hírnevét, hogy összes alkotórészeiben fenn tartja legnagyobb fokú tisztaságát.

Nagyon megfelelő az elkényeztetett inynek és a meggyengült emésztésnek.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti öreg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógyszerárban.

IDEGENEK ARADON.

Január 8.

Fehér Kereszt szálloda. Petrics Károly bank-hivatalnok Oravica. — Kohn Arnold utazó Budapest. — Hajóssy Béla utazó Budapest. — Polacsek Zsigmond utazó Bécs. — Lukács Samu utazó Budapest. — Székely Gyula utazó Kecskemét. — Szertucz Károly igazgató Fiume. — Olteán Gusztáv igazgató Nagyvárád. — Büchler Sándor kir. javítóintézeti igazgató Kassa.

Központi szálloda. Schubert Ármin utazó Budapest. — Müller József utazó Nagyvárád. — Deletsek Miksa utazó Budapest. — Fridmann Izó utazó Szabadka. — Augenföld Márton utazó Budapest. — Ripp J. utazó Budapest. — Sirausz Sándor utazó Budapest. — Kont Dező utazó Budapest. — Steiner Izidor utazó Budapest. — Gruber J. mérnök Budapest. — Fészl József szállodás Kolozsvár. — Veisz Kálmán szabó Kolozsvár. — Pollák Emil utazó Budapest. — Deutsch Adolf magánzó Budapest. — Dranart Gyula dr. mérnök Budapest. — Zeller Mihály utazó Budapest. — Erdei Vilmos dr. Ágya.

Vass szálloda. Szentkirályi István kereskedő Berzova. — Neumann Adolf kereskedő Lugos. — Starkel Sebestyén lakatos Lugos. — Rémer Sándor kereskedő Nagyvárád.

Pannonia szálloda. Dörner Márton igazgató Komárom. — Pfeiffer Sándor utazó Temesvár. — Weisz Mihály utazó Budapest. — Láng Sándor utazó Budapest. — Toffert Károly gyógyszerész Elek. — Weil Izó dr. orvos Dombegyháza. — Stein Ferenc üzemvezető Apáca. — Fenyő Dező állatorvos Dombegyháza. — Luszt Ármán dr. orvos Simánd.

URANIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910. január 9-én, vasárnap

1. Megjött a Jézuska. Látványosság. — 2. S envedélyes trombitás. Humoros. — 3. Budapest. Természet után. — 4. Majo norvég. Humoros. — 5. Félelem az apasoktól. Életrajz. — 6. Küzd a becsületért. Dráma. — 7. Baj a került vőlegény. Bohózat. — 8. Bajszók. Muzsázós.

Előadások délután 3 órától kezdve.

Utolsó előadás kezdete este 10 órákor.

Előkezdő óra:

A levegő meghódítása

3 felvonásban. Számos vetített és mozgófényképpel.

Helyárak: I-es hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY VIZ ÜDÍTŐ-GYÖGYÍTŐ

Vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgycső és fővénypálya károsodásánál, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. Orvosiilag ajánlja. — Aradi főlerakat POLLÁK JÓZSEF cégnél, József főherceg-ut. H. 5751

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1910. évi január hó 9-én:

Déltűn 3 1/2 órákor kezdéskelt helyárákkal:

A vasgyáros.

Sziámá 4 felvonásban. Ártá: Öbnet György. Fordította: Fay J. Béla.

SZEMÉLYEK:

Table with 4 columns of names: Beaulieu, Claire, Octave, Bigny herceg, Préfont báró, Sophie, Földmunkás, Képzőművész, Berregi S., Deák Lajos, Ditrói Mor., Zalay Margit, Bertlay, Sueanne, Meullinet, A-hónais, Bachelin, Pontae, Keszler Ede, Harmath J., Polgár S., Novák Irén, Várnai Jenő, Szabó László

Kendete déltűn 3 és fél órákor.

Este 8 órákor, rendez helyárákkal

A) bérlet. A) bérlet.

A vig özvegy.

Operette 3 felvonásban. Ártá: Leon Viktor és Stein Leó. Zenéjét szerző: Lehár Ferenc. Fordította: Mérel Adolf.

SZEMÉLYEK:

Table with 4 columns of names: Zéta Márta, Valencienne, Danilovics, Glavári Hanna, Rosillon, Cascada, Polgár S., Zalai Margit, B. Szabó J., Döcsy Nusi, Boda Ferenc, Gerő János, Bogdanovic, Sviraine, Kromow, Priscis, Pra-covia, Nyegus, Belinszky, Györfi T., Nagyiván I., Szabó L., Benkóné, Varnay Jenő

Kendete este 7 és fél órákor.

NYILTTÉR.*

Elveszett

f. hó 8-án egy ametiszt gyöngy függő a Boros Béni-tértől Weinberger Ferenc ékszerész üzletéig, mit egy öreg takarítónő vitt javításra. Igen tisztelt olvasóinkat illetve a becsületes megtalálót ezúton kérjük fel, hogy azt kegyeskedjen kiadón hivatalunkba visszaszolgáltatni, esetleg utbaigazítást nyújtani. Megtaláló vagy utbaigazítónak a szegény takarítónő béréből 3 korona jutalmat ajánl fel.

Nagyobb 2 ajtós

pénzsze krény azonnali megvételre keres tetik.

Címeiket a kiadóba kérünk.

Nagy utóvi vásár!

Bárki meggyőződést szerezhet arról, hogy csakis

Kilényi C. és Társa

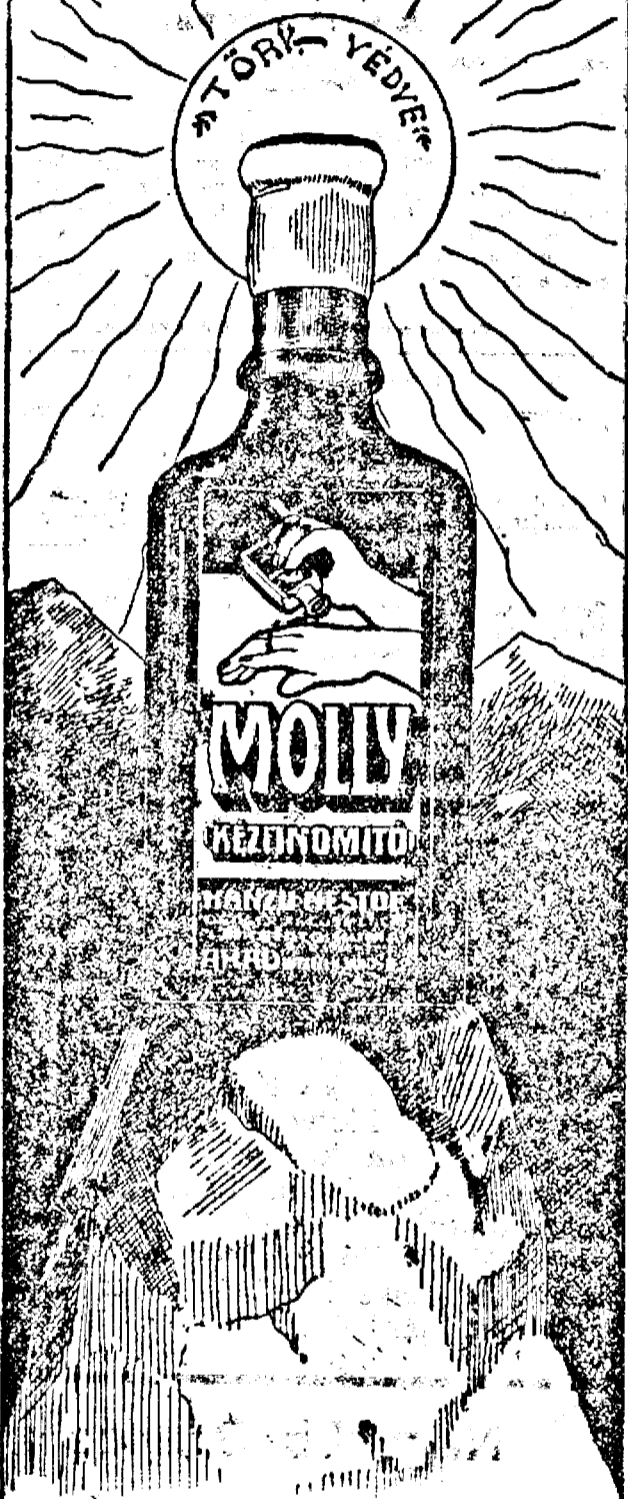
kék golyóhoz címzett áruházában

József főherceg-ut 11. szám alatt

szerezheti be legelőnyösebben mindennemű női ruhaszövet, barchet, vászon, kész fehérnemű és trickó áru szükségletét.

Gyermekjáték félárban.

MOLLY!

3 NAP ALATT!
bársonypuha és habfehér kezei lesznek, ha a **"MOLLY"** kézfinomítót használja. ::

Eldelők vegyészek és kozmetikusok igazolják, **MOLLY** kézfinomító a jelenleg a legelőkelőbb és legelőkelőbb kezépoló szere. Egy üveg ára 1 korona.

Főraktár és szétküldés:
HÁNZU NESTOR

Vöröskereszt Drogeria

ARAD, Weitzer János-utca 2. sz.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. l. em.

Telefon 394. sz.

Telefon 394. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.

Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

1910. január hó 8.

Keresünk:

Aradra: elsőrendű cég részére mérlegképes könyvelőt és 2 tanoncot fizetéssel.

Vidékre: 1 irodistát, 2 fűszer, rőfös és rövid, 2 vas és fűszer, 3 vegyes és 2 rőfös szakmabeli magyar, román és részben német, tót és szerb nyelvismerettel bíró segédet.

Alaniunk:

1 mérlegképes könyvelőt és 3 irodistanót, továbbá 3 fűszer és csemege, 2 vegyes, 2 rőfös és divat és 4 fűszer és rövid szakmabeli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE

HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA

Klein Sándor.

Keppich Zsigmond.

titkár.

igazgató.

321

Aradon kapható: Vojtek és Weisz drogeriájában.
5855

Ósidoctól fogva szappannal tisztítjuk a ruhán esett foltot, szappannal tartjuk tisztán testünket, szappan a legjobb szer a fog és szájmossa-ra is a modern orvosi tudomány legújabb tanítása szerint.

Érthető tenát Sztzaka Menthol fogszappanjának közkeveltsége, mely az inyt nem marja, mégis erősen diszinficiál, habja nem undorító, sőt ellenkezőleg, tartósan üdítő hatása eljut a fogközők legelrejtettebb zugába is. E szappannak köszönhetjük, hogy kellemetlen szájszag, s fogak romlása nincs többé. Ára gyógytárakban 1 kor. Kapható: gutori Földes Kelemen ur gyógyszerárában, valamint Vojtek és Weisz urak droguériájában, Aradon. 12

TÖRLEY
PEZSGÓ.

6988

A következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSU

90,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Csergő: Levelek, amiket meg nem írunk, Ady E.: Szeretném, ha szeretnének, Lagerlöf Z.: Az antikrisztus csodái, Heltai J.: Irók, színésznők és más csirkefogók, Mo nár F.: Liliom, Cholnoky V.: Tanomuz, Pakots I.: Madam Napoleon, Williams A.: Korunk találmányai, Vrabély Á.: Vigabbnál vigabb törtétiák, Malling M.: Az első konzul regénye, Szomaházy I.: Lila test, sárga sapka, A makronikája, Molnár F.: Ketten beszélnek, Kenedi: Az élet könyve, Kupcsai: A boldogság kis kávéja, Feuillet: Szibill története, Ignotus: Följegyzések, Egó Pest és pestiek, Champol: Alexandria nővér, Connan Doyle: Három harctéri tudósító, Herczeg F.: A királyné futárja, Biró Lajos: A diadalmias asszony, Kenedi Géza: Szociológiai nyomozások, Sebestyén E.: A kézcsók és más elb.,

Németben: Lagerlöf: Gösta Berling, Croker: Die jüngste Miss Mowbray, Cerri I.: Evoe Aphrodite, Jakobsen: Die Lore am Fore, Höcker: Ich grolle nicht, Twain Mark: Des Treulosen Ende, Schneider M.: Nebenwege, Skowronek: Sarah und Hagar, Upton Sinclair: Metropolis, Kipting Rudyard: Lang Latte & Genossen, Gerseorf: Anna Monikas Launen, Brandenfels: Madame Nett, Erhard E.: Die Lehnsjungfer, Zmlak S. Der unreine Geist, Ida Boy Ed.: Nichts über mich Fischer W.: Die Freude am Licht, Kahlenberg: Spielzeug, Hartwig: Der blaue Diamant, Werner: Siegwart, Schobert: Ich gehe meine Strasse, Schubin: Miserere nobis, Jerusalem Else: Der heilige Skarabäus, Skowronek: Armer Hemer, Bernhard M.: "Für wen?"

Kölcsöntij havi 1 kor. 20 fill, vagy költenként fizetve 3 fillér.

A könyvek újak és tiszták!

Vidéki bérlők

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill,

vagy fizetenként 14 fill.

Zerkovitz: De jó volna, Califano: Carmela mia. Sas Náci: Asszony nóták, Balázs: Valakinek muzsikálnak, Huszka: Rébusz báró, Lehár: Fürstenkind, Weiner Oh Löwinger. No ugy-e, de jó, Lehár: Der Graf von Luxemburg, Zerkovitz: Egy őszi napnak hajnalán... Szépen sietek? Weiner: De szép az élet, havan bőven dohány! Ujra! Ujra! H.: Musika-lische Edelsteine. H.: Goldene Leier. Sang u. Klang V. kötet, Eysler: Színészvér. Strausz O. Didi,

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése.

KERPEL IZSU,

931

könyv-, zenemű és papírkereskedése Aradon.

Telefon 885. sz.

SZULTANFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kiváló vegyi összetétel-tekővelkezésben sikerrel alkalmazható vesze-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségeknek, csúszos bántalmaknál; továbbá légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 22.
Külföldi kirendeltség: EPERJES.

Főelárusítók Aradon: Dür Gusztáv, a városházzal szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 268. Fejér Gyula, telefon 71. sz. 3751

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiónek bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényes, ízületi és meghűléseknek.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevételekor óvatossággal legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.-és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. sz.

Tulzsufolt raktár miatt

mélyen leszállított árakban kaphatók legújabb és legizlésebb üveg, porcellán és mesdő-készletek. Nagy választék függő és asztali lámpákból.

Legutányosabb forrás 2051 figurális dísz tárgyakból. Legjobb minőségű china- és alpacca-ezüst dísz tárgyak, ugyszintén elsőrendű evőeszközök.

Képkeretekből

óriási választék, több mint 400 új iz éses minta van állandóan raktáron.

FISCHER MÓR, Andrássy-tér 20. szám
Fischer Etia-palota.
Megyei és városi telefon szám 589.

Nagy választék szép tombola tárgyakból.

Szénüzletünket

Andrássy-tér 14. sz. Hermann-palotából
jelentékenyen megnagyobbítva
Boros Béni-tér 2. szám

saját házunkba, a Széchenyi gőzmalommal szemben
áthelyeztük.

Állandóan nagy készletben mindenkor legutányosabb árakon
elsőrendű Magyar és Porosz bányákból
kőszén és kokszt,
kovács kőszén
Jól kiegészített, pormentes
Bükk-faszén.

Szállítmányainkat pontosan mérve, plombázott zsákokban, a miniszteri és főkapitányi rendelet szerint teljesítjük.

Becsés rendelmenyeit új irodában úgy mint eddig személyesen, levelező-lapon vagy
Telefon szám 139.

kérjük s jogyzünk figyelmes és gondos szolgálata tunkról biztosítva. kitünő tisztelettel!

Kneffel Károly és fia

szénnagykereskedése, Boros Béni tér 2. sz.

PFAFF

varrógépek

háztartási és ipari célokra.

Minden egyes varrógépért a legmesszebb menő jár-állás. Számtalan elismerés helybelli iparosoktól a gép jószágára.

Teljesen zajtalan járás. Kedves díjazási feltevések.

Egyedüli képviselő
Hammer Vilmos
műszerész
Szabadság-tér 7. sz.
Telefon szám 96.

Mindeddig felülmulhatatlan!

A Maager W.-féle

valódi tisztított

DORSCH

Csukamájolaj

(hatóságilag védett kiadásban.)
sárga üvegenként 2 kor.
fehér 8 kor.

Maager Vilmostól
Bécs. 3.99

1869. óta Ausztriába és Magyarországra általánosan bevezetve.

Tanárok és orvosok előszeretettel rendelik.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban és drogueriarban

Főlerakat és szétküldés Ausztria-Magyarország részére:
W. MAAGER, WIEN,
III/3., Heumarkt 5.
Utánzások törvényileg üldöztetnek. Aradon kapható Gutori Földes Kelemennel

Csak akkor valódi, ha a háromszögű üveg a csatolt szalaggal (sárga papíron vörös fekete nyomással van ellátva.

TELEFON 609. SZ.

HOL VÁSÁROLHATUNK

LEGOLCSÓBBAN és LEGJOBBAN

KÁVÉ, TEA, RUM

és egyéb a speciális szakmába vágó cikket?

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 20. SZÁM

kávé- és tea-behozatal-nál

AZ ÁRTANTRA

TELEFON 609. SZ.

14-1910. sz.

Pályázati hirdetés.

Mpécska községben egy évi 1100 korona javadalmazással egybekötött irnoki állás üresedvén meg, felhívjuk a pályázni óhajtókat, hogy kérvényeiket alulírott előjárósághoz január hó 15-ig nyujtsák be.

Az anyakönyvi teendőiben jártas és szép írással bíró pályázók előnyben részesülnek.

Kelt Mpécskán, 1910. január 4-én

Povázsay Soma,
főjegyző.

229

Nagy Gy. István,
t. bíró.

Márosvízi halászati társulat Aradon.

Arverési hirdetés.

A Márosvízi halászati társulat 1910. január hó 11-én d. e. 9. órákor a m. kir. írószékhelyi tanácsotérben (Arad, Ferdinánd-utca) árverést tart a kezelése alatt álló és alább részletezett szakaszok haszonbérbe adására 1910. január hó 1-től 1912. évi december hó 31-ig terjedő időre.

- I. szakasz: Pozsega, Szelesova, Petris, Szeliste és Ityó. Területe 156 hold, hossza 12 km., kikiáltási ár 120 korona.
 IV. szakasz: Bules, Batta, Gyulca, Gavosdia, Battuca. Területe 271 hold, hossza 11 km., kikiáltási ára: 120 korona.
 V. szakasz: Belotinc, Kaprucza, Monoroctia, Berzova. Területe 418 hold, hossza 16.6 km., kikiáltási ára: 200 korona.
 VI. szakasz: Belotinc, Kelmák, Konop. Területe 376 hold, hossza 7.7 km., kikiáltási ára: 120 korona.
 VII. szakasz: Mikova, Odvcs, Solymos. Területe 470 hold, hossza 12.5 km., kikiáltási ár: 230 korona.
 VIII. szakasz: Lippa, Mária-Rauna. Területe 503 hold, hossza 17.7 km., kikiáltási ár: 200 korona.
 IX. szakasz: Ujfalu, Zábrány, Hídegkut, Ó- és Uj Paulis, Szabadhely. Területe 459 hold, hossza 10.5 km., kikiáltási ár: 200 korona.
 X. szakasz: Szépfalu, Kisfalud, Mondorlak, Csicsér és Glogovác. Területe 765 hold, hossza 18.5 km., kikiáltási ár: 200 korona.
 XI. szakasz: Kis-Sz. Miklós, Ujrad, Zsigmondháza, Arad és Mikalaka. Területe 605 hold, hossza 13.9 km., kikiáltási ár: 200 korona.
 XII. szakasz: Zádorlak, Bedrog, Uj-Vinga, Pécska. Területe 431 hold, hossza 11.6 km., kikiáltási ár: 200 korona.
 XIII. szakasz: Fóniak, Ném etzentpéter, Munár és M.-Pécska. Területe 342 hold, hossza 17.8 km., kikiáltási ár: 280 korona.
 XIV. szakasz: Székesút, Nagyfalu, Perjámos, Szemlak. Területe 570 hold, hossza 17.4 km., kikiáltási ár: 300 korona.
 XV. szakasz: Perjámos, Sz. Szt.-Péter, Egres, Sajtény. Területe 411 hold, hossza 10.4 km., kikiáltási ár: 150 korona.
 XVI. szakasz: Egres, Sáratalva, Nagylak. Területe 556 hold, hossza 11.4 km., kikiáltási ár: 150 korona.
 XVII. szakasz: Szerb és Német Nagyszentmiklós és Magyar-Csanád. Területe 349 hold, hossza 10.3 km., kikiáltási ár: 150 korona.
 XVIII. szakasz: Szerb és Német Csanád, Apátfalva. Területe: 193 hold, hossza 7.7 km., kikiáltási ár: 150 korona.
 XIX. szakasz: Kiszomber, Makó. Területe 296 hold, hossza 13.8 km., kikiáltási ár: 100 korona.
 XX. szakasz: Beszk, Kérsfalva, Lale. Területe 217 hold, hossza 14.2 km., kikiáltási ár: 210 korona.

Arverési feltételek.

1. Árverési szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át letenni bánatpénzzel.
 2. Írásbeli ajánlatok az árverés megkezdéséig a bánatpénzzel együtt a társulati igazgatónak adandók át, utólagosan beérkezett ajánlatok csakis az árverésen kedvezőtlen ár elérése esetén vételnek figyelembe.
 3. Az árverési és szerződési pontok és feltételek előzőleg az árverés megkezdése előtt olvastatnak fel, továbbá az árverést megelőzőleg a társulati igazgatónál és címkeégnél (Arad, Ferdinánd-utca Földmívelési Államépületben) tekinthetők meg. Írásbelileg tett ajánlatok benyújtói, valamint az árverelők ezen feltételeknek előre alávetik magukat és annak eleget tenni tartoznak.
- Arad, 1909. december hó 24-én.

A „Márosvízi” halászati társulat:
 Ifj. HÁNN ALAJOS,
 társulati igazgató.

228

Élő virágokat

estélyek alkalmából ajánljuk
 Olasz és Franciaország legelőkelőbb kulturkerteszetéből behozott elsőrendű élővirágainkat minden-nemű

csokrok, koszorúk és diszítések,

melyeket állandóan raktáron tartunk

Scherhag Testvérek,

Arad, a Megyeházzal szemben.

Telefon 476. 239

Mellékkeresetre

tehetnek szert oly vidéken lakó egyének, kik

eredeti sorsjegyek

eladásával foglalkozni óhajtanak. Ajánlatok „HUNGÁRIA” jelige alatt Blockner J. hirdetőirodájába Budapest, IV. Sütő-utca 6. intézendők. 6932

Olvasóinkat

tisztelettel

kérjük

bevásárlásaiknál

lapunkra

hivatkozni.

Hoffmann Sándor Arad, Színház-épület.

Január hó 15-ig rendkívül leszállított árban lehet a legszebb

≡ Báli és alkalmi ajándékcikkek ≡

vásárolni csak, hölgyek és gyermekek részére.

Mindenkinek saját érdeke, hogy ezen divatnagyrúházat felkeresse, ha szép és alkalmas ajándékcikkek meg-
 lepő olcsó árban akar vásárolni

Női és leány felöltők és téli kabátok mélyen leszállított árban.

Rövid kivonattal a raktáron levő áruból és ezenkívüli szám'alan alkalmas más cikkek, melyek helyszüke miatt itt mind fel nem sorolhatók.

Női ruhaszövetek,

bluzkelmék, bluz és ruhaszövetek, — sima bársonyok, mintázott bársonyok, plüszek stb.

Női fehérneműk,

női ingek, női korsettek — alsók és nadrágok, — vászon és damasztárak stb.

Csipkekendők,

csipke-echarpok, chenilla-echarpok és kendők, selymecharpok, selymekendők, csipkék, szalagok, applikációk, aranykelmék stb.

Női kötények,

leánykötények, diszkötények, — keztyűk, harisnyák, gallérok, zsebkendők stb.

Csipkefüggönyök,

ágy- és asztaltakarók, szövöfűgönyök flanelkatonok, mosókatonok, barchet, pique és mosóárak stb.

Uri divatárak,

uri ingek, nyakkendők, — gallérok és gallérvédők, — urikasztuk és harisnyák.

4723

701

Alapított 1882. Telefon 688. szám.

Bruckner Lipót

butorgyár, kárpitos és diszítő

ARAD, Andrassy-tér.

Matzky-cukrászda mellett. Neuman-palota.

Ajánlja saját készítményű, szolid kivitelű butorait:

8797
Hálósobák 190 forinttól kezdve.
Ebedlők . . . 140 forinttól kezdve.
Szalongarnitúrák 95 frt. kezdve.

NEUSCHLOSZ Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.

Kedvező fizetési feltételek.

A Neuschlosz-féle hírneves tömör keményfa butoroknak kizárólagos elárúsítása :-:

Az országos magyar vasutaszövetség szállítója. Vidéki rendelések gyorsan és pontosan intéztek el.

Gondos anyák

legjobban cselekszenek, ha gyermekeiknek átlátszó tiszta kellemes ízű Hajós-féle

Csukamájolajat adnak.Jó és kellemes ízénél fogva felnőttek és gyermekek egyaránt szívesen veszik; a gyomrot nem terbeli, sőt az étvágyat még fokozza. Ára egy üvegnek **2 korona**. Uvakodjunk mindennemű keveréktől (Emulsiók) mert azok mindenféle idegen szert tartalmaznak és csak alig csukamájolajt.

Fagydagánatok

elmulasztására **Fagyviszkegtség** biztos megszüntetésérelegjobb szer a „Frigin”. Ára 1 üveg ecsettel és utasítással **70 fillér**.

Legjobb fekete Hajfestő

a „Melogen”. Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszébb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára **2 korona**.

Kitünő amerikai gummi

a „Niter” 6 darab egy eredeti fémdobozban **2 korona**. 191

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád gyógyszerárában ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben. —

Alapított 1858.

Telefon szám 459.

Müller J. és Fia

ruhafestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó gyára

ARADON, gyár és iroda: Tököly Imre-utca 40—42.

Gyűjtőtelepek: József főherceg-ut II. sz., Farray-u. 2b. sz., Asztalos Sándor-u. 2—3. sz.

Vidéki gyűjtőtelepek: Déva, Brassó, Gyulafehérvár, Segesvár, Vajdahunyad, Szászváros, Székelyudvarhely.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, miszerint 50 év óta fennálló országos hírű

ruhafestő, vegy ruhatisztító és fehérnemű gőzmosó gyárunkat

ujabban megnagyobbítottuk és a legmodernebb gépekkel szereltük fel s így nemcsak a bel, hanem a külföld bármely hasonmú gyárával a versenyt felvesszük.

Vegyileg tisztítunk vagy festünk mindennemű férfi és női ruhákat, felöltőket, gyermek ruhákat, teljesen egészben minden bontás nélkül, továbbá butorszöveteket, függönyöket, himzéseket, cipkéket, keztüket, szőrméket stb. stb.

Fehérnemű-gőzmosógyárunkban, mely kitünő gépekkel van ujonnan felszerelve, mindennemű maró anyag, (mely a fehérneműnek ártana kizárásával) hófehéren mossuk, bármilyen fehérneműket, de főleg gallérokat, kanzlókat, férfi ingeket stb., melyek modern fényező gépeinkkel fényezve teljesen új kinézetet nyernek.

A n. é. közönség eddigi pártfogását megköszönve, kérjük további szíves megbízásait

kiváló tisztelettel

Müller J. és Fia.

1591

Postaküldemények gyorsan és gondosan eszközöltetnek.

PONTOS ÉS GONDOS KISZOLGÁLÁS.

PONTOS ÉS GONDOS KISZOLGÁLÁS.

Kellemes újvi ajándék

Alcohol mentes illatszerek.

Üvegie 2 korona 50 fillér.

A zárt szoba levegőjének felfrissítésére legjobb a
fenyő-illat.

A fenyő erdő illatát hűen visszaadja. 1 üveg 1 kor. 20 f.
Az arc szépségét előmozdítjuk, a bőrt üdévé, bársonysimává
tesszük **Rozsnyay**

„**Szeráj arkenőese**“

használatával. Egy kis tégely 70 fillér, nagy tégely 1 K. 40 f.

Kitűnő minőségű fehér asztali bor.

Literje 60 fillér.

Pompás ménesvidéki vörös asztali bor.

Literje 1 korona 20 fillér.

Kapható

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertárban

371

Arad, Szabadság-tér.

 Fűtőanyag szükségletét fedezze

ALTMANN EDE cégnél

Wesselényi és Kiss Ernő-utca sarkán

Telefon 46.

Telefon 46.

kizárólag

Porosz salon kőszén, Porosz dió (koks) pirszen
miniszteri rendelet szerint blombázott zsákokban 431

pormentes bükkfa-szén aprított tüzeit
ajánl hazaszállítással. Tegyen egy próba rendelést.

A világ

legtökéletesebb

szépitő szere

a Hajós-féle Ibolya-Creme.

Ideális gyorsan tüntet el szeplőt, májfoltot,
hibireset, b vörösséget és bármely arctisztatlanságot.

Az eleg ns hölgyközönségnek kedvenc szépitőszere.

A párisi és londoni hygienikus kiállításokon az összes kiállított szépitő-
szerek közül az első díjat nyerte el. (Díszoklevél a nagy aranyérmekkel.)

Ara egy tégelynek 1 korona. — Duppla nagyságu
tégely 2 korona.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól; a bevásárlásoknál
csakis Hajós-féle Ibolya-Cremet tessék kérni és elfogadni.

Kapható a készítőnél:

191

HAJÓS ÁRPAD gyógyszertárban

Arad, Andrásy-tér 22., meggyőzővel szemben,
továbbá minden gyógyszertár, illatszertár és drogeriában.

Gyárosok,
pénzintézetek,
vállalatok,
kereskedők,
iparosok

forduljanak ajánlatért

üzleti

könyvek-

ben

167

papiros- és
írószerekben,
irodai cikkekben

Pichler

Sándor

hoz

ARAD,

Szabadság-tér 1.

Telefon 308.

Képes árjegyzék ki-
vánatra ingyen.

Legtinomabb
impregnált
női havi kötők

tucatonként 1 korona
80 egyszerű övek 90
fillér és Tricot övek 3
korona 20 fillérért
kaphatók

Földes Kelemen
gyógyszertárban
Aradon, Deák Ferenc-
utca II szám.
851

Férfi, női és gyermek
divatkalapok

állandóan nagy választékban!

Panamakalapok
tisztítása és más egyéb kalapok
javítása és festése

jutányos áron elfogadtatik

Bittenbinder Konrád

kalapos mesternél

2922

Arad Deák Ferencz-utca 24. sz.

Van szerencsém igen tisztelt
vevőimet és a nagyközönséget ér-
tesíteni, hogy

czipész-üzletemet

műhelyemmel együtt

Boros Béni-tér 9. sz.
alá helyeztem át,

hol raktáron tartok saját készit-
ményű mindennemű női- és férfi-
cipőket legjutányosabb áruk mellett.

Mérték utáni rendeléseket izlé-
ses kivitelben pontosan elkészíték,
ugyszintén javításokat is.

További szives pártfogást kér,
kitűnő tisztelettel

Czernóczky Imre,

uri és női cipész.

8712

KOLARITS NÁNDOR

Délmagyarország első és legna-
gyobb egyenruházati intézete

TEMESVÁRT.

Ajánlkozik az ujonnan kinevezett
valamint a m. kir. honvédséghez
áthelyezett 4778

taralékos tiszt uraknak
mint legjobb és legolcsóbb
beszerzési forrás.

Legszolidabb kiszolgálásért cégem
rég jó hírneve kezkesedik.

Vas- és rézbutor, sodronyágybetét gyár.

Ajánljuk a n. é. közönségnek saját gyártmányunkat
vas- és rézbutorokban,
a legjobb kivitelben. 4429

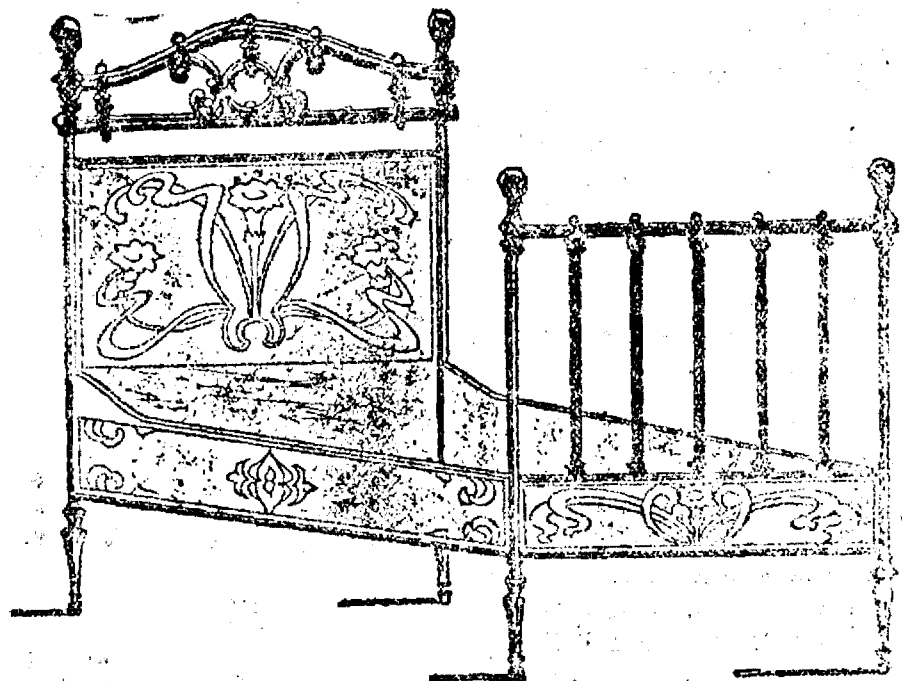
Sodronyágybetétek
vas- és fakerettel, minden méretben, a legerősebb kivitelben kaphatók.

Elvállalunk mindennemű javításokat és vasbutor festéseket.
Gyárhelyiség Aulich Lajos-utca 14. Üzlethelyiség József főherceg-ut 7.
Telefon 428. szám.

— Arjegyzéket kívánatra díj- és bérmentesen küldünk. —

Szíves megrendeléseket kér, tisztelettel

Fleischer Testvérek.

Fajtiszta **riparia portalis** alanyon eltott, elsőrendű dugyökerezetű bor- és csemegefajta

szőlő-oltványokat

valamint sima **riparia portalis** szőlővesszőket ajánl és gyökeres elsőrendű minőségben

HÁMORY-GAZDASÁG

4101

szőlőoltvány-telepe ARAD.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.

Telefon 229.

Oh jaj!

Megfejt ez az okozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásonk

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és azétküldési raktár:

„NÁDOR”

GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Eljön!

Egger mellpasztilla szakközvetítő meggyógyított!

Kapható Aradon: Berger Gyula, Pál és Kelemen, Hajos Árpád, Krebex Géza, U. Kossuth Pál, Ring Alor, Kozsnyay J. örök, Hauer Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerárakban. Vojtek és Hauer drogueristaknál.

Győrökön: Masznyik Daniel gyógyszerárakban.
Magy.-Pécskén: Adler Gy. Lajos gyógyszerárakban.
Ó-Pécskén: Kerkész János gyógyszerárakban.
Simándon: Csikó Lukács gyógyszerárakban.
Szikszón: Földy Ede örök gyógyszerárakban.

5732

LEGNAGYOBBI ÉLVEZET

I csésze finom tea.

TEA

ÉS

RUM

hirneves minőségeinket
becses figyelmébe ajánljuk.

Legolcsóbb árak.

Vojtek és Weisz

parfumeria és drogueria nagykereskedése

ARADON.

ARADON.

Eladásra kerül

nagymennyiségben sima és gyökeres

Ripária Portális

és Rupestris Monticola

alanyvessző,

ugyszintén ily alanyokon készült első osztályú

gyökeres fásoltvány

a legkitűnőbb bor- és csemegeeszőlő fajokban. Továbbá eladunk többféle fajban egy- és két éves gyökeres hazai szőlővesszőt. Megkeresések közvetlenül hozzánk intézendők:

Badacsony-Szentgyörgyhegyi

szőlőoltványtelep, TAPOLCA.

(Balaton-vidék.)

4833

Hengerelt rudvas, vaslemez és vastartók.

Szerszám, vasalás és háztartási cikkek.

Külön nagy raktár legjobb rendszerű

8297

**FOLYTONÉGÓ és MEIDINGER rendszerű KÖPENYKÁLYHÁKBAN, KÁLYHAFELSZE-
RELÉSI-KELLÉKEKBEN, francia ASZTALKONYHÁK és TAKARÉKTÜZHELYEKBE,
VADÁSZFEGYVEREK és LŐSZEREK**

Andrényi Károly és Fia cégnél.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő-üzlet
Arad, Weitzer János-utca 13. sz.

**Kész paszomány
és gombkötő áruk
nagy raktára.**

8537
Rendelések a legizlésebb ki-
vitelben, gyorsan készíttetnek.

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű
hölgyközönség tudomására hozni,
hogy üzletemet november 1-étől

Weitzer János-utca
helyeztem át.

(Éles és Fehér fűszerkereskedése
között.)

**Bécsi és Párisi modell-
jeim megérkeztek.**

Gyászkalapok állandóan raktáron.
Átalakítások elfogadtatnak.

Szíves pártfogást kér 3121

Amtmann Anna.

Szászvároson

egy jó forgalmu **vegyeske-
reskedés** a hol 7 utca ösz-
pontosul házzal együtt

eladó,

esetleg hasznobérbe is kiadó
összes berendezéssel és a ben-
levő áruval együtt. 108

Ertekezni lehet a tulajdonosnál

Cziffra Miklós

vendéglős, Berzova.

Herling Mihály

Arad, Kossuth-u. 66. (Czernóczy-mellett.)

**üveg, porcellán és kép-
kereskedése. 3331**

Elvállal mindenemü üvegezési
munkákat legjutányo-
sabb árban ugy vidéken is.

Szabó Testvérek és Kleiber

Kocsigyártók

ARAD, Kápolna-utca 26. szám.

(A tüzlőtő laktanya átellenében.)

Van szerencsénk Arad és vidéke igen
t. közönségét értesíteni, hogy aradon,
Kápolna-utca 26 szám alatt a mai
kornak megfelelően berendezett

kocsigyártó műhelyeket

nyitottunk. 4838
Ugy a fővárosban, valamint az or-
szág több nagyobb városában a legjele-
sebb kocsigyárakban szerelt számo-ve-
kig taró tapaszlataink után előre is
ígerhetjük, hogy műhelyünkben kizárólag
elsőrendű munkák készülnek.

Elvállalunk minden e szakmába vágó
munkát, u. m.: minden alakú új féderes
és féder nélküli koc ik készítését a leg-
egyszerűbből a legdiszesebb kivitelig,
valamint azoknak szakszerű javítását
mindennemű kovács-, kerékgyártó-, nyer-
ges- és fényező-munkákat ju ányos ára-
kon, továbbá készitünk mindennemű gaz-
dasági eszközöket és szakszerű lóvasalást

Kész kocsit kapható.

Magunkat a t. közönség b. pártfogá-
sába ajánlv. kiváló tisztelettel

Szabó Testvérek és Kleiber kocsy-
gyártók.

Az OLLA több mint 2000 orvos által
legmegbízhatóbbnak ajánlv.

Követelje azonban, hogy a szállítója ennek
osakia OLLA-t adjon és ne engedjen magá-
nak csekélyebb értékű súlyú utánszert mint
"ny oly jó" feldicserni. — Az elárultó helyek
kímutatását, árjegyzékét és eredeti propagan-
da reklámot ingyen küld az OLLA gyarmányár
Wien 11/194. Praterstrasse No. 22. 57.

Nem kell London. Nem kell Páris
Nem kell Bécs. Nem kell Budapest.

Aradon is lehet kapni.

A legkényesebb igényeknek is
megfelelő mértékűen

CIPÓKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER UTÓDA

orthopéd és divat cipészében

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

szülők különös figyelmébe ajánlom **orthopéd
gyógycipőmet**, melyek meggátolják a láb
fejődését. Gyermekknél, ugyintén felnőttknél
nagykorú eredményeket értem el, amit számos
elismerés tanúsít. Készíték a valódi amerikai for-
májú cipőktől meg nem különböztethető tartós szép
cipőket B. megrendeléseiket kérve teljes tartozékkal.

SEELINGER UTÓDA 1381

Brecska Károly

volt állami cipész tanfolyam szaktanítója.

Eladó

**honvéd huszártiszti
uniformis a legjobb
állapotban.**

Egy atilla, egy mente,
egy zubbony, egy csákó,
egy cartuche és egy
teljes nyeregszerszám.

Cim a lap kiadóhiva-
talánál. 123

Olesőbb lett

**a
SZÉN!!**

A ki téli szén és kocsz szük-
ségletét már most szerzi be,
vagy jegyezteti elő, 25 %-ot
megtakarít!

Légszeszgyári kocsz 4.60 K.
100 kg.-ként.

Poresz salon kocszén 4.60 K.
100 kg.-ként.

Zsilvölgyi salon kocszén 4.— K.
100 kg.-ként.

Rostált pormentes faszén 6.— K.
100 kg.-ként.

Kovács szén — — 4.60 k.
100 kg.-ként.

Róth József

szénnagykereskedőnél 1741

Arad, Eötvös-u. 3.

Telefon 63. sz.

Eladó tölgyfa rudak.

Alulirotnál 10.000 darab 2, 3,
4, 5 és 6 méter hosszú tölgyfarud
(drugár) eladó. 197

Petrovits Sándor, Zám

Kuhl Mihály

ruha-műfestő és vegytisztító intézete.

Intézet: Lipót-utca 14. szám.

ARAD.

Üzlet: Deák Ferenc-utca 39. szám.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a mai kor igényeinek megfelelő
RUHA-MŰFESTŐ és VEGYTISZTÍTÓ-INTÉZETET NYITOTTAM,

amelyben elvállalok minden e szakmába tartozó festést és tisztítást. Női, őr és egyenruhákat, valamint selyem, bársony, plüss, szövet, batliszt, csipkék, tül, crepe, koptyúk, szőrme-
neműek, muffok, boák, bál-batlapok, szőnyegek, futók, asztal és ágyterítők, tuniáz és csipkefüggönyök, napernyők, arany, ezüst és gyöngyhímzések stb. bármely díszrel minden bön-
sánélkül festetnek és tisztítottatnak. Jutányos árak. Pontos kiszolgálás. Postai megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen teljesíttetnek. — A n. é. közönség szives jóindulatába és
kegyes pártfogásába ajánlom vállalatomat, kérem nagybecsű bizalmával megtisztelni. 1761

Dávid Péter beton építési vállalata

Trombita-utca 19. sz.

Elvállalok granit. terázó és beton munkákat, valamint beton csatornázásokat, víztartányokat, gép-alapzatokat, cementhordókat, cementjárdafolyosók és fürdőszobák elkészítését a legegyszerűbb kivittől a legdiszesebb kivitelig is készítik. 1496

Tisztelettel
Dávid Péter.

Fagy-Hó-Szél

nagy ellensége az archörnek. Ez ellen a legbiztosabb és leggyorsabb óvszer a Rogátsy-féle

Magyar-Pipere-Borax

Állandóan használva az arc és kéz a legdurvább időjárásnak is ellentáll; a testbőrt puhán, üdén és tisztán megtartja.

A Rogátsy-féle MAGYAR PIPERE-BORAX eltünteti a szőrt, a pórszemet, a kátrányt, a pattanást, a májfoltot, a ráncos bőrt bársónymává, a vörös vagy napbarnított bőrt fehérré teszi. 4591

Gyermekápolásnál, fürdőzésnél nélkülözhetetlen. Kitűnő hatással bír szemgyulladásnál, valamint fog és szájalpolásnál. Mosás és vasalásnál a ruhát hófehérré és tükörsimává teszi, a nélkül, hogy a ruhának ártana.

Ára 30 és 75 fillér.

Vidékre 10 nagy doboz bérmentve.

Rogátsy-féle magyar pipere-porax-krém K 1-

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-szappan K -80.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb fűszerüz ciben.

Csak dobozban, nem hímérve.

Begyedüli készítője

Rogátsy Kálmán drogéria Bpest, Rákóczi-ut 10.

Figyeljünk a ROGÁTSY névre.

Leszállított hus árjegyzék!

Van szerencsém az igen tisztelt nagyközönséget értesíteni, hogy Ferray-utcai mészáros-üzletemben mai naptól kezdve a husokat alantí árak mellett árusítom:

Főüzletemben (Kristófy-ház.)	
Hízott marhahus eleje	1 kg. 44 kr.
hátulja levesnek	56
Pecsenyehus	1 kg. 60
Sertéshus	72
Sertés karaj	80
Szalonna	84
Zsír és hajt	84
Fiatál borjúhus eleje	60
hátulja	80
Fióüzletemben (Guttman-ház.)	
Növendék marhahus levesnek	52
Gulyáshus	1 kg. 48
Pecsenyehus	56
Gulyáshus eleje 36 és 40	
Szopós borjú, 8 hetes eleje	1 kg. 56
hátulja	72
Sertéshus	72
Sertés karaj	80
Szalonna, zsír és hajt	84

Szíves további pártfogást kér, kitűnő tisztelettel 4734

FARKAS GYÖRGY,
mészáros és hentes.

Saját termésű kitűnő tisztán kezelt magyarai ó és pecsenyeborok úgy nagyobb mennyiségben, valamint palaczkokban kapható

Winter Adolf
üggyélnél 363
ARADON,
Deák Ferencz-utca 40. sz. alatt.

Ha a bőrnek nagy tartósságot

őhajt adni, úgy kérje világosan a Fernolend-féle

fénymáz vagy finomabb bőrnek „Nigrin“-t, mely gyorsan a legpompásabb fényt adja. — Mindenütt kapható. 5928
St. Fernolendt, csász. és kir. udvari szállító BÉCS.
A gyár már 77 év óta fennáll.

Rheuma
kiszív, ischias, idegbetegnek készsége, ingyen tudatom levélben, hogyan szabadultam meg ezen kínos szenvedéseimél. 5779

Carl Bader, Muffissen (Bayern.)

Alkalmi vételek és eladások

Ékszerárnyakban
arany és ezüstneműekben. Arad legnagyobb óra és ékszerárnyára

Deutsch Izidor
órák és ékszerész 7761
Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyakra átcsereételnek
TELEFON 438 TELEFON 438

Értesítés

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Aradon, Wesselényi-utca 34. sz. a. a mai kor igényeinek megfelelő lakatos műhelyt nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, u. m.: épületvasalásokat, vaskerítést, sűrűcsokat, valamint takarektűzhelyeket a legszébb és legjobb kivitelben.

Javítások pontosan és jutányosan eszközöztetnek.

Tervekkel és költségvetésekkel készséggel szolgálom

Kiváló tisztelettel

Böszörményi János,
lakatos mester.

Ugyanott egy jóerkölcsű fia tanulóknak felvétetik. 4184

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy Arad, József főherceg-ut 7. szám alatt (Nesnera-ház, Evangélikus templommal szemben) egy a mai kor igényeinek megfelelő hentes és mészáros üzletet nyitottam.

Naponta friss marhahus, sertéshus, szopós borjúhus és felvágottak kaphatók. 91

Kivánatra házhoz szállítok. — Telefon szám 739.

Szíves pártfogásért esedezik

Farkas János,

mészáros és hentes.

500 koronát

hisztek annak, a Bartilla-fogvizetnek használata mellett, üvege 80 fill. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büszk

Bartilla A. Erőkösi, (B. Winkler) Wien, 19/1 Sothmer-gasse 1. — Kapható Aradon minden gyógyszerárban, különösen Földes Melomennél, Deák Ferencz-utca 11. sz., Rossnay Mátyás-nál, Szabadság-ter és Vojtek és Weisz. Kerjük mindezt határozottan Bartilla-féle fogvizet. Hamisítványok feljelentéstől d j utatnak 504

Telefon 135.

GELLER I.
ékszerész.

Zsebórák és VALÓDI ezüstárak
nagy raktára.
ARAD,
Andrássy-ter 14.

Értesítés!

Van szerencsém a helybeli és vidéki kerkedő urak b. figyelmet felhívni arra, hogy műhelyemet teljesen újonnan felszereltem. ahol mérlegnek újonnan való készítését, de különösen mindenféle

mérleg javítását,

valamint súlyok pontosítását a lehető legjutányosabb áron elvállalok.

Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását, tisztelettel 4654

Benkő József

Fejsze-n. 39.

Értesítés!

Van szerencsém a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy Aradon, Bockó-utca és Háltér sarkán, a Rákóczi-kávéházzal szemben egy teljesen újonnan berendezett

mosó és fényvasaló intézetet
nyitottunk.

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat u. m.: gallérokat, közelőket, ferflingeket és bármilyen fehérneműeket, melyek t. hófehérré mosunk. — Egyen tudatom a n. é. közönség b. hogy 5 éven át a Müller-féle vegytisztító gyár gőzmosó osztályának vezetője voltam s így abban a helyzetben vagyok, hogy a legnagyobb meglepődésre szolgálom ki b. rendelőimet. — A n. é. közönség szíves jóindulatát és támogatását kérve vagyunk

kiváló tisztelettel

Apró István és Társa
tulajdonosok. 4161

Tisztviselők figyelmébe.

Oszt. magy. ált. tisztviselőgyűlés kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferencz-József-ut 7. sz.) nyugdíjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindezenemű ügyleti ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsön ügyekben
díjmentes utbaigazítással és tanácssal szolgál.
Válaszbélyeg csatolandó. 408

Üzlethelyiségek!

Gróf Hunyady Károlyné Önéltósága újonnan épülő házában a Ferray u. cában

üzlethelyiségek
1910. május 1-től
bérbe adatnak.
Bővebb felvilágosítással szolgál

Bódy Bódog ház-gondnok.

Paladics György asztalos mester

Főműhely: Árok-utca 7. szám.
Fiókműhely: Deák F.-utca 33.

Elvállai legjutányosabb árak mellett mindennemű épület és butor munkákat, ugyszintén üzlet, iroda berendezéseket és portálékat. Vidékre árkülönbözöt nélkül. 4729 Költségvetés díjmentes.

DELICE Minden hirdetés szövege, a csehanyat egyszerűen vessz és többé más nem szívhat.

SZIVARKAPAPÍR ES SZIVARKAHÜVELY.

Engel Bernát
uri szabó

Arad, Deák Ferenc-utca 33. sz.

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönség figyelmét felhívni a már évek óta fennálló és jó hírnévnek örvendő

szabó üzletemre,

melyben már raktáron vannak a szezon legszébb és legjobb bel- és külföldi szövet-újdonosságai. Hosszu évek során szerzett tapasztalatom alapján a legkényesebb igényeknek is megfelelően dolgozok.

Szíves pártfogást kérve, usztelettel

Engel Bernát,

uri szabó 3438

Arad, Deák Ferenc-utca 33. sz.

~~~~~

Kiss Ernő

lakatosműhelye

Kápolna-utca 26. szám.

Elvállal minden e szakmába vágó lakatos munkákat, ugyszintén **mérlegek javítását és átalakítását**, valamint takaréktűzhelyek, kutak és sűrűcsok készítését legjutányosabb árak mellett vidékre is. — **Pontos szolid munka.** 21.

~~~~~

Alapítotott 1888. évben

Várhol László

uri- és női cipész.

Arad, Weitzer János-utca 2. sz.

Miserita-palota a leányiskolával szemben.

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönség figyelmét felhívni 19 év óta fennálló jó hírnévnek örvendő cipész-üzletemre. A bekövetkező őszi idényre beszereztem mindennemű bőrkülönlegességeket.

Az önkéntes uraknak figyelmüket felhívom, hogy lábbelit készítek mindennemű legyvernemhez a legjobb kivitelben, előírás szerint. Az egyenruházati együletnek több év óta szállítója vagyok.

Visszamaradt cipők előnyös árban kaphatók. Rendelések 24 óra alatt eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

Várhol László.

3235

Minden nő szereti

a szép ékszer

Legizéesebb kivitelben olcsón kapható

Waldmann I.

arany és ékszerművesnél

Szabadság-tér 14

(Fiume kávéház mellett.) 3401

Olcsó száraz tűzifa

kapható a Csálai erdőben Bodrog község melletti erdei vágásban.

1 öl tölgyhasábfa	20 kor.
1 öl tölgy dorongfa	16 "
1 öl nyárhasábfa	16 "
1 öl nyárdorongfa	12 "
1 öl szil dorongfa	20 "
1 öl forgács (2 rakás)	8 "
1 kéve rözse	08 "

Telefon 485.

Cukor László,

kincstári erdőbirtó.

45

~~~~~

Használjon Nagysád Földes-féle

Margit-Cremet,

Hogy arca tiszta, üde és bájos legyen.

A MARGIT-CREME a főrangú hölgyek kedvenc szépség szer, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatása szerencsés összehatásában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető.

Mivel a MARGIT-CREMET utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A MARGIT-CREME tartalmatlan, zsirtalan, vegytiszta készítmény, amely a külföldön általános feltűnést keltett.

ARA 1 KORONA.

Margit-szappan 70 fillér. - Margit-pouder 1.20.

Gyártja:

Földes Kelemen laboratóriuma

ARADON. 461

Wegenstein Lipót és Fia

első délmagyarországi orgona-építő műintézet villamos áramra berendezve

Temesvárott.

Szállítanak kitűnő, legújabb rendszer szerint készített 4198

pneumatikus orgonákat

bármely nagyságban, a legolcsóbb árak mellett. Mindennemű javításokat, átépítéseket, kitisztítást, hangolásokot, valamint orgonák évi gondozását, jó karban tartását olcsón vállalunk.

Ar 1909. évi május 1-én és garancia: minden nagy szöveggel kísért. Ar 1909. évi május 1-én és garancia: minden nagy szöveggel kísért.

Szövegelem: WEGENSTEIN.

Költségvetés és rajzokkal kivételre ingyen és bérmentve szolgálunk.

Gábor András és Társa

építész vállalkozók

ARADON.

Ajánlkoznak mindennemű új építkezések felépítésére, ugyszintén javítások és átalakítások elkészítésére.

Az építkezés terén felvilágosításokkal díjtalanul szolgálunk. 135

Műszaki iroda

Bocskay-tér 5. szám. I. emelet.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatalunk teljesen új gyűjteményét a
Kiadóhivatalunk:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 161.

Vadkozódhatni lehet a hirdetés alatt lévő cikkekre is.

AN APRÓ HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK.

Hirdetéseket felvételnek a
Kiadóhivatalunkban:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 161.

Amennyiben minden más egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, hosszabb cikkeknél 8 fillér. — Cselekedet kereső vagy esélyesnek ajánlott apró hirdetés 20 szög 80 fillér, minden további szög 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 30-40 filléres és 1 koronásért kaphatók lapunk elosztó helyein.

Zálogházból

gyémánt és briliáns fülbevalók és gyűrűk, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüstnemezeket ki váltok és veszek. Farkas Streicher Arad, Tökölly-tér 1. 1771

Egyemeletes eladó bérház.

A Szentpál utca 14. szám alatti egyemeletes bérház árnyas nagy udvarral és istállóval igen kedvező feltételek mellett jutányos áron eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 221

Külön bejárata

butorozott, esetleg butonélküli, tiszta szobát teljes takarítással keresek. Bővebbet May Soma, Kossuth-utca 67. sz. 222

Egy jóerkölcsű fiút

tanulónak felvesszünk. Rosenblüh H. és Társa. 223

Szatócsüzet

olcsón, azonnal eladó. Weitzer-u. 15. sz. 225

Borospince helyiség

azonnal kiadó Tudakozódhatni lehet Rákóczy-utca 23., Maksay Lajosnál. 217

Bárki, érte'emes iparos

és kereskedő is mérnöki oklevelé s jó állást szerezhet. Bővebbet Orfi József, Arad. 175

Eladó

Erdélyi-utca 5. számú ujonnan renovált ház, mely áll 2 lakásból, 3 szoba és 2 konyha s minden mellékhelyiségekből. — Bővebbet ugyanott. 216

Keresek egy fiatal segédet,

ki a rőfös és rövidáru szakmában jártas, a román nyelvet tökéletesen bírja és vidéki üzletben már volt, ugyanott egy jó családból való fiú tanoncúl felvetetik, ki már üzletben volt, előnyben részesül. Ajánlatokat kérek Szaksz Ignác, kereskedő Bokszeg, (Arad-megye.) 214

Csipekerést

(klóplizést) alaposan tanít lakásán felnőtteknek is, okl. kézimunka-tanítónő, esetleg házhoz is megy. Flórián-utca 12. 240

Cseh vizsla

fiatal him, eladó. Andrassy-tér Verbos ház második emelet 218

Megjelnt

a Tolnai Világlapja új évfolyamának I. és II. füzeté, valamint Tolnai nagy Világtörténelmének negyedik kötete. E öfizethető évnegyedre vagy számonként. Krausz Paulin könyvkereskedésében. 3241

Raktárnak

vagy műhelynek alkalmas száraz helyiség utcai bejárattal azonnal kiadó. Bővebbet Hassinger-utca 5. 21

Közikisasszonyt

keresek 4 éves leánykám mellé, lehet idősebb nő is. Gyakorlatról szóló bizonyítványok kívántatnak. Cim a kiadóhivatalban. 192

Kiadó üzlethelyiségek!

Hunyadi-utca 1. sz. házban a Färber üzlethelyiségből még kihasználandó 1 nagyobb, esetleg két kisebb üzlethelyiség május 1-től kiadó. Bővebbet a háztulajdonosnénál. 188

Szép üzlethelyiség

Weitzer János-utca, új leányiskola épületben kiadó. 220

Kitűnő világosi hegyibor

litereként 26 kr.-ért és óborok legjutányosabb áron kaphatók Poppé Sandornál Aulich Lajos-utca 8 a. 4594

Dvancok, Ottománok

I és II. réti matracok, levarott szalmazsákok legolcsóbb bevásárlási forrása Reiner J Gyula kárpitos és diszítónél Lázár Vilmos-utca 1-2. 111

Keresek

egy 2 szobás lakást, esetleg 2 egy szobást egymás mellett, vagy egy kisebb nádat bérbevitelre 1910. március 1-re. Állandó jellege alatt cim a kiadóhivatalban. 144

Eladó ház

Kasza-utca 3. és Demeter-utca sarkon 2 üzlethelyiséggel 8000 koronáért Fűszer és kocsma berendezés is eladó. Bővebbet az üzletben. 90

Telefon 348.

Husserl Manó bádogos

vizvezeték szerelő.

Javítások 161

olcsón és gyorsan.

Arad, Szt. Pál-utca 11.

Le Carneval Parisienne

5 féle jelmezalbum Aradon kapható: Ingusz I. és fiakönyvkereskedésében, Andrassy-tér 16. Telefon 517. 178

Külön bejárata

szoba kiadó Salac-utca 4. I. em. 218

Kiadó lakás

Neuman palota II. emeletén 5 szobás erkélyes, modern uri lakás 1910 május 1-re kiadó. Bővebbet Neuman iroda, Széchenyi-utca. 201

Pénzbeszedőnek

ajánkozik teljesen megbízható, megletebb koru férfi. Szerényebb díjazással is elmegy. 4855

Radnai-ut 10. szám

és Bercsényi Miklós-utca 29. szám alatt lévő két adómentes emeletes bérházak eladók. Bővebbet Klein József tulajdonosnál. 4758

Kőfűrés

teljesen felszerelve és stabil favágófejű üzemképes állapotban eladó. Bővebbet Gyulai Kenyér sütőde üzletben. Spíeler Rudolf. 115

Üzleti könyvek,

gyári raktára. Képes levelező-lapok csaknem félárban. Rongált dobozu levélpapírok, farsangi jux-cikkek és álarok legnagyobb választéka. Legújabb társasjátékok. A kölcsönkönyvtár 275 oldalas új magyar jegyzete megjelent. 90,000 kötet s kölcsönkönyvtár. 80,000 kötetes zenemű kölcsönző intézet. Nagyválasztéku antiquarium. — Kerpetz Izé, könyv és papirkereskedése Aradon Andrassy-tér 20 sz. Telefon. 385. 3911

Cs. és kir. gyalogsági

tiszti „rock“, tábori óv, csákó eladó. Flórián-utca 14/a., I. emelet. 187

Új női- és férfi szabó műterem.

KATONA LÁSZLÓ

Arad, Szabadság-tér 1. sz. a.

Van szerencsém a n. 6. városi és vidéki nagyközönség b. figyelmét felhívni ujonnan megnyitott

női és férfi szabó műtermemre,

hol minden e szakmába vágó munkát legizlésebben s legelőnyösebb ár mellett elvállalok.

Szíves pártfogásért eszedik Katona László, női és férfi szabó, Szabadság-tér 1. szám alatt. 2028

Diamant Jenő

éplőt- és díszmű-bádogos.

Műhelye és

kész áru raktára: Kazinczy-utca 1. (Polgári fuhsok-lával szemben.)

Gartner Samu

világműszerész, korékpár és varrógép szakszerű javítóműhely

Arad, Weitzer J-utca 2.

(Minerita-palota.) 3012

Új született gyermek mellé egészséges szoptató

dada

kerestetik.

Cim a kiadóhivatalba.

224

PÉNZ

amortizációs- és jelzalog

pénzkölcsönöket

10, 20, 30, 40, 50 és 65 évi visszafizetési időtartamra 4% 5% törzskamattal,

főbbirtokra és bérházakra legmagasabb hányadál.

Személyhitelt váltók escomptálása által legrövidebb idő alatt eszközöl

végül: 454

megbízás folytán mindennemű információval (értéstitéssel) szolgál,

„FORTUNA“

Általános értesítő és kölcsönkövetítő iroda. Aradon, József főherceg-ut 13. sz.

Martin János,

tulajdonos.

Boros Béni-tér 20. szám alatt ujonnan épült két bérházban a lakások mind kiadattak.

Üzlethelyiségek

f. é. november hó 1-ére jutányos árak mellett kaphatók.

Értekezhetni:

Laendler Aladár
gőzfűrészenek irodájában. 226

Harisnyakötő gyárhoz

teljesen szakképzett és a gépeket kiválóan ősmérő

művezetőt keresünk.

Ajánlatok címzendők: Déva és Vidéke kiadóhivatalához. 227

Telefon szám 242.

Elektromos erőátviteli
motorokat
kikölesönöz, elad és felszerel 3191

Kalmár József

villanyvilágítás, telefon és villamos csengő berendezési vállalata

Arad, Salacz-u. 2.

Ajánlom saját termésű kitűnő

hegyi boraimat,

valamint saját főzésű cognac, szilva- és törköly pálinkáimat, ugyszintén kitűnő rác úrmöst, palackokban, bármilyen mennyiségben házhoz szállítva. — Telefon 297.

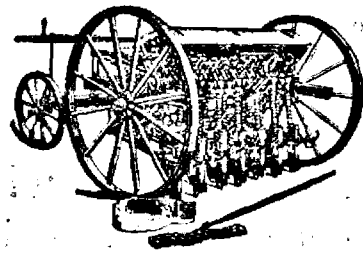
Quirini Sándor

szőlőbirtokos. 281

Aulich Lajos-utca 7e. sz.

Vevőink általános meglegedettsége

a legjobban tanúsítja gyártmányaink jóságát és azok szolid szerkesztését. Elsőrendű kivitelben szállítunk:

Jakarmánykészítő-gépeket

kézi-járgány és motórhajtásra,

vető-gépeket,

arató-gépeket,

gabonatisztító-gépeket,

cséplő-gépeket, szőlősajtó és zuzókat

kézi-járgány és motórhajtásra, valamint minden másfajta gazdasági gépeket.

Ph. Mayfarth & Co.

gazdasági gépgyár, vasöntöde és gőzhámor

Alapított 1872 **Bécs III, Taborstrasse 71.** 1050 munkás

Kitüntette több mint 650 arany, ezüst éremmel, stb. 219

Részletes árjegyzék ingyen. Képviselek és viszont elárultók kerestetnek.

Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság.

M e g h i v á s.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság

t. részvényeseit a folyó évi január hó 23-án délelőt fél 11 órakor az intézet helyiségében (Andrássy-tér 21. szám I. emelet) tartandó

rendes évi közgyűlésére

ezennel tisztelettel meghívjuk.

T á r g y s o r o z a t:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.
2. Az igazgatóság jelentése az 1909. évi július hó 25-én tartott rendkívüli közgyűlésen elhatározott részvény kibocsátási művelet végrehajtásáról.
3. Az igazgatóság jelentése az Andrássy-tér 22. számú ház megvételéről.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1909. évi számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, valamint a tiszta nyereség felosztása és a felmentvények megadása iránti határozathozatal.
5. Az alapszabályok 41. és 122. §-ainak módosítása
6. Kilenc bíráló-választmányi tag megválasztása egy évre.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek, hogy az alapszabályok 19 §-a értelmében részvényeiket **1910 évi január hó 20-ig** az intézet pénztáránál térítvény ellenében letéteményezni sziveskedjenek.

A felügyelő-bizottság által felülvizsgált mérleg az intézet helyiségében a közgyűlés előtt 8 nappal a t. részvényesek rendelkezésére bocsátatik.

Arad, 1910. évi január hó 8-án.

Az igazgatóság.